

04.1 -Yolcu Taşıma Kuralları

YOLCU TAŞIMA KURALLARI



- Yolcuyu Araca Alma(KarŐılama)
- Araca Giriş Yapan Yolcuları Takip Etme
- Yolcu Sayımının Yapılması
- Yolcuyu Araçtan İndirme
- Unutulan EŐya Tespiti ve Form DŰzenlenmesi
- Taşıma Sonrası Kontrol

YOLCU TAŞIMA KURALLARI



Yolcuyu Araca Alma(KarŐilama)

- Konuklarınızı gŸler yŸzle karŐilama ilk izlenim için çok önemlidir. Yolcuları karŐilama ve koltuklarına yönlendirme görevi hostesindir.
- KarŐilama sırasında yolculardan gelen sorular cevaplanmalıdır.
- Yolcuların biletleri kontrol edilerek doğru araç olup olmadığı tespit edildikten sonra bagajları araç muavinine yönlendirilir.
- Koltuk numarasına göre bagaj fişi verilir.
- El bagajları koltuk ŸstŸ raflara yerleŐtirilir.
- Yanıcı, patlayıcı, akıcı vb. gibi tehlike oluŐturacak eşyalar araç içine alınmamalıdır.

Araca Giriş Yapan Yolcuları Takip Etme

- Araca alınan yolcuların yerleŐmelerine, eŐyalarının raflara konmasına yardım edilir.
- Koltuklara oturan yolculara emniyet kemerlerinin taktırılması sağlanır.
- **Bedensel engelli yolculara rahat edebilmeleri için özel ilgi gösterilmelidir.**
- Görme engelli yolculara istek lambası, yolcu sehpası vb. yerler öğretilir.
- **Yaşlı ve özel durumu olan yolculara da özel ilgi gösterilmelidir.**
- Hasta yolcular varsa isteklerine zen gösterilmelidir.
- Refakatsiz ocuk yolcu varsa ocuk veli ya da vasiden teslim alınmalıdır. Verilen talimat doğrultusunda gereken kişiye teslim edilir.



Serdivan SRC

YOLCU TAŞIMA KURALLARI

Yolcu Sayımının Yapılması

- Yolcu listesi alınır ve araç içindeki yolcular kontrol edilir.
- Ara duraklardan binecek yolcu sayısı 10'dan fazla ise kalkış anonsu tekrar yapılır.
- Eksik yolcular varsa peron görevlisine ve yazıhaneye bilgi verilir ve anons tekrarlanır.
- Anons sonunda da yolcu gelmemiş ise ilgili görevlinin bilgisi dahilinde araç perondan hareket eder.
- Hareket edince tekrar kalkış ve emniyet kemeri anonsu yapılır.
- **Araç iç sıcaklığı 24 derece olmalıdır.**

YOLCU TAŞIMA KURALLARI



Yolcuyu Araçtan İndirme

- Yolcuları karşılamak kadar uğurlamakta çok önemlidir.
- Ara durak giriş anonsu yapılır ve yolcular listeden kontrol edilir.
- Ara durakta inecek yolculara tekrar hatırlatma yapılır.
- Telebüs açıksa kapatılır.
- İnen yolcular arasında yaşlı, çocuk, hasta vb. durumda olanlara yardım edilir.
- Ara durakta inen yolcular orta kapıdan indirilir.
- Ana varış noktasındaki yolcular ön kapıdan uğurlanır.
- Yolculardan toplanan yastık, pike, kulaklıklar halkla ilişkiler sorumlusuna ya da yazıhaneye sayılarak teslim edilir.

Unutulan EŞya Tespiti ve Form Düzenlenmesi

- Yolculuk sonunda yapılan kontrollerde unutulan veya düŐürülen eşya olup olmadığı kontrol edilir.
- EĞer unutulan veya düŐürülen eşya varsa seyahat bilgileri yazılarak ilgili kişiye teslim edilir.
- Unutulan eşya formunda otobüsün sefer tarihi, gittiği güzergah, eşyanın bulunduğu koltuk numarası yazılır.
- Daha sonra yolcuya ulaŐılarak eŐyasını nereden alabileceği hakkında bilgi verilir.

TaŐima Sonrası Kontrol

- Yolda veya ana durakta inen yolcuların koltukları dik duruma getirilir.
- Kolaklar düzeltir.
- Perdeler düzeltir.
- Filede gazete, çöp vb. Őeyler toplanır.
- Koltuklar üzerinde kırıntı vb. artıklar varsa temizlenir.

Yolcuyu araca alma işlemi bittikten sonra **araç perondan hareket etmeden önce** ne yapılması gerekir?

- A. Yolcuların biletleri kesilir
- B. Yolcular araca binmeden önce bagajları alınır
- C. Yolcu listesine göre araç içindeki yolcular kontrol edilir**
- D. Yolcuların bagajları oturdukları koltuk numaralarına göre etiketlenir

**DOĞRU
CEVAP C**

Eksik veya gelmeyen yolcu için hangisi yapılır?

A. Yazıhaneye bilgi verilir ve anons edilir

B. Telefon edilerek yolcunun gelmesi beklenir

C. Yolcunun gelmesi için 10 dakika beklenir

D. Diğer yolculardan bilgi alınır

**DOĞRU
CEVAP A**

Özellikli yolcular kimlerdir?



Özellikli Yolcular

- Refakatli Bebek ve Çocuk Yolcu.
- Bebek yolcu.
- Refakatsiz Çocuk Yolcu.
- Hamile Yolcu.
- Hasta ve Engelli Yolcu.

Aşağıdakilerden hangisi **özel yolcu** statüsünde değildir?

A. Öğrenciler

B. Engelliler

C. Yaşlılar

D. Ambulift yolcuları

**YANLIŞ
CEVAP A**

Yolcu istek lambaları

Yolcunun oturduğu koltuğun hemen üzerinde bulunan istek lambaları, Yolcunun bir isteği olduğu zaman ışığıny yakarak görevliyi çağırmasını sağlar.

Yolcu istek lambası **nerede** bulunur?

- A. Aracın tavanında**
- B. Koltukların altında
- C. Koltukların arkasında
- D. Koltukların yanında

**DOĞRU
CEVAP A**

Araç Sınıfları

M Sınıfı Araçlar

- Bu sınıf M1, M2 ve M3 olarak 3' e ayrılır. M sınıfı araç sınıfları: **En az dört tekerlekli ve yolcu taşımada kullanılan motorlu araçlardır.**
- **M1 Sınıfı:** Yolcu taşımada kullanılan ve sürücü dahil en fazla 9 oturma yeri olan motorlu araçtır.
- **M2 Sınıfı:** Yolcu taşımada kullanılan, sürücü dahil 9'dan fazla oturma yeri olan ve azami ağırlığı 5 tonu aşmayan motorlu araçtır.
- **M3 Sınıfı:** Yolcu taşımada kullanılan, sürücü dahil 9'dan fazla oturma yeri olan ve azami ağırlığı 5 tonu aşan motorlu araçtır.

Araç Sınıfları

N Sınıfı Araçlar

N sınıfı araç kategorisi 3 farklı sınıfa ayrılır. N araç sınıfları: **En az dört tekerlekli ve yük taşımada kullanılan motorlu araçlardır.**

N1 Sınıfı: Yük taşımada kullanılan ve azami ağırlığı 3.5 tonu aşmayan motorlu araçtır.

N2 Sınıfı: Yük taşımada kullanılan ve azami ağırlığı 3.5 tonu aşan, ancak 12 tonu aşmayan motorlu araçtır.

N3 Sınıfı: Yük taşımada kullanılan ve azami ağırlığı 12 tonu aşan motorlu araçtır.

Araç Sınıfları



Unutmamak ve karıştırmamak için **Minibüsün M si** diye ve **Nakliye nin N si** diye aklımızda tutarsak sonrasında da minibüs yolcu taşır diye aklımıza getirip M sınıfı yolcu taşıma, nakliyede yük taşınır deyip N sınıfı yük taşıma diye kolayca hatırlayabiliriz.

Sürücülerin ve Yolcuların Koruyucu Tertibat Kullanma Mecburiyeti



- 1 sınıfı otomobillerin, M1G ve N1G sınıfı arazi taşıtlarının, N1, N2, N3 sınıfı kamyonet, kamyon ve çekicilerin, M2 ve M3 sınıfı minibüs ve otobüslerin bütün koltuklarında "Emniyet Kemeri"nin, ayrıca taksilerde en az 1 adet, şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan ve bu madde kapsamında emniyet kemeri bulundurulması ve kullanılması zorunlu olan araçlarda ise toplam koltuk sayısının en az 1/10'u kadar sayıda "Çocuk Bağlama Sisteminin" bulundurulması ve kullanılması zorunludur.

- Yalnız araç dururken kullanılan koltuklar ile ayakta da yolcu taşıyan **M2 ve M3 kategorisi** Sınıf A ve Sınıf I otobüslerde, koltuklarda, emniyet kemeri bulundurulması zorunlu değildir.

Ancak;

- Yerleşim yeri içinde ticari amaçla yolcu taşımacılığı yapan M2 ve M3 sınıfı minibüs ve otobüsler (umum servis araçları hariç) ile dolmuş otomobillerindeki yolcular
- Ambulanslarda sürücü ve yanındaki oturma yeri dışında kalan ve hasta veya yaralıya müdahale nedeniyle özel pozisyonlarda bulunan görevliler,
emniyet kemeri kullanmak zorunda değildir.
- 1995 yılı itibariyle ülkemizde imali yapılan veya yurt dışından ithaline izin verilen M1 sınıfı araçların arka koltuklarında emniyet kemeri bulundurulması ve kullanılması mecburidir.

- Çocuk bağlama sistemleri olmayan M1, M1G, N1, N1G, N2 ve N3 sınıfı araçlarda üç yaşın altındaki çocuklar taşınamazlar.
- Çocukların taksilerde seyahatleri sırasında, çocuk bağlama sistemleri kullanmaları, yok ise arka koltukta oturmaları zorunludur.
- M2 ve M3 sınıfı araçlarda seyahat eden üç ve üzeri yaştaki çocukların, emniyet kemeri ya da çocuk bağlama sistemleri kullanması zorunludur.

Emniyet kemeri ile ilgili aşağıdaki verilenlerden hangisi doğrudur?

A. Aracın bütün koltuklarında oturan yolcuların emniyet kemeri takması gerekir

B. Arka koltuklarda oturanların takmasına gerek yoktur

C. Kısa mesafelerde ön yolcu koltuğunda oturanın takmasına gerek yoktur

D. Şehir içinde kısa mesafelerde takılması mecburi değildir

**DOĞRU
CEVAP A**

04.2 -Yolcu Taşımalarında Bagaj

YOLCU TAŞIMALARINDA BAGAJ



-Yolcunun 30 kilograma kadar olan bagajı ücretsiz taşınır. Bagajlar, bagaj sahibi yolcunun bilet bilgilerine göre iki parça olarak düzenlenmiş etiketlerle etiketlenir. Bu etiketin bir parçası bagaja bağlanır/yapıştırılır, diğer parçası ise, yolcu taşıma biletine yapıştırılır ve yolcu bilgileri ile bagaj bilgileri elektronik olarak da eşleştirilir. Yolcunun birden fazla bagajı olması halinde, bu fıkradaki işlemler her bagaj için tekrarlanır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

YOLCU TAŞIMALARINDA BAGAJ



- Taşıtın bagaj taşınmasına mahsus bölümleri dışında eşya taşınamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir
- Taşımanın yapıldığı taşıtta, yolcuların etiketlenmiş bagajları dışında hiçbir bagaj taşınamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

YOLCU TAŞIMALARINDA BAGAJ



- Taşıtın izin verilen azami yüklü ağırlığını aşacak şekilde bagaj yüklenemez ve taşınamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.
- Yolcu beraberinde olmayan ticari eşya ve kargo taşınamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Kanununun 26 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktarda **idari para cezası** uygulanır.



Serdivan SRC

YOLCU TAŞIMALARINDA BAGAJ

- 10 Ocak 2020 tarihinde Karayolları Taşıma Yönetmeliğinde yapılan ve resmi gazetede yayınlanan değişiklik ile aşı karneli kedi, köpek (tehlike arz edenler hariç) ve kuş (saka, muhabbet kuşu veya kanarya) gibi evcil hayvanlar, özel kafesleri kilitli olmak şartıyla **bagaj taşımaya mahsus bölümün dışında hayvan sahibi yolcunun kucağında veya oturduğu koltuğun önünde de taşınabilir.** Gerekli hallerde, yolcu alınmaksızın evcil hayvanların taşıtın içinde taşınabileceği özel sefer düzenlenebilir. **Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 2 uyarma verilir.”**

YOLCU TAŞIMALARINDA BAGAJ



- Yolcu taşımalarında, tehlike oluşturabilecek yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı, zehirli, bulaşıcı, radyoaktif ve benzeri nitelikteki yolcu eşyası taşıtın bagaj bölümü de dâhil olmak üzere taşınamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yolcunun kaç kilograma kadar bagajı **ücretsiz** taşınır?

- A. 20
- B. 45
- C. 30**
- D. 25

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yolcunun **otuz kilogramı geçmeyen** bagajından **ücret alan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Taşıtlar trafikten men edilir
- B. 10 uyarma verilir**
- C. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- D. İdari para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**



Serdivan SRC

Muavin ve Görevleri

Seyahat öncesi aracın hazırlanması ve temizliğini yapan, yolcuların valiz ve eşyalarını teslim alan ve eksiksiz olarak teslim eden, aracın park giriş ve çıkışında şoföre yardımcı olan kişidir.

Otobüs Muavini, işletmenin genel çalışma prensipleri doğrultusunda, araç, gereç ve ekipmanları etkin bir şekilde kullanarak, işçi sağlığı, iş güvenliği ve çevre koruma düzenlemelerine ve mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak:

- **Otobüsün teknik ve güvenlik donanımlarını kontrol etmek**
- Gerektiğinde yolculara yolculuk esnasında bilgi vermek,
- Her sefer sonunda aracın temizliğini yapmak, ve sefere hazır duruma getirmek
- Yolculara ikram edilecek malzemeleri hazırlamak,



Serdivan SRC

Muavin ve Görevleri

- Seyahat edecek yolcuları karşılamak ,
- **Valiz çanta vb eşyalarını bagaja yerleştirmek, bagaj fişi vermek,**
- Gerektiğinde otobüs içerisinde yolcuların uygun koltuklara oturmalarını sağlamak,
- Yolcuların bilet kontrolünü yapmak, biletsiz olan yolculara bilet keserek bedelini almak,
- Yolcuların istek ve şikayetlerini dinleyerek ilgilenmek,
- Şoförle koordineli olarak yolcuların uygun yerlerde iniş ve binişlerini sağlamak,

Muavin ve Görevleri

- Seyahat esnasında araç ile ilgili lastik patlaması vb. durumlarda şoföre yardımcı olmak,
- Yolcuların eşyalarını bagajlardan eksiksiz ve tam olarak vermek,
- Otobüsün periyodik bakımlarının yapılmasını takip etmek, eksikleri tespit ederek ilgiliye bildirmek, vb. görev ve işlemleri yerine getirir.

Aşağıdakilerden hangisi **muavinin** görevlerindedir?

- A. Otobüsün teknik ve güvenlik donanımlarını kontrol etmek**
- B. Otobüsü trafik kurallarına uyararak sürmek
- C. Otobüsün bakımını düzenli olarak yapmak veya yaptırmak
- D. Otobüste görev yapan diğer kişilerin çalışmalarını denetlemek

**DOĞRU
CEVAP A**

Host / hostesin Kimdir

- **Host / hostes** araç içerisinde seyahat etmekte olan yolcuların güvenle ve konfor içerisinde seyahat etmelerinden sorumlu olan kişidir. Yolculuk süresince araçta bulunan kişilere inip binilecek yerleri hatırlatan, yolcu takibi yapan, araç hareket halinde iken düzen ve disiplinden sorumlu olan kişidir.

Otobüs içindeki yolcuların konforunu ve emniyetini sağlamakla **görevli olan çalışana** ne ad verilir?

- A. Muavin
- B. Şoför
- C. Hostes**
- D. Yedek şoför

**DOĞRU
CEVAP C**

EVCİL HAYVANI OLAN YOLCULAR

- Evcil hayvan tanımına sadece kedi, köpek ve küçük ötücü kuş girer.
- Evcil hayvanlar mutlaka taşıma kutusu ve kafesinde kabul edilmelidir.
- Evcil hayvanın aşılarının eksiksiz olduğunu gösteren aşı sertifikası sahibinin yanında olmalıdır.
- Karayolları Taşıma Yönetmeliği'ne göre; "**Aşı karneli** kedi, köpek (*tehlike arz edenler hariç*) ve kuş (*saka, muhabbet kuşu veya kanarya*) gibi evcil hayvanlar, **özel kafesleri kilitli olmak şartıyla** bagaj taşımaya mahsus bölümün dışında, hayvan sahibi yolcunun kucağında veya oturduğu koltuğun önünde de taşınabilir.

Aşağıdakilerden hangisi yolcu taşımacılığında **evcil hayvan** tanımına **girmez?**

A. Kuzu

B. Köpek

C. Kedi

D. Kuş

**YANLIŞ
CEVAP A**

04.3 -Turist Taşıma Araçları ve TÜRSAB

Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği, kısa adıyla TÜRSAB, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak 28 Eylül 1972 tarihinde yürürlüğe giren 1618 sayılı kanun ile kurulmuş, seyahat acentelerinin kuruluş işlemlerinden itibaren tüm işlemlerinde yetkili kurumdur.

TÜRSAB'ın amacı, seyahat acenteliği mesleğinin ve faaliyet alanının temeli olan Türk Turizm sektörünün gelişimine katkıda bulunmaktır. Seyahat acenteleri konusunda şikâyeti olan tüketiciler TÜRSAB'a başvurarak çok kısa sürede sonuç alabilmektedir. TÜRSAB, hem yönetim hem de denetim görevi üstlenerek seyahat acentelerinin belli bir hizmet kalitesinde hizmet vermesini sağlamaktadır. Ayrıca turizm konusunda kurduğu meslek lisesi ile eğitilmiş yetişmiş turizmci konusunda da katkı sağlamaktadır. TÜRSAB, bölgesel yürütme kurulları ile ülkenin önemli turizm merkezlerinde çeşitli projelerle faaliyet göstermektedir.

Tanımlar:

Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

Müşteri: Yararlanmak veya başkalarına yararlandırmak amacıyla seyahat acentası hizmetlerini satın alan kişiyi,

Paket tur: Seyahat acentası tarafından önceden belirlenmiş bir program kapsamında; ulaştırma, konaklama ve bunlara yardımcı sayılmayan diğer turistik hizmetlerin en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmi dört saatten uzun bir süreyi kapsayan veya gecelik konaklamayı içeren, düzenlenen ticari faaliyeti,

Seyahat acentası: Kâr amacı ile turistlere, turizmle ilgili bilgiler vermeye, paket turları ve turları oluşturmaya, turizm amaçlı konaklama, ulaştırma, gezi, spor ve eğlence sağlayan hizmetleri görmeye yetkili olan, oluşturduğu ürünü kendi veya diğer seyahat acentaları vasıtasıyla pazarlayabilen ticarî kuruluşu,

Tur: Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanıtmaya ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dâhil olduğu tek bir fiyata satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmi dört saatten kısa bir süreyi kapsayan veya konaklama içermeyen ticari faaliyeti,

TÜRSAB: Türkiye Seyahat Acentaları Birliğini, ifade eder.

Seyahat Acentaları Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi kâr amacı ile turistlere turizmle ilgili bilgiler vermeye, paket turları ve turları oluşturmaya, turizm amaçlı konaklama, ulaştırma, gezi, spor ve eğlence sağlayan hizmetleri görmeye **yetkili olan kuruluşu** ifade eder?

- A. Transfer elemanı
- B. TÜRSAB
- C. Tur operatörü
- D. Seyahat acentası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Seyahat Acentalarının Başvuru ve Kuruluş İşlemleri

MADDE 8 – (1) Seyahat acentası işletme belgesi almak isteyen tüzel kişiler, bir dilekçe ve varsa isim tesciline ilişkin belge ile seyahat acentası unvanı almak üzere Bakanlığa başvurur. (2) Bakanlık tarafından başvuruda belirtilen seyahat acentası unvanının uygun bulunması durumunda bu husus başvuru sahibine ve TÜRSAB'a yazılı olarak bildirilir.

Yeni seyahat acentası kuruluşu başvuru belgeleri

MADDE 9

Seyahat acentası işletme belgesi almak isteyen tüzel kişiler acenta unvanının uygun görüldüğünün Bakanlıkça bildirilmesinden itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen belgelerin aslı veya onaylı sureti ile TÜRSEB'a başvurur. Onaylı suretinin ibrazı istenilen belgelerin aslının getirilmesi halinde, belgenin fotokopisi aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir.

Seyahat acentesi tur sorumlusunun ya da rehberinin turları esnasında bulundurması gereken belgeler 04.09.1996 tarihli, 22747 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Seyahat Acenteleri Yönetmeliği' nin 31. maddesinde sayılmış olup ; işbu belgeler,

- Seyahat acentesi işletme belgesinin noter ya da TÜRSAB tarafından onaylı sureti
- Tura katılan müşterilerin listesi,
- TÜRSAB araç plakası ve turist taşıma aracı belgesi,
- Tur rehberinin profesyonel turist rehberi kokartı ve kimlik kartı,
- Araç seyahat acentesi tarafından kiralanmış ise, sözleşme sureti,
- Tur programı olarak ifade edilmiştir.

Ayrıca, yönetmeliğin 32. maddesi gereğince de, seyahat acentesinin transfer faaliyetinde aşağıdaki belgelerin transfer sorumlularında bulundurulması zorunludur:

- 1-) Seyahat acentesi işletme belgesinin noter ya da TÜRSAB tarafından onaylanmış sureti,
- 2-) Transferi yapılan yolcu listesi,
- 3-) TÜRSAB araç plakası,
- 4-) Araç, seyahat acentesi tarafından kiralanmış ise, kiralama sözleşmesi,
- 5-) Transfer görevlisine ait TÜRSAB tarafından verilen seyahat acentesi personel kimlik kartı veya görevli olduğuna ilişkin seyahat acentesi yazısı.

Turist taşıma aracı nitelikleri

MADDE 43 –

(1) Seyahat acentesi kendi hizmetlerini yerine getirirken, transfer, paket tur ve turlarda kullanacakları yolcu taşıma araçlarında, ilgili mevzuatta belirtilen hususların yanı sıra aşağıdaki nitelikler de aranır:

- a) Havalandırma, ısıtma ve soğutma tesisatı bulunması,
- b) Ses tesisatı olması,
- c) Temiz ve özenle döşenmiş olması.

Zorunlu sigorta ve sözleşmeler

MADDE 44 –

(1) Seyahat acentası, paket turlarda zorunlu sigorta yaptırmak ve paket tur zorunlu sigorta poliçesi sertifikası ile 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve 13/6/2003 tarihli ve 25137 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Paket Tur Sözleşmeleri Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan zorunlu şartları da içerir mahiyetteki paket tur sözleşmesinin bir örneğini paket tur başlamadan önce müşteriye vermekle yükümlüdür.

(2) Sözleşme ve sertifikaların seyahat acentesinde kalan suretinde müşteriye bir örneğinin teslim edildiğini içeren imzalı beyanı alınır. Müşteri, paket turu başkalarının yararlanması için satın almışsa, acente birinci fıkrada belirtilen belgeleri vermekle yükümlüdür.

(3) Seyahat acentesi, müşteriye verilmek üzere düzenleyeceği paket tur veya tura ilişkin sözleşmelerde Bakanlıkça düzenlenen işletme belgesinde yazılı olan; belge numarasını, seyahat acentesi ve ticaret unvanı ile adresini belirtmekle yükümlüdür.

Satışı gerçekleştirilen ürünün başka bir seyahat acentesine ait olması halinde, ürün sahibi seyahat acentesinin sözleşmelerde açıkça belirtilmesi zorunludur.

Ayrıca karayolu ulaşım araçlarının Karayolu Taşıma Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkarılan, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında D2 yetki belgesi sahibi kişi ve kuruluşlara ait araçların kullanılması gerekmektedir.

Seyahat acentelerinin, tur sırasında kullanmış oldukları ulaşım araçları kiralanmış ise; yetki belgesi sahiplerinin yapacakları taşıma sözleşmelerinde, akit tarafların adı, soyadı ve unvanları, kalkış ve varış yeri, taşıma güzergâhı, taşımanın yapılacağı gün ve saat, taşınacak yolcu sayısı, taşıma ücreti, ödeme şekli, sigortacının unvanı ve sigorta poliçe numarası belirtilir.

Bu tür taşımalarda taşımacı tarafından fatura düzenlenmesi zorunludur. Düzenlenen faturanın bir nüshası yapılacak denetimlerde ibraz edilmek üzere seyahat esnasında taşıt üzerinde bulundurulur. **Bu sebeplerle, taşımacınının her yolcu için ayrı bilet düzenleme zorunluluğu yoktur.**

Turist taşıma aracında aşağıdaki niteliklerden hangisi **aranmaz?**

- A. Ses tesisatı olması
- B. Havalandırma, ısıtma ve soğutma tesisatı bulunması
- C. Araçların sıfır olması**
- D. Temiz ve özenle döşenmiş olması

**YANLIŞ
CEVAP C**



Serdivan SRC

SEYAHAT ACENTALARI YÖNETMELİĞİ

Transfer araçlarında bulundurulacak belgeler

MADDE 41 – (1) Seyahat acentesinin transfer faaliyetinde aşağıdaki belgelerin transfer elemanında bulunması zorunludur.

- a) Seyahat acentesi işletme belgesinin TÜRSAB tarafından onaylanmış sureti,
- b) Transferi yapılan yolcu listesi,
- c) TÜRSAB araç plakası,
- ç) Transfer elemanı kimlik kartı,
- d) Araç, seyahat acentesi tarafından kiralanmış ise sözleşme sureti.

SEYAHAT ACENTALARI YÖNETMELİĞİ



Paket tur ve turlarda bulundurulması gereken belgeler

MADDE 40 – (1) Paket tur ve turlarda seyahat acentesi yetkilisinin aşağıdaki belgeleri bulundurması zorunludur.

- a) Seyahat acentesi işletme belgesinin TÜRSAB tarafından onaylanmış sureti,
- b) Paket tur veya tura katılan müşterilerin listesi,
- c) TÜRSAB araç plakası,
- ç) Araç, seyahat acentesi tarafından kiralanmış ise sözleşme sureti,
- d) Başlangıç noktasının da belirtildiği paket tur veya tur programı,
- e) Paket tur zorunlu sigorta poliçe sertifikası sureti.

Seyahat acenteleri mevzuatına göre, transfer araçlarında aşağıdakilerden hangisinin bulundurulması zorunlu değildir?

- A. Transfer yapılan yolcuların listesi
- B. Yolcular adına düzenlenmiş yolcu biletleri**
- C. TURSAB araç plakası ve araç taşıma belgesi
- D. Araç seyahat acentesi tarafından kiralanmış ise kira sözleşmesi sureti

**YANLIŞ
CEVAP B**

Aşağıdaki faaliyetlerden hangisi Seyahat Acenteleri Yönetmeliği **kapsamındadır?**

- A. Belediye sınırları içerisinde verilen servis hizmetleri
- B. Kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan eşya taşımaları
- C. Seyahat acenteleri tarafından verilen paket tur hizmetleri**
- D. Özel otomobillerle yapılan ticari olmayan taşımalar

**DOĞRU
CEVAP C**

İTERBUS ANLAŞMASI



01/07/2006 tarihinde ülkemizde yürürlüğe giren “Otobüsle Uluslararası Arızı Yolcu Taşımacılığı Anlaşması” (İterbus)’a göre; Türkiye ile İterbus anlaşmasına üye ülkeler üzerinden transit olarak yapılacak arızı yolcu taşımalarında; Seyahatin kapalı kapı şeklinde (yolcuların seyahat sonunda geri getirilmeleri) yapılması veya gidiş seyahatinin dolu, dönüş seyahatinin boş olarak yapılması gerekmektedir.

İTERBUS'A ÜYE ÜLKELER

Avrupa Topluluğu, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Belçika, Bosna – Hersek, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hırvatistan, Moldova, Romanya, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, İtalya, Litvanya, Letonya, Lüksemburg, Malta, Polonya, Portekiz, Slovenya, Slovakya, İspanya, İsveç, Hollanda, İngiltere ve Türkiye.

Vatandaşlarımızın yoğun olarak buldukları Almanya, Avusturya, Hollanda, Fransa, İsviçre ve Belçika'ya otobüsle yapılan yolcu taşımalarında aşağıdaki güzergâhlar kullanılmaktadır.

- 1- Bulgaristan – Sırbistan – Karadağ – Hırvatistan – Slovenya
- 2- Bulgaristan – Romanya – Macaristan
- 3- Yunanistan – Denizyolu – İtalya

Aşağıdakilerden
kapsamındadır?

hangisi

INTERBUS

sözleşmesi

- A. Uluslararası arazi yolcu taşımacılığı**
- B. Uluslararası hususi yolcu taşımacılığı
- C. Uluslararası tarifeli yolcu taşımacılığı
- D. Servis taşımacılığı

**DOĞRU
CEVAP A**

Seyahat Acentalığı Grupları



- A Grubu Seyahat Acentaları
- B Grubu Seyahat Acentaları
- C Grubu Seyahat Acentaları



Serdivan SRC

a) A Grubu ve Geçici A Grubu Seyahat Acentası: Seyahat acentalarına münhasır ve seyahat acentalarının diğer hizmetlerini Türk ve yabancı müşteriler için üretir ve pazarlar.

b) B Grubu Seyahat Acentası: Kara, deniz, hava ulaştırma araçlarına ilişkin rezervasyon ve bilet satışı hizmetleri ile A Grubu ve Geçici A Grubu seyahat acentalarının düzenledikleri turların biletlerinin satışı ve kendisine A grubu seyahat acentasınca gerçekleştirmek üzere verilen hizmeti yaparlar. Seyahat acentalarının diğer hizmetleri olarak 5. maddede gösterilen hizmetleri yapabilirler.

c) **C Grubu Seyahat Acentası:** Türk vatandaşları için yurtiçi turlar düzenlerler ve pazarlarlar. Ayrıca kendilerine A Grubu seyahat acentalarınınca verilen hizmeti yerine getirir ve bu acentaların ürünlerini pazarlarlar. Seyahat acentalarının diğer hizmetleri olarak 5. maddede sayılan hizmetleri yapabilirler.

A Grubu seyahat acentasının B veya C Grubu seyahat acentasına gerçekleştirmeleri için vereceği görevin bir yazı yada sözleşme ile belgelenmesi gerektiği gibi, bu görev A Grubu seyahat acentası hizmetine giren bir turun tamamının B veya C Grubu seyahat acentasınınca düzenlenmesi şeklinde olamaz.

Aşağıdaki seyahat acentası gruplarından hangisi **tüm seyahat acentalığı hizmetlerini doğrudan yapabilir?**

A. A grubu

B. D grubu

C. C grubu

D. B grubu

**DOĞRU
CEVAP A**

Seyahat Acentaları Yönetmeliğine göre aşağıdaki seyahat acentası gruplarından hangisinin **doğrudan yurtdışı turlar düzenleme yetkisi** vardır?

- A. A grubu
- B. D grubu**
- C. B grubu
- D. C grubu

**DOĞRU
CEVAP B**

06.01- 4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu ve Karayolu Trafik Yönetmeliği



Serdivan SRC

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, karayolu taşımacılık faaliyetlerini **ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek**; taşımacılık faaliyetlerinde **düzeni ve güvenliği sağlamak**; taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için **mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık** ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, gönderenlerin, yolcuların, çalışanların **haklarını, sorumluluklarını, yükümlülüklerini** tespit etmek; taşımacılık faaliyetlerinde istihdam edilenler ile taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerinin **niteliklerini belirlemek**; karayolu taşımalarının diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Mali yeterlilik: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir işletmenin kurulmasını, sağlıklı yönetilmesini ve işletilmesini sağlamaya yönelik gerekli mali kaynaklara sahip olmayı,

Mesleki saygınlık: Ticari alanda ve karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi,

Mesleki yeterlilik: Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı ifade eder.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Kanunu'nun amaçlarından biri **değildir**?

- A. Taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliğini sağlamak
- B. Kara yolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek
- C. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan taşıt, araç, gereç, yapı tesis vb. niteliklerini belirlemek
- D. Kara yollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak**

**YANLIŞ
CEVAP D**



Serdivan SRC

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, **taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.**



Serdivan SRC

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- **Özel otomobillerle** ve bunların römorklarıyla yapılan ve **ticari olmayan** taşımalar,
- Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan ticari olmayan taşımalar
- **Lastik tekerlekli traktörlerle** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,
- İki, üç ve dört tekerlekli **motosikletlerle** yapılan ve **ticari olmayan** taşımalar,
- **Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne** ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,



Serdivan SRC

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

- Gerçek kişiler adına **hususî olarak** kayıt ve tescil edilmiş kamyonet cinsi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ve hem taşımanın hem de taşınan eşyanın **ticarî olmadığı** taşımalar,
- Altı dingilin üzerindeki lastik tekerlekli vinç veya **cenaze aracı** veya **ambulans** veya **naklen yayın aracı** olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla yapılan taşımalar,

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamı **dışındadır**?

A. Taşıma işleri komisyonculuğu

B. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

C. Kara yolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu taşımacılığı

D. Taşıma işleri organizatörlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

Taksi Durakları ve Ticari Taksi Taşımacılık Esasları Yönetmeliği



Amaç : Belediyesi Sınırları içinde faaliyet gösteren taksi durakları ile yeni açılacak olan taksi duraklarının; çalışmalarının belli bir düzen içinde yapılmasının sağlanması, taşımacılık hizmetine muhatap olan yolcuların rahatlığı ve güvenliği ile şehir içi trafik güvenliğinin bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Taksi Durakları ve Ticari Taksi Taşımacılık Esasları Yönetmeliği



Kapsam: Belediye sınırları içinde İl Trafik Komisyonun veya UKOME Kurulunun uygun gördüğü yerde ve sayıda olmak kaydıyla, yolcu taşımacılığı yapmak üzere faaliyet gösteren İşletmecileri , mevcut taksi durakları ve yeni açılacak olan taksi duraklarını kapsar.

Yönetmeliğin Yasal Dayanağı: 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ,1608 Sayılı Kanun , 5326 sayılı kabahatler kanunu , 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Belediyelere verilen görev ve yetkileri bu yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamındaki faaliyetlerden **değildir**?

- A. Taşıma işleri organizatörlüğü
- B. Dağıtım işletmeciliği
- C. Taşıma işleri acenteliği
- D. Ticari taksi işletmeciliği**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Amaç:

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, can ve mal güvenliği yönünden; karayollarında trafik düzeninin sağlanması ve trafik güvenliğini ilgilendiren hususlarda alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Yönetmelikte düzenlenmesi işaret edilen ve gerekli görülen diğer hükümleri ve bunların uygulanmasına ait esas ve usulleri belirlemektir.

Karayolu Trafik Yönetmeliği



Kapsam ve dayanak:

Madde 2- Bu Yönetmelik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa dayanılarak çıkarılmış ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde karayollarında ve aksine bir hüküm bulunmadıkça da, Kanunun 2 nci maddesinde sayılan yerlerde de uygulanmak üzere;

- **Trafikle ilgili kurallara ve bunların uygulanmasına,**
 - **Trafiğin düzenlenmesi ve denetimine,**
 - Araçların tescili, teknik durumları, muayenelerine ve karayollarında sürülmeleri sırasında alınacak tedbirlere,
 - **Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesine,**
 - **Karayolundan faydalananların hak ve yükümlülüklerine, eğitime,**
 - Uygulayıcı kurul ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile işbirliği ve koordinasyon düzenine, Trafikle ilgili diğer hususlara,
- İlişkin konulardaki esas, usul, şekil ve şartlara ait hükümleri kapsar.

Hususi taşımacılık: Ticari amaçla olmamak üzere, sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili eşya veya yolcu taşımacılığını ifade eder.

Karayolu Trafik Yönetmeliği, aşağıda verilen ifadelerden hangisini **kapsamaz**?

- A. Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesini
- B. Trafiğin düzenlenmesini ve denetimini
- C. Karayolundan faydalananların hak ve yükümlölüklerini
- D. Karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.02- Yetki Belgesi



Serdivan SRC

Yetki Belgesi

4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur.

Yetki belgelerinin süresi

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği kapsamındaki **taşımacılıkla ilgili faaliyetlerin yapılabilmesi için alınması zorunlu olan belgenin adı nedir?**

A. Yetki Belgesi

B. Onay Belgesi

C. Taşıt Kartı

D. Yönetmelikte belirtilmiş olan sayıda ÜDY ve/veya ODY Belgesi

**DOğRU
CEVAP A**

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları

MADDE 18 – (1) Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, yetki belgeleri iptal edilir.

Yetki belgelerinin yenilenmesi süreci

MADDE 19 –

(1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin **doksan gün** öncesinden itibaren Bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilirler.



Serdivan SRC

Yetki Belgesi

Gerçek kişinin ölümü halinde yetki belgesinin durumu

MADDE 20 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-23/10/2012-28450)

(1) Gerçek kişinin ölüm tarihinin yetki belgesi geçerlilik süresinin bitim tarihinden önce veya 18 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yetki belgesi yenileme süresi içinde gerçekleşmiş olması kaydıyla;

a) **Ölen yetki belgesi sahibi gerçek kişinin kanuni mirasçuları veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu 1 yıl içinde Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.**

b) 1 yıllık süre içinde bildirimde bulunan kanuni mirasçılar, yetki belgesi sahibi sıfatını devam ettirmek isterlerse, gerçek kişinin ölüm tarihinden başlamak üzere **2 yıl içinde durumlarını bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirmek zorundadırlar.**

Yetki Belgesi

Geçici durdurma ve yetki belgesi iptali

MADDE 70 – (3) Yetki belgesi sahibine verilen ve kaldırılmamış olan uyarmaların sayısının 150 adede ulaşması ve bu hususun tebliğini izleyen 15 gün içinde ödeme yapılarak uyarmaların sayısının 150 adedinin altına düşürülmemesi halinde, ihlale konu olan yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu şekilde yetki belgesi kapsamında geçici olarak faaliyeti durdurulanların, gerekli ödemeyi yaparak uyarmaların sayısını 150 adedin altına düşürmeleri halinde, yetki belgesi faaliyetlerine izin verilir.

Yetki Belgesi Alanların Faaliyete Başlamaları

8 Ocak 2018 de Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile **Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları**

MADDE 18 –

(1) Yetki belgesi sahiplerinin, **yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.**

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, **yetki belgeleri iptal edilir.**

Karayolu Taşımacılık Kanunu

- Cezalar
- İdarî para cezaları
- Madde 26 –
- Bu Kanunun; a) 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara bin Türk Lirası, (bu rakam 2023 yılı için 7.200 TL olarak güncellenmiştir) yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara beş yüz Türk Lirası (bu rakam 2023 yılı için 2.372 TL olarak güncellenmiştir) **idari para cezası** verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, yetki belgesi sahibi gerçek kişilerin **ölümü** halinde **kanuni mirasçıları** veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu **kaç ay içinde** bakanlığa bildirmek zorundadırlar?

A. 12 ay

B. 6 ay

C. 3 ay

D. 1 ay

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi** kaç yıldır?

- A. 2 yıl
- B. 3 yıl
- C. 5 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **yetki belgesi almadan** taşıma işinde faaliyette bulunanlara aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A. Para cezası

B. Hapis cezası

C. Hak mahrumiyeti

D. Trafikten men

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin verilmesinden itibaren, kaç ay içinde **faaliyete başlamak** zorundadır?

A. Yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır

B. 1 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

C. 6 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

D. 12 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

**DOĞRU
CEVAP A**

06.03- Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar



MADDE 8 – (1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Taşımacılık Faaliyetlerinde Hizmetin Sürekliliği Ve Engellenemeyeceği



MADDE 10 – (1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imkânsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıma hizmetlerinin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşımlar ekonomik ve seri şekilde gerçekleştirilir

B. Taşımacılar taşıma hizmetinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır

C. Taşımacılar, zorunlu hallerde dahi taşıma hizmetlerini yapmaktan kaçınamazlar

D. Taşımlar, diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.04- Yetki Belgesi Almanın Veya Yenilemenin Genel Şartları

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları



MADDE 13 –

(1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

- a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları,
- c) Ticari olarak faaliyette bulunmak üzere, yetki belgesi talep eden veya yenilemek isteyenlerin mesleki saygınlığa sahip olmaları,

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

(2) Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili olarak;

- a) Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına,
 - b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
 - c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
 - ç) Yol ve araç güvenliğine,
 - d) Çevrenin korunmasına,
 - e) Mesleki yeterlilik şartlarına,
- uymak sureti ile mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekir.

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları



(5) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen şekilde faaliyette bulunan şahısların mesleki saygınlıklarını kaybetmeleri halinde, bu şahısların faaliyette buldukları yetki belgesi sahiplerinin, bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren doksan gün içerisinde, durumlarını bu Yönetmeliğe uygun hale getirmemeleri halinde, durumun tespit edildiği tarihten itibaren yetki belgesi kapsamındaki faaliyetleri geçici olarak durdurulur. Bu şekilde faaliyeti geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahiplerinin yeniden mesleki saygınlıklarını kazanmaları halinde faaliyetlerine izin verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince kara yolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili Yönetmelik kurallarına uyarak mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekmektedir.

Yukarıdaki bilgiye göre, yetki belgesi sahipleri aşağıdakilerden hangisine uymak zorunda **değildir**?

- A. Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına
- B. Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine
- C. Şoförlerin mesai saatleri dışındaki yaşam tarzına**
- D. Araçların ağırlık ve boyutlarına

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.05- Yetki Belgesi Sahiplerinin Ortak Yükümlülükleri

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

MADDE 40

(1) Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları; bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden, taşımacılar ile müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(2) Bir yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine sözleşmeli olarak kayıtlı taşıtların sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Bu fıkraya aykırı olarak faaliyet gösterilen taşıtın kayıtlı olduğu yetki belgesi sahibine **50 uyarma** verilir

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(3) A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri, seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(4) A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri, seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(5) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımalarını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyadı, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



(6) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımasını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senesinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(7) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

8) Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz. Yetki belgesi sahipleri, yaptıkları taşıma sözleşmelerine uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(9) Yetki belgesi sahipleri; eşya ve bagajları, teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybından, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şekli muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından sorumludurlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine, zarar görenin tazmin hakkı saklı kalmak üzere **10 uyarma** verilir.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(12) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlara ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın **bir katından daha fazla** beklemeyi gerektirmesi halinde, yetki belgesi sahibi, imkan olduğu takdirde bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak, aksi halde **yolcuyu güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek** veya yolcu ve eşyayı hareket noktasına **geri getirmekle** yükümlüdür. Bu gibi hallerde, yolcunun eşyası ile eşya sahibinin bütün hakları saklı olup, yetki belgesi sahipleri herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(15) Araç tescilinin yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren 5 işgününü aşmayan ve taşıma yapılmayan taşıtlar hariç olmak üzere, taşıt belgesine kaydedilmeyen taşıtlar, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde kullanılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(17) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(18) Yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan veya geçerli yetki belgesi olmadan, muhtevası bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunulamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

(19) Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

- (20) Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alanlardan;
- a) K1 veya K3 yetki belgesi sahibi gerçek kişiler ile B3, C1, D3 veya K2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler haricindeki yetki belgesi sahipleri, firmalarında meydana gelen unvan, adres ve kişilere ilişkin değişiklikleri veya acentelik sözleşmelerindeki değişiklikleri ile sermaye şartını kaybedecek şekildeki sermaye azaltışlarını,
 - b) Yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı özmal taşıt/taşıtların; **kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması** veya benzer bir mücbir sebepten **dolayı iş göremez duruma gelmesi** ile plaka bilgisi, rengi, şasi numarası veya taşıt cinsine ilişkin değişiklikleri değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **doksan takvim günü** içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(23) Yetki belgesi sahipleri düzenledikleri yolcu taşıma bileti, taşıma sözleşmesi ve taşıma senedine bu Yönetmeliğe aykırı hüküm koyamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(27) Yetki belgesi sahipleri, çalıştırdıkları şoförlerinin;

a) Altışar aylık süre ile yılda iki kez ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve ceza puanı 50 ve üzerinde olanların eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **idari para cezası** uygulanır.

b) Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen özel mesleki yeterlilik kurslarından yılda en az 7 saat süreyle %70'i pratik ve %30'u ise teorik bölümden oluşan güvenli sürüş eğitimini almalarını sağlamakla yükümlüdürler. Bu fıkranın (a) bendine aykırı hareket edenlere, idari para cezası uygulanır. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **5 uyarma verilir.**

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(28) Yetki belgesi sahipleri, uygun niteliklere haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(30) Yetki belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(31) Yetki belgesi sahipleri, sayısal takograf kullanılması zorunlu olan ve yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunan taşıtları için sayısal takograf ünitelerindeki verileri, taşıtların trafiğe çıktığı tarihten itibaren **3'er aylık** dönemler halinde elektronik ortamda arşivlemek ve bu veriyi **takip eden ay** Bakanlıkça belirlenen kart verme otoritesine göndermek zorundadır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(32) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan düzenleyici işlemlere uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Ancak, uluslararası taşımalara veya geçiş belgelerine yönelik Bakanlıkça yayımlanan alt düzenleyici işlemlere uymayan yetki belgesi sahipleri için bu fıkrayla belirlenmiş uyarma sayısı **10 katına kadar** arttırılabilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(33) Yetki belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve yardımcı personel ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergah mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(35) Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(37) Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar.

(38) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(39) Yetki belgesi sahipleri, yolcu ve gönderilere ait bilgilerin **gizliliği ve güvenliğine ilişkin**; yolcu ve gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vurmaları, yolcunun bagajı veya gönderileri açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları, üçüncü kişilere bilgi vermeleri veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olmaları ile gönderileri zapt veya yok etmeleri yasaktır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



40) Yetki belgesi sahipleri, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu, eşya ve kargoyu güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Kazadan Sonra Yapılan Yardım Faaliyetinin Sebep Olduğu Zararlardan Sorumluluk

KTK' nun 85/4 maddesi uyarınca, "İşleten ve araç işleticisi teşebbüs sahibi, hakimin takdirine göre kendi aracının katıldığı bir kazadan sonra yapılan yardım çalışmalarından dolayı yardım edenin maruz kaldığı zarardan da sorumlu tutulabilir. Ancak, bu durumda işletici teşebbüs sahibinin sorumlu kılınabilmesi için kazadan kendisinin sorumlu olması veya yardımın doğrudan doğruya kendisine veya araçta bulunanlara yahut kazaya taraf olan üçüncü kişilere yapılması gerekir".

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

B. Taşımacılar, acenteler ve taşıma işleri komisyoncularının bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumlu değildir

C. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

D. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

**YANLIŞ
CEVAP B**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alma, yolcuyu taahhüt ettiği yere kadar götürme yükümlülüğüne uygun **davranmayan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. Yetki belgesi iptal edilir

C. 50 uyarma verilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre düzenledikleri taşıma senedine bu Yönetmeliğe **aykırı hüküm koyan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre **yolcularla ilgili her türlü bilgiyi açığa vuran**, yolcunun bagajını açan, içlerinde ne olduğunu araştıran, üçüncü kişilere bilgi veren veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olan yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Taşıtlar trafikten men edilir
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP B**

Yetki belgesi sahipleri, hangi süreler içerisinde **sürücülerin ceza puanı** durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden **öğrenmek zorundadır?**

- A. Yılda bir kez
- B. İkişer aylık süre ile yılda altı kez
- C. Üçer aylık süre ile yılda dört kez
- D. Altışar aylık süre ile yılda iki kez**

**DOĞRU
CEVAP D**

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



(41) Yetki belgesi sahipleri;

- a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,
 - b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
 - c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
 - ç) Yol ve araç güvenliğine,
 - d) Çevrenin korunmasına,
- ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(44) Yetki belgesi sahipleri, 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına aykırı olarak taşıma yapacak yabancı plakalı taşıtlara yük ve/veya yolcu veremez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir.

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletelen ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



(48) Bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlık talimatlarına göre verilen süre içinde Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen yetki belgesi sahiplerinden aynı mahiyetteki bilgi ve belgeler **ikinci kez** istenilir. Buna rağmen istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir. Bu fıkra uygulanarak uyarma verilmesine rağmen, istenilen bilgi ve belgeleri göndermeyen yetki belgesi sahipleri hakkında, bu fıkra hükümleri **yeniden** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre Türkiye sınırları dâhilinde iki nokta arasında taşıma yapması yasak olan **yabancı plakalı** taşıtlara **yük veya yolcu veren** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi **uygulanır**?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. Taşıtlar trafikten men edilir
- C. 50 uyarma verilir**
- D. İdari para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP C**

İdarî para cezaları

Karayolu Taşıma Kanunu Madde 26

a) Yetki belgesi almadan veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara, yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.



Serdivan SRC

İdarî para cezaları

g) ücret ve zaman tarifesi düzenlemeyenlere veya ücret ve zaman tarifelerine uymayanlara veya değişik ücret ve zaman tarifeleri uygulayanlara, ücret ve zaman tarifelerini görülebilecek şekilde iş yeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmayanlara idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

İdarî para cezaları

ğ) Yabancı plakalı taşıtların Türkiye sınırları dâhilindeki iki nokta arasında taşıma yapması hâlinde, taşıt sahibine veya şoförüne idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

j) Terminal ve ara durak dışında yolcu indirip bindiren taşımacılara idari para cezası verilir.

İdarî para cezaları

- k) Mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmecilere idari para cezası verilir.
- l) Mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan taşıt kullanan şoförlere ve işletmecisine idari para cezası verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmeciler** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. 50 uyarma verilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. Yetki belgesi iptal edilir
- D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

06.06- Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Acentelerin yükümlülükleri

MADDE 42 –

(1) G ve F türü yetki belgesi sahipleri, adlarına bilet satışı veya taşıma senedi tanzim edecekleri yetki belgesi sahipleriyle, acentelik sözleşmesi yaparak bunları yetki belgelerine kayıt ettirmek zorundadırlar. G ve F türü yetki belgesi sahipleri, sadece sözleşme yaparak yetki belgelerine kayıt ettirdikleri yetki belgesi sahipleri adına iş ve işlem yapabilirler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



(2) F türü yetki belgesi sahipleri, acenteliğini üstlendikleri;
a) **Tarifeli yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, taşımacı firmalarca Bakanlığa bildirilen ücret tarifesi, zaman tarifesi, taşıma güzergahı ve ara duraklara uygun olmayan yolcu bileti düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

b) **Tarifesiz yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, yolcu bileti veya yolcu bileti yerine geçebilecek herhangi bir belgeyi düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülükleri



M ve P türü yetki belgesi sahipleri; teslim aldıkları eşyayı, teslim aldıkları günden itibaren, **iliçi taşımalarda en geç 2 gün, yurtiçi taşımalarda en geç 3 gün, uluslararası taşımalarda ise en geç 15 gün içinde** taşımak ve bu süreler içinde teslimat şekline uygun olarak alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

MADDE 41 –

(1) Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(4) Yolcu taşımacıları tarafından, taşıma sırasında yolcuya ikram edilen yiyecek ve içecek maddelerinin;

b) Ambalajlı olması ile sıcak servis yapılmaması zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(6) Yolcu taşımacıları ve acenteleri, bilet satışı yaptıkları terminallerde ve çevresinde yolcuları yönlendirmek için personel istihdam edemez, çalıştıramaz ve bunlardan yararlanamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(7) Yolcu taşımacıları, şoförlerinin seyahat esnasında yolcularla veya personelle uzun süreli sohbet etmelerini ve ses ve görüntü cihazlarını yönetmelerini önlemek, yol ve seyir güvenliğini tehlikeye düşürmemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Seyahat esnasında ses ve görüntü cihazlarının yönetimi yardımcı personel tarafından yapılır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(9) Yetki belgesi sahiplerinin, sefere gönderdikleri taşıtları kullanan taşıt şoförü ve yolculara hizmet eden personel; trafiğin seyir ve güvenliğini tehlikeye düşürecek, yolcuları rahatsız edecek, genel ahlaka ve adaba aykırı tutum ve davranışlarda bulunamazlar. Bu fıkrada belirtilen personelin mesleki saygınlığını kaybetmesi halinde, bu personelin iş akdinin yetki belgesi sahibince fesh edilmesi zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **20 uyarma** verilir.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(11) Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahipleri, taşıtlarında her 9 koltuk için en az 1 adet boyun korsesi bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

(13) Tarifeli yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Taşıma hatlarında belirlenen noktalar veya bu maddenin on ikinci fıkrasında belirtilen yerler dışında yolcu indirilip bildirilemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.



Serdivan SRC

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(14) **Grup yolcu taşımacılığında;** seyahatin başladığı veya bittiği nokta aynı olmak üzere, otomobil ile 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en az 1, 20 koltuk kapasitesinin üzerinde olan otobüslerde ise en az 2 kişiden oluşan ve otomobillerde sadece 1, 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en fazla 3, 20 ile 30 arasında koltuk kapasitesine sahip otobüslerde en fazla 5, 30 koltuk ve üzeri koltuk kapasitesine sahip otobüslerde ise en fazla 6 grup yolcunun taşınması yapılabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar



(18) Yolcu taşımacılığı faaliyeti yürütmek üzere yetki belgesi alanlar, seyahate başlamadan önce taşıt içerisinde emniyet kemeri kullanım zorunluluğuna ilişkin sesli veya görüntülü olarak yolcuları bilgilendirmek zorundadır. Bakanlık söz konusu bilgilendirmenin içeriğine ilişkin ayrıca düzenleme yapabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Düzenli seferli yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır

B. Aynı terminalden, nitelik ve niceliğine göre birden fazla taşımacı yararlanabilir

C. Ara duraklarda yolcu indirmesi bindirmesi yapılamaz

D. Yolcu taşımacılarının en az bir yolcu terminaline sahip olmaları veya bu terminalin kullanma hakkını haiz olmaları zorunludur

**YANLIŞ
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre B2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı şoförü dâhil 22 koltuk kapasitesine sahip taşıtta **en fazla kaç farklı grup yolcu** taşınabilir?

- A. 3
- B. 5**
- C. 6
- D. 4

**DOĞRU
CEVAP B**

06.07- Gönderenin Ve Yolcuların Sorumluluğu

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Gönderenin ve yolcuların sorumluluğu

(2) Gönderen; eşyanın cinsi, miktarı, nitelikleri, istifleme şekli, kalkış ve varış noktası, alıcının adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgileri gibi diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak yetki belgesi sahibine bildirmek zorundadır. Yanlış ve eksik bildirimlerden doğacak sorumluluk **gönderene** aittir. Yetki belgesi sahibi, gönderenin bildirmek zorunda olduğu bilgileri vermemesi halinde taşımayı **yapmaz**. Taşımayı **yaparsa, sorumluluk yetki belgesi sahibine** ait olur.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(3) Gönderen; bulundurulması, satılması, sevk edilmesi ve ticareti **yasak olan** bir eşyayı veya kargoyu gönderemez, yetki belgesi sahipleri de bunu taşıyamaz. Aykırı hareket halinde gönderen ve yetki belgesi sahibi sorumlu olur.

(6) Yolcular seyahat süresince **yolcu taşıma biletlerini yanlarında bulundurmamak** zorundadırlar.

(7) Gönderenler ve yolcular taşımacınının **güvenlik yönünden** almış olduğu tedbirlere uyarlar, aksi halde doğacak sonuçlardan sorumlu olurlar.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenlenen taşımacının sorumluluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır
- B. Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz
- C. Taşımacı eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur
- D. Gönderenler taşımacı tarafından konulan her kurala uymak zorundadırlar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.08- Sigorta Yaptırma Zorunluluğu

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Sigorta yaptırma zorunluluğu

MADDE 47 –

(1) Yolcu taşımalarında, yetki belgesi sahipleri; yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için, bu Yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları yaptırmak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yapılması zorunlu sigortalar

MADDE 48 –

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; 2918 sayılı Kanunda tanımlanan **zorunlu mali sorumluluk sigortası** ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan **karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası** yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Sigortasız taşıma yapılamayacağı MADDE 49 –

(1) Bu Yönetmelik kapsamında yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunacaklar, zorunlu mali sorumluluk sigortası ve karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası bulunmayan taşıtlarını sefere çıkaramazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sigortaları olmayan taşıtların terminallerden çıkışlarına ve trafiğe katılmalarına yetkili görevliler tarafından izin verilmez.

Yolcu taşımalarında, duraklamalar dâhil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan **seyahati süresince** meydana gelebilecek bir **kaza nedeniyle yolcunun** bedeni zarara uğraması veya ölümü ya da eşyasının zarara uğramasından doğan **sorumluluklarını sigorta ettirmek** kimin sorumluluğundadır?

A. Gönderenin

B. Yetki belgesi sahiplerinin

C. Sürücünün

D. Alıcının

**DOĞRU
CEVAP B**

06.09- Denetim ve Tutanaklar

Denetim ve Tutanaklar

Denetimle görevli ve yetkili kuruluşlar

MADDE 65 –

(1) Bakanlık, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, terminallerdeki belediye zabıta birimleri, Kanun ve bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri doğrudan yerine getirir ve kullanırlar.

Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar ve bunlarla ilgili hususlar

MADDE 66 –

(1) Kanunda yazılı idarî para cezalarını uygulamaya Kanununun 27. maddesinde belirtilen kişiler yetkilidir.

Denetim ve Tutanaklar

(2) İhlal tespit tutanağı düzenleyebilecek personel aşağıda sayılmıştır:

a) Bakanlıkça yetkili kılınmış;

1) Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü personeli.

2) Bakanlık Bölge Müdürlükleri personeli.

b) Trafik polisi ve zabıtası.

c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.

ç) Ticaret Bakanlığının sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri.

d) Terminallerde görevli belediye zabıtası.

Denetim ve Tutanaklar

(3) 213 sayılı Kanun uyarınca inceleme ve yoklama yapmaya yetkili olanlar, yaptıkları/yapacakları inceleme ve yoklamalarda, bu Yönetmelikte yer alan kurallara aykırı olarak yapılmış bir faaliyete istinaden düzenlenmiş fatura veya fatura yerine geçen belge tespit etmeleri halinde; ilgililer hakkında Kanunun öngördüğü idari para cezalarının uygulanmasını teminen bu durumu Bakanlığa bildirmekle görevlidirler.

Denetim ve Tutanaklar

(4) Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar, Kanun ve bu Yönetmelik esaslarına göre denetim görevlerini yerine getirmek ve denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(5) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili idari ve adli mercilere bildirir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi **yoktur?**

- A. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri
- B. Terminallerde görevli belediye zabıtası
- C. Sahil güvenlik personeli**
- D. Trafik polisi ve zabıtası

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.10- Taşıma Sözleşmesi, Taşıma Sözleşmeleri ve Sözleşmeli Taşıtlar

TAŞIMA SÖZLEŞMESİ

- Tarifersiz yolcu taşımalarında **taşıma sözleşmesi** yapılması zorunludur.
- Taşıma sözleşmelerinde, akit tarafların adı, soyadı veya unvanları, kalkış ve varış yeri, taşıma güzergâhı, taşımanın yapılacağı gün/günler ve saat/saatler, taşınacak yolcu sayısı, taşıma ücretinin belirtilmesi ve her seferde **taşınan yolcuların numaralandırılmış oturma yerlerine göre düzenlenmiş yolcu isim listesinin** bulunması zorunludur.



Serdivan SRC

TAŞIMA SÖZLEŞMESİ

- Yolcular için ayrılmış **oturma yerlerinin numaralandırılması** zorunludur.
- Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış **oturma yerlerinin dışında** yolcu taşınamaz.
- **TARİFELİ** yolcu taşımaları **BİLETSİZ**, **TARİFESİZ** yolcu taşımaları **TAŞIMA SÖZLEŞMESİZ**, yapılamaz.
- **Biletsiz veya taşıma sözleşmesiz yolcu taşımacılığı, taşıma senetsiz eşya taşınması yapan taşımacılara idari para cezası** verilir.

Sözleşmeli taşıtlar için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar



KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ MADDE 27 –

(1) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin; tarafları ve imzalarını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

Sözleşmeli taşıtlar için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar



(2) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin asgari bedellerinin günün ekonomik şartlarına uygun olması zorunludur. **Asgari sözleşme tutarları Bakanlıkça her yılın Aralık ayı içinde belirlenir ve müteakip yılın başından itibaren uygulanır.**

(3) Birinci ve ikinci fıkralara uygun olmayan sözleşmeler reddedilir.

TAŞIMA SÖZLEŞMELERİ



Taşıma Sözleşmesi Nedir?

Incoterms kuralları çerçevesinde taraflar arasında yapılan ve nakliyecinin malı ücret karşılığında bir yerden başka bir yere taşımayı üstlendiği sözleşmedir.

Taşıma işleri ve taşıma sözleşmeleri Ticaret Kanununun dördüncü kitabında düzenlenmiş olup yolcu taşıma ve yük taşıma olarak iki tiptir. Karayoluyla eşya taşıma sözleşmesi, hukukî niteliği itibariyle, tipik, ivazlı, iki tarafa borç yükleyen ve karşılıklı rızaya dayanan bir sözleşmedir. Eşya taşıma sözleşmesi, iş görme amacı güden sözleşmelerden olup, vekâlet ve hizmet sözleşmelerinden ayrılır. Taşıma sözleşmesi niteliği, kuruluşu ve sona ermesi yönünden eser sözleşmesine benzemekteyse de eser sözleşmesi değildir.

TAŞIMA SÖZLEŞMELERİ



Taşıma sözleşmelerinde içerik ve biçim olarak, taraflar, taşınacak mal ile ilgili bilgiler, paket adedi, brüt ağırlığı, taşıyacak araç, yükleme ve boşaltma yeri ve yükleme tarihi bulunur.

Karayolu Taşıma yönetmeliğine göre **tarifersiz yolcu taşımacılığında**, belge sahibi ile taşımayı yaptıran veya taşınan grup arasında **imzalanan sözleşmeye** ne ad verilir?

- A. Elektronik taşıt sözleşmesi
- B. Taşıma sözleşmesi**
- C. Kamu hizmeti sözleşmesi
- D. Paket tur sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan **sözleşmelerin asgari tutarları**, aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

- A. Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- C. Hazine Müsteşarlığı
- D. Gelir İdaresi Başkanlığı

**DOĞRU
CEVAP B**

06.11- Geçiş cretleri

Geçiş ücretleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Geçiş ücretleri

MADDE 69 – (1) Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere yabancı plakalı taşıtlardan, Euro veya karşılığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değeri ilan edilen değiştirilebilir döviz veya Türk Lirası olarak geçiş ücreti alınır.

(2) Köprü, tünel ve otoyol ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya/kargo ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri bu geçiş ücretlerine dâhil değildir.

(3) Bakanlık, geçiş ücretlerini tespit etmeye, arttırmaya, indirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu ücretlerin tahakkuk ve tahsili sınır kapılarındaki Bakanlık birimine bağlı muhasebe yetkilisi mutemetlerince veya Maliye Bakanlığınca yapılır.

(5) Türkiye'ye giriş gümrük kapılarında ödenmesi gereken geçiş ücretlerinin ödenmediği veya eksik ödendiğinin tespiti halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen ücretler üç katı olarak alınır.

Geçiş ücretleri

(6) Bu madde kapsamındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler ile geçiş ücretleri, Bakanlık tarafından hazırlanarak Resmî Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

(7) Türkiye'nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

Arkadaşlar SRC derslerinde kanun deyince **4925 sayılı karayolu taşımacılık kanununu**, bakanlık deyince bu kanunu çıkartan **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**' ni anlıyoruz.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na göre geçiş ücretlerini tespit etmeye, artırmaya, indirmeye veya kaldırmaya **hangi bakanlık** yetkilidir?

- A. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- B. Maliye ve Hazine Bakanlığı
- C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- D. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP A**



Serdivan SRC

06.12- Taşıt Kartı

Taşıt Kartı;

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında ücret karşılığı bir başka ifadeyle ticari olarak yapılan taşımalarda, taşıma yapan firmalar yetki belgesi alırlar.

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.

Taşıt belgesi: Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren, yetki belgesinden ayrı ve yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi,

Taşıt Kartı;

Taşıt kartı: Bir taşıtın yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belgeyi ifade eder.

Taşıt kartının aslı araçlarda zorunlu olarak bulundurulması gereken bir belgedir.



Serdivan SRC

Taşıt Kartı;

Ancak taşıt kartlarının geçerlilik süresi yetki belgesi geçerlilik süresi kadardır. Yetki belgesinin geçerlilik süresi dolduğunda taşıt kartının geçerlilik süresi de sona ermiş olur.

Taşıt kartları düzenlenirken, taşıt kartına, yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü ve numarası, taşıt kartının geçerlilik süresi, taşıtın markası, cinsi, modeli, plakası ve rengi yazılır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi taşıt kartlarına yazılması zorunlu bilgilerden **değildir**?

- A. Taşıtın şasi numarası**
- B. Taşıtın plakası
- C. Taşıtın markası
- D. Taşıtın rengi

**YANLIŞ
CEVAP A**

Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların **niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren**, yetki belgesinden ayrı, yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeye ne ad verilir?

- A. Yetki belgesi
- B. Tescil belgesi
- C. Taşıt belgesi**
- D. Trafik belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Taşımacılar taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınamazlar
- B. Taşımacılar taşıma hizmetlerinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımalar diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez
- D. Taşıt kartının araçlarda bulundurulma zorunluluğu yoktur**

**YANLIŞ
CEVAP D**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **taşıt kartı olmayan taşıtlarla faaliyet gösteren** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesi iptal edilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. Geçici durdurma cezası verilir
- D. 50 uyarma verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

06.13- Belge Türleri ve Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- SRC1 Uluslararası yolcu taşımacılığı
- SRC2 Yurtiçi yolcu taşımacılığı
- SRC3 Uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- SRC4 Yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı
- SRC5 Tehlikeli madde taşımacılığı olarak düzenlenir ve verilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC1 türü belge sahibi olanlar, SRC2 belge türünü, SRC3 türü belge sahibi olanlar, SRC4 belge türünü, almış kabul edilir.

SRC5 tehlikeli madde taşımacılığı belgesini alabilmek için SRC 3 veya SRC 4'ü almış olmak gerekir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu

Madde 5

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde mesleki yeterlilik belgesi olmadığı anlaşılan kişiler hakkında Kanunun 26 ncı maddesinin (k) bendinde belirtilen idari para cezası uygulanır.

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi Almanın Şartları,

Madde 15

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi alabilmek için;

- Gerçek kişilerin **Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları,**
- Tüzel kişilerin **Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş olmaları,**

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi Almanın Şartları,

- Kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet, Terörle Mücadele Kanunu ile Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununa giren suçlardan **hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamak**, ticari alanda ve mesleğın icrası ile ilgili konularda **kötü Őöhret sahibi olmamak suretiyle mesleki saygınlığa sahip olmaları** gerekmektedir.

Mesleki Yeterlilik Belgesinin İptali

Madde 47

- Ölüm veya vatandaşlık kaydının silinmesi,
- 15 inci maddedeki şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi,
- Sürücüler için 65 yaşının doldurulması, hallerinde iptal edilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Mesleki yeterlilik: Mesleğin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı,

Mesleki saygınlık: Ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda kötü şöhret sahibi olmamayı,

Mesleki yeterlilik eğitimi: KTY kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir mesleki yeterliliğin kazandırılması amacıyla verilecek eğitimi,

Mesleki yeterlilik belgesi: Bu Yönetmelikte öngörölen ve kişilerde mesleki yeterliliğin bulunduğunu gösteren belgeyi,

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Üst düzey yönetici (ÜDY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bunların tamamını fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişileri,

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Orta düzey yönetici (ODY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişileri, ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Üst Düzey Yönetici ÜDY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ÜDY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ÜDY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ÜDY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ÜDY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Orta Düzey Yönetici ODY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ODY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ODY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ODY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ODY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Yurt içinde eşya-kargo taşımacılığı yapan bir aracı kullanan şoförün alması gereken mesleki yeterlilik belgesi hangisidir?

- A. SRC-1
- B. SRC-2
- C. SRC-3
- D. SRC-4**

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık faaliyetleri mesleki yeterlilik eğitimi yönetmeliğine göre mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde bu belgeyi **almadığı anlaşılan kişiler hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası

B. Uyarma

C. Geçici durdurma

D. İptal

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi mesleki yeterlilik belgesinin **iptalini gerektiren** hallerden biri **değildir?**

- A. Belge sahibinin vatandaşlıktan çıkarılması
- B. Belge sahibinin mesleki saygınlığını kaybetmesi
- C. Belge sahibinin 60 yaşını doldurması**
- D. Belge sahibinin ölümlü

**YANLIş
CEVAP C**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek ve/veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek **sürekli ve etkin bir şekilde yöneten** yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişilere **ne ad verilir?**

- A. Alt düzey yönetici
- B. Orta düzey yönetici
- C. Üst düzey yönetici**
- D. CEO

**DOĞRU
CEVAP C**

06.14- Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar



Serdivan SRC

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

- Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları,
- İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları(SRC),
- Büyük otobüs kullananlarının 24 yaşından gün almış olmaları,
- 66 yaşından gün almamış olmaları,
- Bedeni ve psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu yetkili sağlık kuruluşlarından her beş yılda bir almaları,

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

- Tehlikeli madde taşıyan taşıtları kullananlarının, ilgili mevzuatın öngördüğü eğitimi aldığını gösteren belgeye sahip olmaları,
- **Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları şarttır.**

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları



MADDE 33 – (1) Taşıma işlerinde istihdam edilenler aşağıdaki hak ve sorumluluklara sahiptir:

- a) Taşıma işlerinde istihdam edilenler hizmet akdine tabidir. Hizmet akdi yapılmadan personel istihdam edilemez.
- b) Yetki belgesi sahipleri, çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını zamanında ve tam olarak vermek zorundadırlar.

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları



c) Taşıma işlerinde istihdam edilenler üstlendikleri hizmetle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar. İşyeri ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecek fiil ve eylemlerde bulunamazlar. Bu fıkranın (a) veya (b) bentlerine uymayan yetki belgesi sahiplerine **3'er uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin kaç yaşından gün almamış olmaları şarttır?

- A. 55
- B. 56
- C. 65
- D. 66**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre aşağıdakilerden hangisi **şoförlerde aranacak** nitelik ve şartlardan **değildir**?

- A. İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları
- B. Büyük otobüs kullanacakların 22 yaşından gün almış olmaları**
- C. Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları
- D. Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.15- Tarifeli ve Tarifesiz Yolcu Taşıma

- **Kalkış noktası** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yeri,
- **Variş noktası** : Yolcu bileti veya taşıma senedinde gösterilen, yolcu veya eşyanın götürölmek istendiği yeri,
- **Yolcu** : Taşıtı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında taşıtta bulunan kişileri,

- **Yolcu bileti** : Yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren, yönetmelikte öngörülen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu belgeyi,
- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini ifade eder.
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

- **Ara durak:** Tarifeli yolcu taşımacılığında, kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan, yolcuların asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirilip bindirilen yeri,
- **Şube:** Bir yetki belgesi sahibinin ticaret siciline tescil edilmiş merkezi işyeri adresi dışındaki faaliyetiyle ilgili ticaret siciline tescil edilmiş birimini,
- **Yolcu terminali:** Bu Yönetmelikle belirlenen özellikleri haiz ve şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası yolcu taşımacıları ve/veya acenteleri ile bunların yolcularına hizmet veren yapı veya tesisi ifade eder.

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA



Tarifeli yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli yolcu taşımalarını** ifade eder.

Zaman tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Zaman tarifesi olarak tanımlanır

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA



Ücret tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Ücret tarifesi olarak tanımlanır. Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur. Aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

Düzenli sefer: Belirli bir zaman ve ücret tarifesine göre, tespit edilmiş bir güzergâhta önceden açıklanmış yerleşme birimleri arasında yapılan taşımaları ifade eder,



Serdivan SRC

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA

Tarifersiz yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenmeksizin; grup yolcu durumuna göre **arızı veya mekik sefer** düzenlenerek yapılan düzensiz yolcu taşımalarını ifade eder.

Arızî sefer: Aynı taşıtla bütün güzergâh boyunca aynı yolcu grubunun taşınması ve kalkış noktasına geri getirilmesi şeklindeki kapalı kapı seferleri ile gidişi dolu, dönüşü boş veya gidişi boş, dönüşü dolu seferleri,

Mekik sefer: Birden fazla gidiş ve dönüş seferinde aynı kalkış yerinden aynı varış yerine önceden gruplandırılmış yolcuların taşınmasını ifade eder.

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA



Hat Çizelgesi : Tarifeli yolcu taşımacılığı yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı taşıma hattını ve/veya taşıma güzergahını gösteren belge Hat çizelgesi olarak tanımlanır.

Taşıma Hattı (Taşıma Güzergahı): Taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dahil takip edilen yolu ifade eder.



Serdivan SRC

Zaman ve Ücret Tarifesi

- Taşımacılar zaman tarifelerine uymak ve tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmamak zorundadırlar.
- Ücret ve zaman tarifesi düzenlemeyenlere veya ücret ve zaman tarifelerine uymayanlara veya değişik ücret ve zaman tarifeleri uygulayanlara, ücret ve zaman tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmamalarına **idari para cezası verilir** ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Tarifeli olarak faaliyet gösterecek A1, B1 ve D1 yetki belgesi sahipleri ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, belirlenmiş olan ve hat çizelgesinde kayıtlı taşıma hattı ve/veya taşıma güzergahına yasal mücbir sebepler dışında uymak zorundadır. Bakanlıkça düzenlenecek hat çizelgesi elektronik belge olarak da düzenlenebilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Seyahat Acentaları Ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu



Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- **Bakanlık:** Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- **Paket tur:** Seyahat acentesi tarafından önceden belirlenmiş bir program kapsamında; ulaştırma, konaklama ve bunlara yardımcı sayılmayan diğer turistik hizmetlerin en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve **hizmeti yirmi dört saatten uzun bir süreyi kapsayan** veya gecelik konaklamayı içeren, düzenlenen ticarî faaliyeti,

Seyahat Acentaları Ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu



- **Tur:** Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanıtmaya ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dahil olduğu **tek bir fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmi dört saatten kısa bir süreyi kapsayan** ticarî faaliyeti ifade eder.

Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

- **Madde 41 (14)**
- Grup yolcu taşımacılığında; seyahatin başladığı veya bittiği nokta aynı olmak üzere, otomobil ile 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en az 1, 20 koltuk kapasitesinin üzerinde olan otobüslerde ise en az 2 kişiden oluşan ve otomobillerde sadece 1, **20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en fazla 3, 20 ile 30 arasında koltuk kapasitesine sahip otobüslerde en fazla 5, 30 koltuk ve üzeri koltuk kapasitesine sahip otobüslerde ise en fazla 6 grup yolcunun taşınması yapılabilir.** Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre tarifeli yolcu taşımacılığında kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan yolcuların **asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirip bindirilen yere** ne ad verilir?

- A. Terminal
- B. Mola yeri
- C. Ara durak**
- D. Şube

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli yolcu taşımalarına** ne ad verilir?

- A. Tarifeli yolcu taşıma**
- B. Taşıma İşleri organizatörlüğü
- C. Grup yolcu taşıma
- D. Tarifesiz yolcu taşıma

**DOĞRU
CEVAP A**

4925 sayılı Karayolu Taşıma kanununa göre **birden fazla gidiş ve dönüş seferinde** aynı kalkış yerinden aynı varış yerine önceden gruplandırılmış yolcuların taşınmasına ne ad verilir?

A. Mekik sefer

B. Arızı sefer

C. Düzenli sefer

D. Şehirlerarası taşıma

**DOĞRU
CEVAP A**

Aynı taşıtla bütün güzergâh boyunca aynı yolcu grubunun taşınması ve kalkış noktasına geri getirilmesi şeklindeki kapalı kapı seferleri ile gidişi dolu, dönüşü boş veya gidişi boş, dönüşü dolu taşımacılık şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A. Arızı sefer

B. Şehirlerarası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Mekik sefer

**DOĞRU
CEVAP A**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **ücret ve zaman tarifelerini** görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde **bulundurmayanlar** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Geçici durdurma cezası verilir
- B. Yetki belgesi iptal edilir
- C. 50 uyarma verilir
- D. İdari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanııtma ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dâhil olduğu tek bir fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti **yirmi dört saatten kısa** süreyi kapsayan ticarî faaliyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Dış turizm
- B. Turizm
- C. Tur**
- D. İç turizm

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayoluyla yapılacak hac ve umre

Karayoluyla yapılacak hac ve umre

MADDE 75 – (1) Karayoluyla yapılacak hac ve umre seyahatleri de bu Yönetmeliğin uluslararası yolcu taşımacılığı hükümlerine tabidir

Aşağıdaki taşımalardan hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin **uluslararası yolcu taşımacılığı hükümlerine** tabidir?

A. Diplomatik ziyaretler kapsamında resmi plakalı taşıtla yapılan taşımalar

B. Karayolu ile yapılacak hac ve umre seyahatleri

C. Sınır ötesi operasyonlar için Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlarla yapılan asker taşımaları

D. NATO-POL İşletme Başkanlığına ait taşıtlarla yapılan yakıt ikmalleri

**DOĞRU
CEVAP B**

06.16- Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar Madde 24

Bu Yönetmelik kapsamındaki taşımalarda kullanılacak ve yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek veya asgari kapasite hesabında değerlendirilecek taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

A türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kamu kurumları için düzenleneceklerde 8 diğerlerinde 6 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller kaydedilir.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

B türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

B1 yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek otobüs cinsi taşıtların, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip olması şarttır.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

C türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

C1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.

C2 ve C3 yetki belgeleri için asgari **kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.**

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

D türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

D1, D2 ve D3 Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince 15 yaşından büyük olmaması şarttır.

D1 yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek otobüs cinsi taşıtların, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip olması şarttır.

D3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine ticari veya hususi otobüsler kaydedilir.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

K türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

- K1 ve K3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi için sağlanması gereken asgari kapasite hesabında, finansal kiralama sözleşmesi veya uzun süreli kiralama sözleşmesi yoluyla temin edilen taşıtlar da dikkate alınır.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?



L türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

L1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet **süresince 20 yaşından** büyük olmaması şarttır.

L2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması** şarttır.

L2 yetki belgesi için asgari kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

M türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

N türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

N1 ve N2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **20 yaşından büyük olmaması şarttır.**

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

P türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

Taşıtlarla ilgili diğer hususlar:

- c) Taşıtların yaşı, araç tescil belgesi kayıtlarındaki model yılından sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.
- ç) Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranmaz.
- d) İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi şarttır.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar



e) Asgari kapasitenin hesaplanmasında tonaj değerleri belirlenirken sadece motorlu taşıtlar dikkate alınır. Çekici cinsi taşıtlardan katar ağırlığı 40 tondan fazla olanların katar ağırlıkları 40 ton, kamyon cinsi taşıtlardan azami yüklü ağırlığı 32 tondan fazla olanların azami yüklü ağırlıkları 32 ton, kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıklarının tamamı kabul edilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

f) Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır. Ancak, açık olarak taşınması zorunlu olan eşya, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenerek ve bağlanarak taşınabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

g) Taşıtların bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlara uygun olup olmadığı Emniyet Genel Müdürlüğü araç tescil kayıtlarından elektronik ortamda temin edilecek bilgilere göre tespit edilir. Bakanlık, gerek görmesi halinde araç tescil belgesi, taşıtın fabrika imalatı, varsa tadilatı ile ilgili teknik özellikleri hakkında ayrıca bilgi ve belge isteyebilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

- ğ) Konteyner, oto, sac rulo ve benzeri eşya taşımalarında kullanılan taşıtların taşınan yüke uygun olması şarttır.
- h) Taşıma kapasitesi, ağırlık ve gabari hususlarında ilgili diğer mevzuat hükümleri esas alınır.
- ı) Yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların, taşıt tescil belgesindeki **kullanım amaçlarının**, yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yolcu nakli; eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yük nakli olarak tescil edilmesi zorunludur. Bu bentle ilgili hususlar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

- i) Yolcu taşımaya mahsus taşıtlara ilişkin, bu Yönetmelikte belirlenmiş olan koltuk sayılarında, şoför bu sayıya dahil edilir.
- j) Uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kullanılacak otomobil cinsi taşıtlar **8 yaşından büyük olamaz.**
- k) B3, C1, D3, K2, M ve P türü yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlar hariç olmak üzere, diğer yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların kullanım amacının ticari olması zorunludur. Ancak, resmi olarak kayıt ve tescil edilmiş taşıtlar için bu şart aranmaz.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

l) A1 ve A2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı taşıtlar hariç olmak üzere, yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılacak taşıtlarda, 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik ekinde belirtilen standartlara uygun, iç ve dış kamera ile en **az yedi gün süreli kayıt yapabilen kayıt cihazı bulundurulması zorunludur.**

Bu bentle ilgili Bakanlıkça ayrıca düzenleme yapılabilir.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Asgari kapasite: Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alan/alacak olan gerçek kişinin kendi adına, tüzel kişiliklerin ise tüzel kişilik adına kayıt ve tescil edilmiş ve bu Yönetmelikle belirlenmiş nitelikleri haiz, asgari olarak sahip olmaları gereken; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıkları toplamalarını ifade eder.

Atıl kapasite: Karayolu taşımacılık piyasasında, taşıt veya işletmeci sayısı bakımından, talebe göre arzın fazla olmasını ifade eder.

Taşıma kapasitesi (taşıma sınırı): Bir aracın teknik olarak güvenle taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısını

Özmal taşıt: Araç tescil belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı taşıtı ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımaları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi gerekir.
- B. Asgari kapasitenin hesaplanmasında çekici sayısı kadar römork ve/veya yarı römorklar dikkate alınır.
- C. Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranır**
- D. Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır

**YANLIŞ
CEVAP C**

Karayolu taşıma yönetmeliğine göre **asgari olarak sahip olmaları gereken**; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların **azami yüklü ağırlıkları toplamlarına** ne ad verilir?

- A. Taşıma sınırı
- B. Atıl kapasite
- C. Asgari kapasite**
- D. Taşıma kapasitesi

**DOĞRU
CEVAP C**

06.17- Taşımacılık Türleri



Serdivan SRC

Taşımacılık Türleri

Şehir içi taşıma : Yolcu, eşya veya yüklerin belli bir şehirde kendi içinde başka bir noktaya taşınmalarını

Şehirlerarası taşıma : Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları,

Uluslararası taşıma : Türkiye'den veya Türkiye'ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye'ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları



Serdivan SRC

Taşımacılık Türleri

Transit taşıma: Herhangi bir ülkede başlayan ve en az bir ülke toprakları üzerinden geçtikten sonra bir başka ülkede sona eren, başlama ve sona erme ülkeleri dışında kalan ülkeler üzerinden yapılan yolcu veya eşya taşımalarını,.

Üçüncü ülke taşıması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. Örnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının **taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler** arasında yapıldığı taşımalara ne ad verilir?

A. Üçüncü Ülke Taşması

B. Şehirlerarası Taşıma

C. Transit Taşıma

D. Düzenli Sefer

Üçüncü ülke taşması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. Örnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

**DOĞRU
CEVAP A**

TEK MODLU TAŞIMA



Kara yolu taşımacılığı rekabetin en çok yaşandığı taşıma türüdür. Kara yolu taşımacılığı, kapıdan kapıya aktarmasız taşımaya olanak tanınması sayesinde eşya yıpranmasını en aza indirir. Tarifeli yüklemelerin sıkça yapılabilmesi ve kısa süreli sevk yapılabilmesi karayolu taşımacılığının çok tercih edilen taşıma türü olmasında etkilidir.

Deniz yolu taşımacılığı Dünyada en çok tercih edilen taşıma yöntemi, **güvenli ve düşük maliyetli olması nedeniyle deniz yolu taşımacılığıdır.** Çok büyük miktardaki ürünler ve konteynerlenebilen ürünler deniz yolu taşımacılığı ile taşınabilir.

TEK MODLU TAŞIMA



Hava yolu taşımacılığı Farklı sektörden pek çok ürün tipi hava yolu taşımacılığı ile taşınabilir. 500 km'den daha uzak mesafeler için avantajlı olabilir.

Demir yolu taşımacılığı

Transit ülkelerin tercih ettiği demir yolu taşımacılığı ağır tonajlı ve havaleli yükler için uygun olması ve yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle genellikle devletler tarafından kullanılır.

KOMBİNE TAŞIMACILIK



Geleneksel taşımacılık yöntemleri genel olarak üç farklı şekilde gerçekleşir.

Karayolu, denizyolu ya da hava yolu ile sağlanan klasik taşımacılıktan farklı olarak kombine taşımacılık, çoklu taşıma imkânı sağlayan bir modeldir. Çoklu taşımacılığın birçok üstün yönü bulunmakla beraber, uluslararası malların taşınmasında en çok kullanılan taşımacılık yöntemi olduğu kabul görmektedir. Kombine taşımacılıkta en az iki farklı yol kullanılmaktadır. Bu yollar **karayolu**, **denizyolu**, **havayolu** ya da **demir yolu** olabilir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı en başta **hızı** ile öne çıkmaktadır. Düşük bekleme süreleri ve ulaşımın yapılacağı noktaya direkt olarak ulaşılabilmesi bu yöntemin tercih edilmesindeki en önemli etkenler arasındadır. Kıtalar arası taşımalar bile birkaç hafta içerisinde tamamlanabilmektedir.
- **Karayolu taşımacılığı kapıdan kapıya teslim olanağı veren tek taşımacılık türüdür.** Dünya ticaret rotalarını kapsayan geniş karayolu ağları sayesinde her noktadan belirtilen adrese gönderim yapılabilmektedir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Diğer taşıma türlerine göre rota oluşturulması son derece kolaydır. Karayolu taşımacılığı dünyanın her yerine ulaşım imkânı veren bir taşımacılık türüdür. Bunun yanında **rota üzerinden birden fazla noktaya taşıma yapılabilmesi** de bu taşıma yönteminin daha esnek olmasını sağlamaktadır.
- **Uygun fiyatlarla** taşımacılık yapılmasını mümkün kılmaktadır. Taşıyıcı ve aktörlerin sayısının yüksek olması karayolu navlunlarının da rekabetçi seviyelerde belirlenmesine neden olmaktadır. Özellikle kısa rotalarda yapılan taşımalarda bu maliyet avantajı daha belirgin olmaktadır.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Karayolu taşımacılığında özel sektörün rolü diğer taşımacılık modellerine göre daha büyüktür. Bu da sektörde inovasyonun daha yüksek olmasına, sunulan çözümlerin çeşitlendirilmesine neden olur.
- Bunun yanında rekabet sayesinde filolar hızlı bir şekilde yenilenir ve teknolojik gelişmeler taşıma süreçlerine daha hızlı bir şekilde entegre edilir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Diğer taşıma modelleri için **tamamlayıcı** bir rol üstlenmektedir. Denizyolu, havayolu ve demiryolu ile belirli merkezlere gönderilen malların bu noktalardan nihai varış lokasyonlarına ulaştırılmasını sağlar.
- Karayolu taşımacılığında **altyapı geliştirme maliyetleri** diğer taşıma modellerine göre çok daha düşüktür. Küresel olarak bakıldığında ülkelerdeki altyapıların karayolu taşımacılığı için yeterlilik seviyesi yüksek düzeydedir ve bu da karayolu taşımacılığını dünyanın her yerinde geçerli olan bir taşıma yöntemi konumuna getirmektedir.



Serdivan SRC

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Karayolu taşımacılığında **sermaye ihtiyacı** hava, deniz ve demiryolu taşımacılığına göre çok daha düşüktür. Bu durum taşıma hizmeti oyuncuların sayısını artırmakta ve rekabeti güçlendirmektedir.
- Hava şartlarından en az etkilenen taşımacılık yöntemleri arasındadır. Bu sayede olumsuz hava şartları ile tedarik zincirinin durması ya da malların gecikmeli olarak gönderilmesi ihtimali en aza inmektedir.
- **Güvenli bir taşıma ve teslimat sürecine sahiptir. Özellikle bozulabilecek ya da değer kaybına uğrayabilecek malların taşınmasında tercih edilmektedir.** Taşıma sırasında malların çok sayıda aktarım sürecinden geçmemesi, soğuk taşıma zinciri gibi süreçlerin bozulmadan sürdürülebilmesine olanak verir.

Karayolu taşımacılığının avantajları



Serdivan SRC

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı **yükleme anlamında** da belirli avantajlara sahiptir. Araçlara haftanın her günü ve saatinde yüklemeye yapılabildiği gibi, dağıtım ve malların boşaltımı sürecinde de esneklik sağlar.
- **Araç çeşitliliği** oldukça yüksektir. Bu özelliğiyle karayolu taşımacılığı her yüke uygun bir taşıma çözümü sunmaktadır. Katı, gaz ya da likit yüklerin taşınması sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

- **Paketleme süreci** kolay ve maliyet olarak avantajlıdır. Paketleme için uygun materyal ve teknolojinin bulunması, paketlenme süreci ve taşınan malların muhafaza edilmesi nispeten daha kolaydır. Aktarmasız taşımalarda birden fazla paketleme sürecine ihtiyaç kalmadığı için maliyetler düşük olmaktadır.



Serdivan SRC

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Kapıdan kapıya yapılan taşımalarda aktarım sayısının düşük olması nedeniyle başta tam kamyon yükü (FTL) olarak taşınan mallara **yükleme-boşaltma sürecinde zarar gelme riski daha düşüktür**. Karayolu taşımacılığı bu özelliğiyle hassas malların taşınması için en çok tercih edilen yöntemler arasında yer almaktadır.
- Karayolu taşımacılığında **evrakların doldurulma süreci** deniz ve hava yolu taşımacılığına göre daha basittir ve daha az zaman almaktadır.



Serdivan SRC

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

Avantajların yanı sıra karayolu taşımacılığının niteliği gereği sahip olduğu bazı dezavantajlar da bulunmaktadır. Bunları da aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- **Karayolu taşımacılığı kısa mesafelerde en iyi fiyatları sunarken uzun mesafe taşımalarında maliyetler yükselmektedir.**
- Karayolu taşımacılığında sefer başına taşınan **yük kapasitesi** diğer taşıma modlarına kıyasla daha düşük seviyede kalmaktadır.
- Yüklerin ve araç tiplerinin belli yollara uygun olmaması, mevzuatların **bazı yollarda belirli ağırlıktaki yüklerin taşınmasına izin vermemesi** ve altyapının taşıma ihtiyaçlarını karşılayamaması ya da engel oluşturması (köprü yüksekliğinin uygun olmaması gibi) taşımaları aksatabilmektedir.



Serdivan SRC

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Karayolu taşımacılığında fiyatlar daha dinamik bir şekilde değişmektedir. Bu da karayolu tarafında **fiyat belirsizliğinin yüksek olmasına** yol açabilmektedir.
- Gümrük geçişlerinde yoğunluklar yaşanabilmekte, **bekleme sürelerinin artması** taşımaların gecikmesine neden olabilmektedir. Bunun yanında **transit geçilen ülkelerdeki mevzuat ve düzenlemeler** de zaman zaman sorunlar yaratabilmektedir.
- Karayolu filosundaki araçlar diğer ulaşım yöntemlerine göre daha fazla sefer yapmaktadır. Araçların sık bir şekilde kullanılması ise **bakım masraflarının artmasına ve araçların sürekli onarım istemesine** neden olur.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Karayolundaki kaza oranları daha yüksek olduğu için taşımacılık yapan araçların sefer sırasında kazaya karışma riski diğer taşıma modlarına göre daha yüksektir.
- Çevreye maliyeti en yüksek olan taşımacılık yöntemlerinden biridir. Karayolu taşımacılığında kullanılan araçlar kilometre başına diğer taşıma yöntemlerinden daha fazla karbon emisyonu üretmektedir.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Şoförler ve yüklemeciler gibi karayolu lojistik operasyonlarında çalışanlar için uzun yollar ve yüksek sefer temposu **yorucu olabilmektedir.** Özellikle uluslararası taşıma yapan şoför bulmak lojistik şirketleri için her geçen gün daha zor hale gelmektedir.
- Doğal afetler, mevzuat değişiklikleri, yollardaki ani kaza ve prosedürel değişiklikler diğer taşıma yöntemlerine göre daha fazla aksamaya sebep verebilmektedir

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisi diğerlerine göre maliyet yönünden **en ekonomik** taşımacılık türüdür?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı**
- C. Kara yolu taşımacılığı
- D. Demiryolu taşımacılığı

**DOĞRU
CEVAP B**

06.18- Elektronik Belgeler

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ



Tanımlar

MADDE 4 – (1) 4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

E-Devlet (www.turkiye.gov.tr): Kamu hizmetlerine erişim imkanı sağlayan internet sitesini,

Elektronik belge: Bu Yönetmelik kapsamında E-Devlet üzerinden düzenlenen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ile şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifelerini,

Elektronik bilet (e-bilet): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve muhatabına elektronik ortamda iletilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen yolcu taşıma biletini,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ



Elektronik fatura (e-fatura): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulmuş faturayı,

Elektronik taşıt sözleşmesi: Taşıt sahibi gerçek kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında, E-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmeyi,

Elektronik yolcu listesi (e-yolcu listesi): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen, karayolu yolcu taşımacılığında kullanılan yolcu listesini ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **e- Devlet** üzerinden düzenlenen; yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı, şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifelerini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Elektronik taşıt sözleşmesi
- B. Elektronik belge**
- C. Elektronik yolcu listesi
- D. Elektronik fatura

DOĞRU
CEVAP B

06.19- Yetki Belgesi Türleri

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

- **Taşıma işleri** : Taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliğini,
- **Taşıma işleri işletmecisi** : Taşıma işlerinde faaliyette bulunacak taşımacı, acente, taşıma işleri komisyoncusu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecisini,

- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürölmesini,
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ



Dağıtım işletmecisi: Tek parçada en fazla 5 kilogram ağırlığındaki kargoların kısa sürede kapıdan kapıya kendi nam ve hesabına dağıtımını yapan gerçek ve tüzel kişileri,

Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra; bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Terminal işletmecisi: Bu Yönetmelikte tanımlanan bir yolcu veya eşya/kargo terminalini işleten gerçek veya tüzel kişileri,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ



Taşıma işleri organizatörü: Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatın taşımacılık sıfatı ile faaliyet gösterenlere getirdikleri yükümlölük ve sorumluluklar çerçevesinde taşımacı kabul edilerek, bu Yönetmeliğe göre eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler ile uluslararası anlaşmalara uygun olmak Şartıyla, eşya taşımacılığı alanında faaliyet gösteren yabancı plakalı taşıtların imkan, kabiliyet ve kapasiteleri ile gerektiğinde diğer taşıma türlerinden de yararlanarak veya bunları kullanarak kombine taşımacılık dahil kendi nam ve hesabına eşya taşıması yaptırarak taşıma faturası düzenleyen gerçek ve tüzel kişileri İfade eder.

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ



Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

- **Acente** : Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimî surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen kişiyi,
- **Taşıma işleri komisyoncusu** : Ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiyi,

- **Depo:** Eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Ambar:** Eşyanın kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Nakliyat ambarı :** Bir veya birden fazla gönderenden toplu veya parça başı eşyanın teslim alınarak işletmecinin gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetlerin yapıldığı yeri,

- **Nakliyat ambarı işletmecisi** : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında; yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre; taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat vb. hizmetlerin **tamamını veya bir kısmını üstlenen** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri organizatörü
- B. Terminal işletmecisi
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Lojistik işletmecisi**

**DOĞRU
CEVAP D**



Serdivan SRC

Yetki Belgesi Türleri

B yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

B1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara,

B2 yetki belgesi: Ticari ve tarifersiz yapacaklara,

B3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak,

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin taşımasını yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

C yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

C1 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara,

C3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

C2 yetki belgesi yürürlükten kaldırılmış olup başka bir işleme gerek kalmaksızın ve taşıt kartı ücreti ile yetki belgesi değişim ücreti alınmaksızın aynı geçerlilik tarihi esas alınarak L2 yetki belgesi ile değiştirilir.



Serdivan SRC

Yetki Belgesi Türleri

D yetki belgesi Otobüsle tarifeli veya tarifersiz yurtiçi yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

D1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara

D2 yetki belgesi: Ticari ve tarifersiz olarak yapacaklara,

D3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin,
- taşımasını yapacaklara,

Yetki Belgesi Türleri



D4 yetki belgesi: Ticari olarak, taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifersiz olarak yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

F yetki belgesi Ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

F1 yetki belgesi: Yurtiçi acentelik yapacaklara

F2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası acentelik yapacaklara verilir

Yetki Belgesi Türleri

G yetki belgesi Ticari amaçla eşya veya kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

G1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya acenteliği yapacaklara

G2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya acenteliği yapacaklara

G3 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası kargo acenteliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

H yetki belgesi Ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

H1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

H2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

K yetki belgesi Yurtiçi eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara

K2 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara

K3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

L yetki belgesi Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

L1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

L2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

M yetki belgesi : Ticari amaçla tarifeli olarak kargo işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

M1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

M2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

N yetki belgesi : Ticari amaçla nakliyat ambarı işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

N1 yetki belgesi: İl içi yapacaklara

N2 yetki belgesi: : Yurtiçi yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

P yetki belgesi : Ticari amaçla dağıtım işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

P1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

P2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.



Serdivan SRC

Yetki Belgesi Türleri

T yetki belgesi : Terminal işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilir. Faaliyet şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

T1 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara

T2 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,

T3 yetki belgesi: Eşya terminali işletmeciliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

Taşıma işleri organizatörü yetki belgesi (TİO)

TİO Yetki Belgesi sahipleri; dört farklı taşımacılık modunda (Karayolu, Denizyolu, Demiryolu, Havayolu) ve bu modların entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık hizmetlerinde organizatörlük faaliyetlerinde bulunabileceklerdir. (Tek Yetki Belgesi)

Yetki Belgesi Türleri

- Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen R1 ve R2 yetki belgeleri belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur.
- Geçerlilik süresi dolan R1 ve R2 yetki belgeleri, TİO yetki belgesi ile değiştirilerek yenilenir.
- Geçerlilik süresi dolmayan R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri bu belgelerini TİO yetki belgesine ücretsiz olarak dönüştürebilirler.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, **otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak **zorundadır**?

- A. A Yetki Belgesi
- B. B Yetki Belgesi**
- C. C Yetki Belgesi
- D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre; ticari amaçla **nakliyat ambarı işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler, hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. K yetki belgesi
- B. L yetki belgesi
- C. M yetki belgesi
- D. N yetki belgesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında **yurt içi ve/veya uluslararası acentelik** yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi**
- B. G2 yetki belgesi
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla uluslararası ve/veya yurt içi eşya ya da kargo taşımacılığı alanında eşya acenteliği yapacaklara verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi
- B. G2 yetki belgesi**
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **otomobille** ticari tarifeli veya tarifersiz olarak **yurt içi veya uluslararası** yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. A Yetki Belgesi

B. F Yetki Belgesi

C. B Yetki Belgesi

D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

06.20- Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Amaç

MADDE 1 –

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; karayoluyla yapılan ulaőtirma hizmetleri alanında gerçekleştirilecek faaliyetlerin denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile denetim yapacak personelin niteliklerini, görevlerini, yetkilerini, sorumluluklarını ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Denetim çeşitleri

MADDE 7 –

(1) Denetim çeşitleri aşağıdaki gibidir:

a) Karayolunda yapılan denetimler;

- Sabit denetim istasyonlarında denetim,
- Seyyar denetim,
- Sınır kapılarında yapılan denetim.

b) İşletme denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerde yapılan denetim,
- Araç muayene istasyonlarının işletme denetimi,
- Muayene merkezlerinin işletme denetimi.

c) Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerin uygunluk denetimi,
- Araç muayene istasyonlarının uygunluk denetimi,
- Muayene merkezlerinin uygunluk denetimi.

d) Elektronik sistemlerden faydalanılarak yapılan denetimler;

- Uzak Denetim,
- U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden denetim.

Karayolunda yapılan denetimler

MADDE 8

(1) Sabit denetim istasyonlarında denetim;

- Denetim programı çerçevesinde denetimler gerçekleştirilir.
- Elektronik sistemler vasıtasıyla belirlenen araçların denetlenmesi esas olup, sistemlerin bu şekilde araç seçememesi halinde denetlenecek araçlar denetleyici tarafından belirlenir.
- Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi özel bir durum olmadıkça, tartım platformuna alınmadan gerçekleştirilir.

(2) Seyyar denetim;

- Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.
- Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıt/taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir.

- Viraj, kavşak, köprü ve tünel gibi görüşün azaldığı yerler veya yakınında, kaplamanın daraldığı ya da trafik işaretlemeleri ile geçmenin yasaklandığı yol kesimlerinde ve yol zemininin karlı veya buzlu olduğu durumlar ile görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda denetim yapılmamasına özen gösterilir.
- Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır. Denetimlerde varsa ortak denetim alanları tercih edilmelidir.

- (3) Bakanlık ve bölge müdürlükleri tarafından karayolunda yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.
- (4) Sınır kapılarında yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.
- (5) Denetim faaliyetinde bulunan ekip, denetim noktası öncesindeki elektronik sistemlerden faydalanarak denetlenecek aracın belirlenmesi suretiyle ön ihbarlı denetim de gerçekleştirebilir. Buna ilişkin hususlar İdare tarafından belirlenir.

Denetleyicinin denetlenene karşı davranışı

MADDE 21

Denetleyici, denetlenene karşı davranışında aşağıdaki hususlara riayet eder:

- Denetime başlamadan önce denetlenene denetleyici tanıtım kartını ibraz eder ve denetim gerekçesini açıklar.
- Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap eder. Kişisel tartışmalardan kaçınır.
- Tespit edilen kabahati muhataba açık bir şekilde bildirir.

İDARİ PARA CEZALARINA İTİRAZ (KANUN YOLUNA BAŞVURMA)

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27 inci maddesi uyarınca, idari para cezası kararının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde Sulh Ceza Mahkemesine itirazda bulunulabilir.

Kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde sulh ceza mahkemesine** başvurulmadığı takdirde bu sürenin bitiminde karar kesinleŐir.

Aşağıdakilerden hangisi
Denetim Yönetmeliğinde
çeşitlerinden biri değildir?

Ulaştırma Hizmetleri
düzenlenen **denetim**

A. Habersiz denetimler

B. Karayolunda yapılan denetimler

C. İşletme denetimleri

D. Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri

**YANLIŞ
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği'ne göre **elektronik sistemlerden** faydalanılarak yapılan denetim çeşitlerinden **biridir**?

- A. Araç muayene istasyonlarının denetimi
- B. Sabit denetim istasyonlarında denetim
- C. Uzak denetim**
- D. Seyyar denetim

DOĞRU
CEVAP C

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında verilecek idari para cezalarına karşı kaç gün içerisinde hangi makama **itirazda** bulunulabilir?

- A. 15gün – sulh ceza hâkimliği**
- B. 30 gün – tüketici mahkemeleri
- C. 45 gün – asliye hukuk mahkemeleri
- D. 60 gün – idari mahkemeler

**DOĞRU
CEVAP A**

06.21- Ticaret Hukuku ve Türk Ticaret Kanunu

Türk Ticaret Kanunu

I - Kanunun uygulama alanı

Ticari hükümler

MADDE 1-

(1) Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu Kanundaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler, ticari hükümlerdir.

(2) Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

II - Ticari örf ve âdet

Ticari hükümler

MADDE 2- (1) Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve âdet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz. Ancak, irade açıklamalarının yorumunda teamüller de dikkate alınır.

(2) Bir bölgeye veya bir ticaret dalına özgü ticari örf ve âdetler genel olanlara üstün tutulur. İlgililer aynı bölgede değilse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ifa yerindeki ticari örf ve âdet uygulanır.

(3) Ticari örf ve âdet, tacir sıfatını haiz bulunmayanlar hakkında ancak onlar tarafından bilindiği veya bilinmesi gerektiği takdirde uygulanır.

III - Ticari işler Ticari hükümler

MADDE 3- (1) Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.

Türk Ticaret Kanunu Görevli ve Yetkili Mahkeme



TTK m.4/1'e göre, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **asliye ticaret mahkemesi** tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. **Asliye ticaret mahkemesinin olmadığı yerlerde ise asliye hukuk mahkemeleri bu davalara bakmakla görevli olacaktır.** Mahkeme yönünden görev, tarafların yapacakları anlaşma ile

Türk Ticaret Kanunu Görevli ve Yetkili Mahkeme



Ticari davanın açılacağı yetkili mahkeme ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na ("HMK") göre belirlenecektir. İlgili mevzuat gereğince genel hüküm, davanın davalının yerleşim yerinde açılabileceği şeklindedir. Ancak, uyuşmazlığın tarafları, aralarındaki uyuşmazlıklarda kesin yetki kuralı olmadıkça sözleşme ile yer yönünden yetkili mahkemeyi belirleyebilirler. Örneğin; uyuşmazlığın görülmesinde bir mahkemenin kesin yetkisi olmadığı takdirde taraflarca İstanbul mahkemelerinin yetkili kılınması kararlaştırılabilir.

Ticari Dava Türleri

TTK'nın 4. maddesine bakıldığında ticari davalar nitelikleri bakımından;

- Mutlak ticari davalar,
- Nispi ticari davalar,
- Herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmesi şartıyla ticari sayılan davalar

Şeklinde üçe ayrılmaktadır.

Bir davanın ticari dava sayılmasında, tarafların sıfatına bakılmaksızın sadece uyuşmazlığın ticari niteliği kıstas teşkil ediyorsa mutlak ticari dava; tarafların tacir sıfatı ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmelerini ilgilendirmesi kıstası ele alınıyorsa nispi ticari dava söz konusu olur.

Türk Ticaret Kanunu

Mutlak Ticari Davalar

Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlık konusunun TTK anlamında ticari işle ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, TTK m. 4'te düzenlenen davalarla, bazı özel kanunlarda ticari dava olduğu açıkça belirtilen davalardır.

Mutlak ticari davadan anlaşılması gereken, tarafların sıfatı veya işlem ve fiilin ilgili olduğu işletmenin ticari olup olmadığı olgusu dikkate alınmaksızın bu davaların kendiliğinden ticari dava niteliği taşımasıdır.



Serdivan SRC

Türk Ticaret Kanunu

- Türk Ticaret Kanunu'nda,
- Türk Medeni Kanunu'nun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki maddelerinde,
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddelerinde
- **Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuatta,**
- **Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,**
- **Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde**

Öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları, tarafların tacir olup olmadığına ve işin bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmediğine bakılmaksızın ticari dava sayılmaktadır.



Serdivan SRC

Türk Ticaret Kanunu

Nispi Ticari Davalar

TTK m. 4/1'de "her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davalarının" ticari dava olacağı hükmü yer almaktadır. Öyleyse, bir davanın **nispi ticari dava olabilmesi için** şu iki şartın varlığı birlikte aranmaktadır:

- **Her iki taraf da tacir olmalıdır.**
- **Söz konusu uyuşmazlık her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili olmalıdır.**

Bu iki şartın varlığı halinde dava ticari dava olarak nitelendirilmektedir. Aksi takdirde davanın ticari dava olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Herhangi Bir İşletmeyi İlgilendirmesi Şartıyla Ticari Sayılan Davalar

Bir davanın ticari dava olarak kabul edilebilmesi için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer almalı ya da tacir her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan bir uyuşmazlık söz konusu olmalıdır.

Ancak istisnai olarak, yalnızca bir tarafın ticari işletmesini ilgilendiren;

- Havale,
- Vedia ve
- Fikri haklara dair davalar da ticari dava olarak kabul edilmektedir.

Yukarıda yer verilen davalara ilişkin hususlar, yalnızca taraflardan birinin ticari işletmesini ilgilendirse dahi, TTK ticari dava olarak nitelendirmektedir.

Ticaret şirketleri

Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa kendi adına işleten kişiye tacir denir. İşletme sahibi gerçek veya tüzel kişi olabilir.

Ticaret şirketleri;

- Anonim şirket
- Limited şirket
- Kollektif şirket
- Komandit şirket
- Kooperatifler
- Bu şirketler, **Türk Ticaret Kanunu** ve ikincil düzenlemelerine tabi olup, **sermaye şirketi ve şahıs şirketi** olarak ikiye ayrılmaktadır:

Ticaret Şirketleri



- **Sermaye Şirketleri:** Anonim ve Limited Őirketlerdir. Ortaklar bakımından sınırlı sorumluluk söz konusudur.
- **Şahıs Şirketleri:** Kollektif ve Komandit Őirketlerdir. Ortaklar bakımından sınırsız sorumluluk söz konusudur.

Tacir Nedir?

Tacir olmanın hüküm ve sonuçları ise şunlardır:

- İflasa tabi olma
- Ticaret siciline ve odaya kaydolma
- Ticaret unvanı kullanma
- Ticari defterleri tutma
- Ticari iş karinesine ve ticari örf ve adete tabi olma
- Basiretli iş adamı gibi davranma
- Ücret ve faiz isteme
- Ücret ve cezai şartın azaltılmasını isteyememe,
- Fatura verme

Haksız Rekabet



Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.

Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.



Serdivan SRC

Haksız Rekabet

Hukuki sorumluluk :

Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse;

a. Fiilin haksız olup olmadığının tespitini,

b. Haksız rekabetin men'ini,

c. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesini ve tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını,

d. Kusur varsa zarar ve ziyanın tazminini,

e. Türk Borçlar Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen şartların varlığında manevi tazminat verilmesini isteyebilir.

Çalıştırmanın sorumluluğu

Haksız rekabet fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmiş olursa, (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, çalıştıranlara karşı da açılabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre aksine hüküm bulunmadıkça dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın tüm ticari davalar hangi mahkemelerde görülür?

- A. Sulh ticaret mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Asliye ticaret mahkemeleri**
- D. İş mahkemeleri

**DOĞRU
CEVAP C**

Türk Ticaret Kanununa göre aşağıdakiler hangisi **şahıs** şirkettir?

- A. Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket
- B. Limited şirket
- C. Anonim Şirketi
- D. Kolektif şirket**

DOĞRU
CEVAP D

Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu'na göre **ticari dava sayılmaz**?

- A. Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuattan doğan davalar
- B. Antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerden kaynaklanan davalar
- C. Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerden kaynaklanan davalar
- D. Ticaret Bakanlığının düzenleyici işlemlerine karşı açılan davalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türk Ticaret Kanununa göre, hakkında **ticari hüküm bulunmayan ticari işlerin çözümünde** hâkim öncelikle hangisini dikkate almak zorundadır?

Türk Ticaret Kanununa göre, mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

- A. Emsal mahkeme kararları
- B. Teamüller
- C. Doktrin
- D. Ticari örf ve adet**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.22- Türk Borçlar Kanunu

Türk Borçlar Kanunu



Haksız Rekabet Nedir

Türk hukukunda haksız rekabet esas itibariyle **hem Türk Borçlar Kanunu hem de Türk Ticaret Kanunu'nda** düzenlenmektedir.

Türk Borçlar Kanunu'nda haksız rekabete ilişkin düzenlemenin bulunduğu madde “**Gerçek olmayan haberlerin yayılması veya bu tür ilanların yapılması ya da dürüstlük kurallarına aykırı diğer davranışlarda bulunulması yüzünden müşterileri azalan veya onları kaybetme tehlikesiyle karşılaşan kişi, bu davranışlara son verilmesini ve kusurun varlığı hâlinde zararının giderilmesini isteyebilir.**” hükmünü amir olup aynı maddenin devamında ticari işlere ait haksız rekabet hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin saklı olduğu düzenlenmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nda ise haksız rekabetin amacı; **bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanması olarak ifade edilmektedir.** Kanununun 54. maddesi gereğince rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen **aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.**

Haksız Rekabetin Varlığı Halinde Hangi Davalar Açılabilir?

- Hukuk Davaları
- Tespit Davası
- Haksız Rekabetin Men'i Davası
- Haksız Rekabetin Ref'i Davası
- Maddi Tazminat Davası
- Manevi Tazminat Davası
- Ceza Davaları

Türk Ticaret Kanununa göre **haksız rekabet halinde** çalıştırana karşı açılacak maddi ve manevi **tazminat davaları** hangi kanuna göre çözümlenir?

- A. Türk Ceza Kanunu
- B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- C. Türk Borçlar Kanunu**
- D. İcra ve İflas Kanunu

**DOĞRU
CEVAP C**

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



A. Sözleşmenin kurulması

I. İrade açıklaması

1. Genel olarak

MADDE 1- Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur. İrade açıklaması, açık veya örtülü olabilir.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



2. İkinci derecedeki noktalar

MADDE 2- Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır.

İkinci derecedeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar.

Sözleşmelerin şekline ilişkin hükümler saklıdır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İrade açıklamasının açık olması zorunludur

B. Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur

C. Sözleşmenin ikinci derecesindeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar

D. Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır

**YANLIŞ
CEVAP A**

II. Öneri ve kabul

1. Süreli öneri

MADDE 3- Kabul için süre belirleyerek bir sözleşme yapılmasını öneren, bu sürenin sona ermesine kadar önerisiyle bağlıdır.

Kabul bu süre içinde kendisine ulaşmazsa; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

2. Süresiz öneri

a. Hazır olanlar arasında

MADDE 4- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



b. Hazır olmayanlar arasında

MADDE 5- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar.

Öneren, önerisini zamanında ulaşmış sayabilir.

Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

3. Örtülü kabul

MADDE 6- Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde, sözleşme kurulmuş sayılır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; önerenin kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda olmadığında, öneri uygun bir sürede reddedilmediği durumunda, **sözleşmenin kurulmuş sayılmasına** ne ad verilir?

A. Örtülü kabul

B. Açık öneri

C. Örtülü öneri

D. Açık kabul

**DOĞRU
CEVAP A**

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



4. İsmarlanmayan şeyin gönderilmesi

MADDE 7- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz. Bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir.

"I- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz.

II- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu geri göndermek zorundadır.

III- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu saklamakla yükümlüdür."

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; ismarlanmamış bir şey hakkında yukarıda verilen bilgilerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

A. Yalnız II

B. I-II-III

C. II

D. I

**DOĞRU
CEVAP D**

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



5. Bağlayıcı olmayan öneri ve herkese açık öneri

MADDE 8- Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz.

Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



6. İlan yoluyla ödül sözü verme

MADDE 9- Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür. Ancak, bir ya da birden çok kişiye ödenecek giderlerin toplamı, ödülün değerini aşamaz.

Ödül sözü veren, giderlerinin ödenmesini isteyenlerin beklenen sonucu gerçekleştiremeyeceklerini ispat ederse, giderleri ödeme yükümlülüğünden kurtulur.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri



7. Önerinin ve kabulün geri alınması

MADDE 10- Geri alma açıklaması, diğer tarafa öneriden önce veya aynı anda ulaşmış ya da daha sonra ulaşmakla birlikte diğer tarafça öneriden önce öğrenilmiş olursa, öneri yapılmamış sayılır.

Bu kural, kabulün geri alınmasında da uygulanır.

Bir sözleşmenin kurulabilmesi için gerekli olan iki irade beyanından **önce olanına** ne ad verilir?

- A. Butlan
- B. Öneri**
- C. Kabul
- D. İspat

**DOĞRU
CEVAP B**

Bir sözleşmenin kurulabilmesi için gerekli olan iki irade beyanından **sonra olanına** ne ad verilir?

- A. Butlan
- B. Öneri
- C. Kabul**
- D. İspat

**DOĞRU
CEVAP C**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar

B. Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde, sözleşme kurulmuş sayılır

C. Ismarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılır

D. Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

**YANLIŞ
CEVAP C**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre öneri hakkında aşağıda yer verilen bilgilerden hangisi **doğrudur**?

A. Önerenin öneriye süre koyamaz

B. İsmarlanmayan şeyi alan kişi onu saklamakla yükümlü değildir

C. Yapılan önerinin geri alınamaz

D. İrade açıklaması örtülü olamaz.

**DOĞRU
CEVAP B**

6098 sayılı Türk borçlar Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür
- B. Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz
- C. Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır
- D. Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, yapılan giderleri ödemekle yükümlü değildir.**

**YANLIŞ
CEVAP D**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, öneren kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, **öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde**, sözleşmenin hukuki statüsü hakkında ne söylenebilir?

- A. Sözleşme geçersizdir
- B. Sözleşme askıda geçerlidir
- C. Sözleşme kurulmuş sayılır**
- D. Sözleşme iptal edilmiştir.

**DOĞRU
CEVAP C**



Serdivan SRC

06.23- Vergi Usul Kanunu

Vergi Nedir?



Vergi, devletin kamu giderlerini karşılamak için toplumu oluşturan gerçek ve tüzel kişilerden iktisadi güçlerine göre karşılıksız ve zorunlu olarak kamuya aktardığı ekonomik birim ya da değerlerdir.

Vergi Nedir?



Vergi; devletin kişilerden ve kurumlardan kanunla belirlenen şekilde kamusal hizmetlerin yapılabilmesi amacıyla alınan paralardır. Vergi, diğer kamu kurumlarının ve devletin, kamu hizmetlerinin sağlanması için kişilerden ve kurumlardan **zorunlu olarak alınan** paralardır. Zorunlu olmakla birlikte vergi, ödeme gücüne göre herkesin farklı yükümlülüğe sahip olduğu ve anayasada yeri olan bir konudur.

Madde 1:

Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir. Bu kanunun hükümleri kaldırılan vergi, resim ve harçlar hakkında da uygulanır.

Madde 2:

Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242. maddesi hükümleri uygulanır.



Serdivan SRC

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat:

Madde 3:

A) Vergi kanunlarının uygulanması: Bu Kanunda kullanılan "Vergi Kanunu" tabiri işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade eder.

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat



Serdivan SRC

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.

Vergi Uygulanmasında Yetki

Madde 4 – Vergi dairesi mükellefi tespit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir.

Vergi Sorumluluğu

- Vergi yükümlüsünün kendisi tarafından vergi ödevlerinin yerine getirilemeyecek olması durumunda, yasa ile yüklenen vergi ödevlerini yükümlü yerine getirme zorunluluğunu ifade eder.

- Vergi sorumluluğu vergi borcunu ödemenin (maddi ödev) yanı sıra diğer vergisel ödevleri (şekli ödevler) yerine getirmek zorunluluğunu da içerir.
- Vergi sorumluluğu yasadan kaynaklanır, sözleşme ile yasal vergi sorumluluğu değiştirilemez.
- Vergi sorumluluğu vergi yükümlülüğünün doğumu ile başlar.
- Vergi sorumluluğu vergi sorumlusuna aittir.

- **Vergi sorumlusu başkasının vergi borcu için vergilendirmenin maddi ve şekli ödevlerini yerine getirir.**
- **Vergi sorumlusu olmak için kural olarak Medeni Kanun anlamında fiil ehliyeti sahibi olmak gerekir**
- Gerçek kişiler ve tüzel kişilerin yanı sıra istisnai bazı durumlarda tüzel kişiliğe sahip olmayan kuruluşlar da vergi sorumlusu yapılabilir.
- **Vergi sorumlusu yükümlü ile devlet arasında vergi borcu ilişkisinde üçüncü kişi konumundadır.**

Vergi Ödevi



Vergi hukuku ilişkisi, **vergi ödevi** ve **vergi borcu** ilişkisi olmak üzere iki türüdür.

Vergi ödevi ilişkisinin konusu **haklar ve görevler iken vergi borcu malvarlığı ile ilgilidir.**

Vergi ödevlisi, vergi hukuku bakımından hak ve ödevlere sahip olan kişidir.

Bir kişi verginin borçlusu olmakla birlikte vergi ödevi bulunmayabilir. Bu önermenin tersi de geçerlidir.

Vergi Ödevi



Vergi borçlusunu, belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişidir.

Vergi borçlusunun vergiyi ödeme görevi maddi görevidir.

Vergi borçlusunun defter tutmak, beyanname vermek, bildirimde bulunmak görevleri şekli görevleridir.

Vergi Ödevi



Serdivan SRC

Vergi yükümlülüğü vergi borçlusunun maddi ve şekli görevlerini içeren daha geniş bir kavramdır.

Vergi yükümlülüğü vergiyi doğuran olayla birlikte gerçekleşir.

Yasada öngörülen istisnalar dışında yükümlülüğe ilişkin özel sözleşmeler vergi dairesini bağlamaz.

Vergi hukukunda yükümlülük ve sorumluluk için kanuni ehliyet şart değildir

Vergiyi doğuran olayla ilişkisi olmayan üçüncü kişilerin yasalarla, vergiye ilişkin maddi ya da şekli ödevlerin yerine getirilmesi bakımından vergi dairesince muhatap tutulmaları halinde bu kimselere **vergi sorumlusu** denir.

Vergi sorumluları bazı koşullarda asıl vergi borçlusunun yerine geçerek vergiyi kendi malvarlıklarından ödemek zorunda kalabilirler. VUK m. 10'da düzenlenen kanuni temsilcilerin sorumluluğu, anılan maddedeki koşulların gerçekleşmesi halinde buna örnek olarak gösterilebilir. Vergi Usul Kanununun 8. maddesinde yükümlü deyiminin sorumluları da kapsadığı öngörülmüştür. Bu nedenle yükümlülere tanınan hak ve ödevlerin sorumlular için de geçerli olduğu söylenebilir.

Vergi Sorumluluğuna Girmeyen Haller

- Yüklümlünün kendi borcundan sorumluluğu
- Tüketime dayalı vergiler
- Birden çok kişinin aynı borcun borçlusu olması

Vergi Usul Kanunu Madde 372’de “Ölüm halinde vergi cezası düşer” şeklinde net olarak ifadesini bulan ilke “cezaların şahsiliği” kuralının doğal uzantısıdır. Mükellefin ölümü halinde, mükellefin fiil ve işlemlerinden kaynaklanan kesilmiş/tahakkuk etmiş ve kesilecek/tahakkuk edecek usulsüzlük, özel usulsüzlük, vergi ziya-ı vb. vergi cezaları kesilmez, kesilmişse terkin edilir. Ölüm halinde vergi cezaları yanında vergi yargılamasına tabi hürriyeti bağlayıcı vergi cezaları da ortadan kalkar.

Fakat Türk Ceza Kanunu 64. madde gereği ölümden önce zapt edilen müsadereye tabi eşya, maddi menfaatler ve mahkeme yargılama giderlerine ilişkin kesinleşmiş hükümler infaz edilir. Ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 7. maddesi hükmü gereği borçlunun ölümünden evvel başlamış olan cebri takip muamelelerine devam olunur.

- Madde 8 – **Mükellef**, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir.
- Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.
- **Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz.**

Vergi Sorumluluğu



- Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere bir vergi numarası verilir.
- Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye **Maliye Bakanlığı** yetkilidir.

Verginin ödenmesi bakımından **alacaklı olan vergi dairesine karşı** sorumlu kimdir?

- A. Kanuni temsilci
- B. Mükellef
- C. Vergi sorumlusu**
- D. Vergi yükümlüsü

**DOĞRU
CEVAP C**

- Madde 9 – Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz.

Kanuni temsilcilerin ödevi:

- Madde 10 – Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir.
- Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

Vergi Sorumluluğu



Temsilciler veya teŖekkl idare edenler bu suretle ödedikleri vergiler için asıl mükelleflere rücu edebilirler.

Tüzel kiŖilerin tasfiye haline girmiŖ veya tasfiye edilmiŖ olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriŖ tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da kaldırmaz.

Vergi Sorumluluğu



Serdivan SRC

Tasfiye edilerek tüzel kiŐiliđi ticaret sicilinden silinmiŐ olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır. Limited Şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından Őirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar. Şu kadar ki bu fıkra uyarınca tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.

Vergi kesenlerin sorumluluğu:

Madde 11 – Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar. Bu sorumluluk, bunların ödedikleri vergilerden dolayı asıl mükelleflere rücu etmek hakkını kaldırmaz.



Serdivan SRC

Vergi Usul Kanunu

Mirasçılarının sorumluluğu:

Madde 12

"Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılara geçer. Ancak, mirasçılardan her biri ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar."

Mirasçılarının bu ödevlerden ve mirasın varsa vergi borçlarından kurtulma yolu ancak mirasın reddedilmesi ile mümkündür. Mirasın reddi, Medeni Kanun'un 545-558. maddelerinde ayrıntılı düzenlenmiştir.



Serdivan SRC

Vergi Alacağının Tayini

Vergiyi doğuran olay:

Madde 19 – Vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar. Vergi alacağı mükellef bakımından vergi borcunu teşkil eder.

Tarh:

Madde 20 – Verginin tarhı, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tesbit eden idari muameledir.

Tebliğ:

Madde 21 – Tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.

Vergi Alacağının Tayini

Tahakkuk:

Madde 22 – Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir.

Tahsil:

Madde 23 – Verginin tahsili, kanuna uygun surette ödenmesidir.

Tahakkuku tahsile bağlı vergiler:

Madde 24 – Mahiyetleri itibariyle tahakkuku tahsile bağlı vergilerde, verginin tahsili tahakkuku da içine alır.

VERGİLEME İLKELERİ



- **Adalet İlkesi** : kişilerin vergi ödeme güçlerine göre vergilendirilmesidir.
- **Belirlilik İlkesi** : “Kesinlik” adı da verilen bu ilkeye göre, her vatandaşın ödemek zorunda olduğu vergi; tutar, çeşit, ödeme zamanı, şekli, vb. bakımlardan keyfi değil kesin, açık ve belirli olmalıdır.
- **Uygunluk İlkesi**: Vergi, mükelleflerden en uygun zamanda ve şekilde alınmalıdır.
- **İktisadilik İlkesi** : vergilemenin maliyetinin mümkün olduğunca düşük olmasını ve vergilerin iktisadi hayatın işleyişini bozmamasını ifade eder.

AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN



- Menkul malların haczi: Madde 77
- Her türlü menkul mallar cins ve neveleri, vasıfları, alametleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerleri haciz zaptında tesbit edilmek suretiyle haczolunur.

AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN



- Resmi sicile kayıtlı olan menkul malların haczi, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, **posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligata elektronik ortamda cevap verilebilir.** Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Devlet kamu hizmetlerinin görülmesi için ihtiyaç duyduğu mali kaynakları öncelikle hangi yoldan karşılar?

A. Vergi koyma

B. Dış ülkelerden borçlanma

C. İç borçlanma

D. Takas

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişiye verilen addır?

- A. Vergi memuru
- B. Vergi içeriği
- C. Vergi borçlusu**
- D. Vergi alacaklısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi yükümlülüğü hangi olayla birlikte gerçekleşir?

A. Vergiyi doğuran olay

B. Verginin tarihi

C. Vergi matrahının belirlenmesi

D. Verginin tebliği

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçlarından mirasçılar sorumludur
- B. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçları düşer**
- C. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi cezaları düşer
- D. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mahsup mirasçılarına geçer

**YANLIŞ
CEVAP B**

Vergi Usul Kanununa göre vergiyi doğuran olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin ispatında aşağıdaki delillerden hangisi **kullanılamaz**?

- A. Tanık
- B. Beyanname
- C. Yemin**
- D. Senet

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **doğrudur?**

A. Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir

B. Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan tüzel kişilere vergi numarası verilmez

C. Verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi vergi kusurlusudur

D. Düzenlenecek belgelerde vergi numarası kullanılması mecburiyetini getirmeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir

**DOĞRU
CEVAP A**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır?**

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Sürelerin hesaplanmasında, sonu belli bir gün ile tayin edilen sürelerde, üre o günün tatil saatinde biter
- C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırır**
- D. Mirasçılardan her biri vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar

**YANLIş
CEVAP C**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır?**

A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir

B. K ve kısıtlıların m veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara d  bizzat kendileri tarafından yerine getirilir

C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması myeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz

D. Yaptıkları veya yapacakları lerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip inden ve bununla ilgili diğer leri yerine getirmekten sorumludurlar.

**YANLIş
CEVAP B**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A. Tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerinin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını ortadan kaldırır
- B. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- C. Limited şirket ortakları tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar**
- D. Vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini de bağlar

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır?**

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz
- C. Vergi Dairesi, vergi kanunlarıyla kabul edilen haller dışında mükellefiyet ve vergi sorumluluğu ile ilgili özel sözleşmelere göre hareket eder**
- D. Gümrük idareleri tarafından alınan vergiler Vergi Usul Kanununa tabi değildir

**YANLIş
CEVAP C**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır?**

A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet gereklidir

B. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz

C. Mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna Müteallik özel mukaveleler vergi dairesini bağlamaz

D. Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettüp eden gerçek veya tüzel kişidir

**YANLIş
CEVAP A**

06.24- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Göre Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 42 : Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.
- Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.
- Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

Madde 48 : Çalışma ve sözleşme hürriyeti

- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.
- Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.
- Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Çalışma ile ilgili hükümler

Madde 49 : Çalışma hakkı ve ödevi

- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.
- Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 50: Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz.
- Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.
- Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.
- Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 51 : Sendika kurma hakkı

- Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir.
- Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
- Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



- Madde 53 : Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı,**
- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.
 - Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.
 - Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 54 : Grev hakkı ve lokavt ,

- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler.
- Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir. Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 55 : Ücrette adalet sağlanması

Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 56 : Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması
Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler



Madde 57 : Konut hakkı

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

Siyasi Haklar ve Ödevler



Türk vatandaşlığı

Madde 66 : Vatandaşlık Hakkı

- Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
- Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür.
- Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 : seçme ve seçilme hakkı

- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

Madde 68 : Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma hakkı

- Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Siyasi Haklar ve Ödevler



Madde 69 : Siyasi partilerin uyacakları esaslar

- Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.
- Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 :

- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.
- Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

Siyasi Haklar ve Ödevler



B. Mal bildirimini

Madde 71 :

- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

Siyasi Haklar ve Ödevler



V. Vatan hizmeti

Madde 72 :

- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

Siyasi Haklar ve Ödevler



VI. Vergi ödevi

Madde 73 :

- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.
- Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Madde 74 :

- Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.
- Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.
- Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **çalışma şartları ve dinlenme hakkı** ile ilgili hükümlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz
- B. Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar
- C. Dinlenmek, çalışanların hakkıdır
- D. Çalışanların ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları işverenin takdirindedir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre kişiler için **hem hak hem de ödev olarak** düzenlenmiştir?

- A. Vergi
- B. Kamu hizmetine girme
- C. Askerlik/Vatan hizmeti
- D. Çalışma**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çalışma hakkı ve ödevine ilişkin olarak devlete verdiği görevlerden biri değildir?

- A. Çalışanların hayat seviyesini yükseltmek
- B. Çalışanları ve işsizleri korumak
- C. Özel teşebbüsler kurmak**
- D. Çalışma barışını sağlamak için tedbirler almak

**YANLIŞ
CEVAP C**

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **grev ve lokavta ilişkin** aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz

B. Yüksek Hakem Kurulu kararlarına karşı Danıştay'da itiraz edilebilir

C. Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez

D. İşçiler grev hakkına sahiptir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **Siyasi Haklar ve Ödevler** başlığı altında düzenlenmemiştir?

A. Vergi ödevi

B. Çalışma hakkı

C. Dilekçe hakkı

D. Vatan hizmeti

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.25- Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi U-ETDS

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen

Araç takip sistemi (ATS): Taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sistemi,

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS): Kanun ve bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin **Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu**, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi ifade eder.

U-ETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS); 08.01.2018 tarihli 30295 sayılı **Karayolu Taşıma Yönetmeliği (KTY)** ve **4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu (KTK)** çerçevesinde geliştirilmiş bir takip ve denetim sistemidir. Taşımacılık faaliyetinde bulunan firmaların, transfer ve nakliye süreçlerinin takibini, değerlendirmesini ve denetimini sağlayabilmek amacıyla **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı** tarafından geliştirilmiştir. Yolcuların, taşıma sürecinde olan eşyaların ve kargo hareketlerinin elektronik ve gerçek zamanlı takibi sistem üzerinden gerçekleştirilebilmektedir.

Taşıma yetkisine sahip firmaların faaliyetleri U-ETDS ekranından anlık olarak denetlenebilir.

U-ETDS'nin başlıca amacı, karayollarında trafiğe çıkan ticari taşıtların taşıdığı ürünlerin, eşyaların ve yolcuların kayıt altına alınarak SGK, GİB, MASAK gibi yetkili birimlere raporlanmasını sağlamaktır. İletilen belgeler muhatap birimler tarafından incelenerek korsan taşımacılığın ve güvenlik açıklarının önüne geçilir. Alınan tedbirler sektörel düzenin korunmasını sağlarken, taşımacılık alanında gerçekleştirilecek projelerin geleceğini olumlu yönde etkiler.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



A1, A2, B1, B2, D1 ve D2 yetki belgesine sahip firmalar, bu işlemleri gerçekleştirmek üzere operatör yetkilendirirler. Yetkilendirilen kişiler imzalı belge ile yazılı olarak Bakanlığa bildirilir ve onay için müracaat edilir. **Bakanlık onayının ardından, operatör olarak belirlenen kişiler e-Devlet portalına giriş yaparak yetkili oldukları firma adına belge gönderimi gerçekleştirebilirler.**

U-ETDS Kimler İçin Zorunlu?

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS), KTY (Karayolu Taşıma Yönetmeliği) ve KTK (Karayolu Taşıma Kanunu) çerçevesinde faaliyet gösteren:

A1, A2, B1, B2, D1 ve D2: tarifeli veya tarifesiz yolcu taşımacıları (turizm taşımacılığı yapan firmalar)

K1, K3, C2 ve C3: eşya taşımacılarını,

K2 ve C1: tehlikeli madde taşımacılığı yapan firmalar,

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



L1 ve L2: lojistik işletmecilerini,
M1 ve M2: kargo işletmecilerini,
N1 ve N2: nakliyat ambarların,
P1 ve P2: dağıtım işletmecilerini,
R1 ve R2 taşıma işleri organizatörlerini
T1 ve T2: terminal işletmecilerini kapsamaktadır.

U-ETDS ile İletilmesi Gereken Bilgiler Nelerdir?

İlgili kurumlara iletilmesi gereken taşıma bilgileri, yetki belgesinin türüne göre farklılık göstermektedir. Yolcu araç ve yük bilgilerine ek olarak;

C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesine sahip firmalar, taşıdıkları eşyalara ilişkin,

M ve P türü yetki belgesine sahip firmalar ise, taşıdıkları her bir gönderiye veya kargoya ilişkin

fatura, e-fatura, e-arşiv ve e-irsaliye bilgilerini de iletmekle yükümlüdür.

Bilgiler U-ETDS'ye Ne Zaman İletilmeli?

Bilgilerin iletirme süresi yetki belgesine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesine sahip taşıma firmaları, iletilmesi gereken bilgileri, **taşınacak eşyanın kabul edildiği zamandan, en geç 6 saat sonrasına kadar**

M ve P türü yetki belgelerine sahip firmaların, **gönderinin kabul edildiği andan itibaren en geç 1 saat içerisinde**

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi'ne iletilmelidir.

U-ETDS Üzerinden Firmalara Ceza Uygulanır mı?

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde, 15.11.2019 tarihinde yayımlanan yönetmeliğe uymayan firmalara ceza uygulama hakkına sahiptir. Yönetmeliğin uyarı sistemi aşağıdaki gibidir:

- Yapılan sefere ilişkin bilgileri ve verileri iletmeyen firmalara sefer başı 15 uyarı,
- Sefer başına 10 adedi geçmemek şartıyla, eksik veya yanlış sefer bilgisi/verisi ileten firmalara hata başına 1 uyarı
- Yaptırım uygulanan firmanın suç unsuru teşkil ettiğinin saptanması durumunda, yetki belgesinin sahibine 150 uyarı verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 37 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar** Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/ iletmek zorundadırlar. Yapılan denetimlerde, bu fıkrada belirtilen yükümlülüğün yerine getirildiğinin teyidi halinde, taşıma yapılan taşıttan taşıma sözleşmesinin ibrazı istenilmez.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 36 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına** kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar **Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.**

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımalarını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyad, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi



C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımalarını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senedinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen **verilerin tutulduğu** gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla **veri paylaşımına açık olan** sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifesi sistemi
- C. U-ETDS**
- D. Araç takip sistemi (ATS)

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifesi sistemi
- C. U-ETDS
- D. Araç takip sistemi (ATS)**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma yönetmeliğine göre yapılan sefere ilişkin U-EDTS' ye işlenmesi/işletilmesi zorunlu olan **bilgi ve verileri işlemeyen/iletmeyen** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Her sefer için 15 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Faaliyet üç gün süreyle durdurulur

D. Taşıt trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, **onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki** sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri **hangi süre içerisinde** U- ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

A. Seyahat başlayıncaya kadar

B. Seyahatin başlamasından 30 dakika öncesine kadar

C. Seyahatin başlamasından 1 saat öncesine kadar

D. Seyahatin bitiminden 30 dakika sonrasına kadar

**DOĞRU
CEVAP A**

06.26- YOLCU BİLETİ

Yolcu bileti: Yetki belgesi sahibi ile yolcu arasında akdedilen, yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren ve bu Yönetmelikle belirlenen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu olan belgeyi ifade eder.

Tarifeli yolcu taşımalarında yolcu bileti düzenlenir.

-Tarifeli yolcu taşımalarında, her yolcu için ayrı ayrı yolcu bileti düzenlenmesi zorunludur.

YOLCU BİLETİ



-Yolcu biletinde, yetki belgesi sahibi taşımacının adı/unvanı, yetki belgesi numarası, adresi, vergi numarası ile yolcunun adı, soyadı, kalkış ve varış yeri, koltuk numarası, hareket tarihi ve saati, taşıma ücreti, biletin seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihinin yer alması zorunludur.

-Yetkili acenteler aracılığı ile düzenlenen yolcu biletlerinde ise; üçüncü fıkradaki bilgilere ek olarak acentenin adı, unvanı, adresi, yetki belgesi numarası ve vergi numarasının yer aldığı bilgilerin/kaşenin bulunması/basılması zorunludur.

YOLCU BİLETİ



- Yolcular için ayrılmış oturma yerlerinin numaralandırılması zorunludur.
- Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış olan oturma yerlerinin dışında yolcu taşınamaz.
- Bir yolcuya satılmış olan oturma yeri bir başkasına satılamaz.
- Yetki belgesi sahipleri her seferde 1 yolcu ile bu seyahatte görevli olmayan en fazla 2 personelinin bilet keserek ücretsiz taşıyabilirler.

YOLCU BİLETİ



– Yetki belgesi sahipleri, otobüs hareket saatinin 24 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda, bilet ücretinin tamamını iade etmek, otobüs hareket saatinden 12 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda ise 6 ay geçerli açık bilet düzenlemek zorundadırlar.

- Yolcular Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **seyahat süresince biletini yanında bulundurmak** zorundadır.

YOLCU BİLETİ

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Ücret tarifeleri

MADDE 57 –

(1) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ücret tarifesine tabidir

(2) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır. Bu ücret tarifelerinin uygulamaya konulmasından önce, yetki belgesi sahiplerince Bakanlıktan “görölmüştür” şerhinin alınması zorunludur

YOLCU BİLETİ



(3) Yetki belgesi sahipleri “görülmüştür” şerhi alınmış ücret tarifelerini görülebilecek şekilde işyerleri, terminal ve bilet satış yerleri ile kargo kabul/dağıtım yerlerine asmak, ayrıca bir örneğini yolcu taşıması yapan taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.

(4) **Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur.** Aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

YOLCU BİLETİ



5) Yetki belgesi sahipleri tespit edilmiş ücret tarifelerinin üzerinde ücret alamaz ve % 30'dan fazla indirim uygulayamazlar.

(10) 6 yaşın altında olan çocuklar yolcu bileti düzenlenmeksizin kucakta seyahat edebilirler. Bunlar için ayrı koltuk talep edilmesi halinde, bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli düzenlenir.

(11) 6 yaş ve üzeri tüm yolcuların ayrı koltukta seyahat etmesi zorunlu olup, altı ile 12 yaş arası çocuklar için geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli bilet düzenlenir.

YOLCU BİLETİ



- Yetki belgesi sahipleri, **en az %40 oranında engelli olduğunu belgeleyen kişilere;**
- **20 koltuğa kadar olan taşıtlar için 1 kişiye,**
- **20 koltuktan fazla koltuğa sahip taşıtlar için ise en fazla 2 kişiye, geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %40 indirim uygular.**

YOLCU BİLETİ



- Ancak, aynı taşıtla taşınacak engelli yolcu sayısının **20 koltuğa kadar olan taşıtlarda 1'den fazla, 20 koltuktan fazla koltuğa sahip taşıtlarda ise 2'den fazla olması halinde, her fazla engelli yolcu için, geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %30 indirim uygulanır.**
- Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Kara yolu taşıma yönetmeliğine göre yolcu taşıma işiyle uğraşan işletmelerin yolcu taşıma hizmeti karşılığında bu yönetmelikle belirlenen şekil ve şartlara da uyulacak şekilde 213 sayılı vergi usul kanununun 233 üncü maddesi uyarınca düzenlenen ve **yolcuya verilmesi zorunlu olan belgeye** ne ad verilir?

- A. Yolcu taşıma bileti**
- B. Zaman tarifesi
- C. Elektronik bilet
- D. Ücret tarifesi

**DOĞRU
CEVAP A**

"Tarifeli yolcu taşımalarında, her yolcu için yolcu bileti düzenlenmesi zorunludur." Buna rağmen hangi yolcular **bilet almadan** yolculuk edebilir?

A. 0-6 yaş çocuklar

B. %30 engelli vatandaşlar

C. 12-15 yaş çocuklar

D. 65 yaş üstü kişiler

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre kaç yaşın altındaki çocuklar için bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden %30 indirimli düzenlenir?

A. 12

B. 15

C. 10

D. 6

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgesi sahipleri, her seferde kaç **yolcuyu** bilet keserek **ücretsiz** taşıyabilir?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

DOĞRU
CEVAP A

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahiplerinin **en az yüzde kaç oranında engelli olduğunu belgeleyen** kişilere geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %40 indirim uygulaması zorunludur?

- A. 75
- B. 50
- C. 40**
- D. 30

**DOĞRU
CEVAP C**

11.01- G m r k Tarifesi ve EŞyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



Madde 15

1. **Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.(Gümrük yükümlülüğü” deyimini, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu ifade eder)**
2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



3. Gümrük Tarifesi:

a) **Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini**

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;

- Gümrük vergi oranlarını,

- Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını, kapsar.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



4. Sabit oranlı vergilendirmeye ilişkin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşulları taşıyan eşyanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir. Gerekli koşulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük işlemlerinin tamamlanmasından veya eşyanın tesliminden sonra da yapılabilir.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



5. Bu maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılmış tarife uygulamaları;

- a) Tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına ulaşıldığında,
- b) Tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Cumhurbaşkanlığı Kararı ile, sona erer.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



6. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği;

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin alt açılımlarının,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt açılımlarının,(16)17 belirlenmesi anlaşılır.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



7. **Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi, Müsteşarlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır.** Bu şekilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



Madde 16

1. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gerekçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanınca belirlenen şartlara tabidir.

2. 1 inci fıkrada sözü edilen tercihli tarife uygulaması ifadesi, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, ithalat vergilerinde bir indirim veya şartlı muafiyet uygulaması anlamına gelir

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **yükümlünün gümrük vergilerini ödeme zorunluluğuna** ne ad verilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Vergi zorunluluğu
- C. Gümrük yükümlülüğu**
- D. Gümrük kontrolü

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi gümrük tarifesi kapsamına **girmez?**

A. Türk Gümrük Tarife Cetveli

B. Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak gümrük vergi oranları

C. İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamaları

D. Yabancı bir ülkenin Türkiye'ye tek taraflı vermiş olduğu tarife uygulamaları

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük yönetmeliğine göre iki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya **tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasına** ne ad verilir?

- A. Kota
- B. Tarife önlemleri
- C. Tercihli tarife**
- D. Tarife tavanı

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük tarifesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün sona erdiği tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır

B. Gümrük tarife cetveli, izahnamesi ve eşya fihristi Resmi Gazetede yayımlanır

C. Mahiyeti ve nihai kullanım şekli gerekçesiyle, bazı eşyanın yararlanabileceği tercihli tarife uygulaması, Cumhurbaşkanlığınca belirlenen şartlara tabidir

D. Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamaları Gümrük Tarifesi kapsamındadır

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



Tanımlar

Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması



Türk Gümrük Tarife Cetveli: Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli ifade eder.

4458 Sayılı g m r k kanununa göre Türk g m r k tarife cetveli kim tarafından kabul edilir?

- A. Çalışma ve sosyal güvenlik bakanı
- B. Hazine ve maliye bakanı
- C. Cumhurbaşkanı**
- D. Ticaret bakanı

**DOĞRU
CEVAP C**



Serdivan SRC

4458 Sayılı GÜMRÜK KANUNU

Madde 3 – Bu Kanunda geçen;

“Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, **Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın** giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük idaresi
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük kontrolü**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Gümrük İdareleri dış ticaret işlemlerinde başta gümrük vergisi olmak üzere diğer eş etkili vergileri ve mali yükleri tahsil etmekte ya da tahsiline aracılık etmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3. maddesine göre “gümrük vergileri” deyimini; eşyaya uygulanan ithalat vergilerininin ya da ihracat vergilerininin tümünü ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

“İthalat vergileri” deyimi; eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

“İhracat vergileri” deyimi ise; eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yüklerle, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Eş etkili vergiler, yerli üreticiyi korumak adına ithal edilen eşyalara özel olarak uygulanan, yani söz konusu eşyanın fiyatını yükselterek eşyaların serbest dolaşımı üzerinde gümrük vergisi olmasa da aynı gümrük vergisi gibi etki doğuran vergilerdir.

Mali yükler, fon, ücret, katılma payı gibi gümrük idareleri tarafından tahsil edilmekte olan vergilerdir.

Yürürlükteki hükümler uyarınca ithalatta ve/veya ihracatta eşyaya uygulanan ithalat ve/veya ihracat gümrük vergilerinin **tümünü** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Gümrük vergileri

B. Devlet vergileri

C. İthalat vergileri

D. İhracat vergileri

**DOĞRU
CEVAP A**

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması



- Kanunen ödenmemeleri veya tahakkuk ettirilmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliği ve ilgilinin bu tebliği izleyen **üç yıl içinde** gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.
- Geri verme veya kaldırma talebi, limitlere göre ilgili gümrük idaresi tarafından incelenir ve yetkili idare amirince imzalanarak karara bağlanır.

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması



- Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, gümrük vergilerinin yükümlüye tebliğinden itibaren üç yıl içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.
- Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri, bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin, belirtilen süreler içerisinde geri verme talebinde bulunması halinde verilir.

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması



- Beyannamenin tescil tarihi itibariyle, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen eşyaya ait ithalat vergilerinin geri verilebilmesi; buna ilişkin başvurunun bir yıllık başvuru süresi içinde yapılması, söz konusu eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması (bir kere kullanılarak tüketilen eşya hariç) ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.
- Gümrük vergileri Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; kontrol ve denetleme sonucunda, verginin geri verilmesi veya kaldırılmasını gerektiren hallerden birinin tespiti durumunda, **hangi süre içinde** geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır?

- A. 3 yıl**
- B. 4 yıl
- C. 1 yıl
- D. 2 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**



Serdivan SRC

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

Madde 230 –

Gümrük müşavirleri, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekâletname ve sözleşmelerini, işlerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ilişkin belgelerin asıllarını ve örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla **beş yıl muhafaza etmeye**; bunları gümrük müfettişi, gümrük müfettiş yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve yetkili gümrük amir ve memurlarına göstermeye; bunların incelenmesine, denetlenmesine izin vermeye ve gerektiğinde yazılı istek üzerine bunları yukarıda belirtilen görevlilere ibraz etmeye mecburdurlar.

4458 saydı Gümrük Kanununa göre kişiler gerekli belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla kaç yıl süre ile saklamak zorundadır?

- A. 3 yıl
- B. 5 yıl**
- C. 7 yıl
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

Madde 6 –

1. Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere **ibraz etmek** zorundadır.



Serdivan SRC

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

2. Karar alınması talebinin **yazılı olarak yapılması** gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren **otuz gün içinde karar alırlar**. Verilen kararlar başvuru sahibine **yazılı olarak tebliğ edilir**. Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse; **belirtilen süre aşılabılır**. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine **süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler**.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

3. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin **aleyhine olarak verilen yazılı kararlar**, On ikinci Kısımda belirtilen şekilde itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.

4. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca gümrük mevzuatının uygulanması hususunda yapılacak taleplere istinaden gümrük idarelerince alınacak kararlara dair aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük idarelerince kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgelerin ibraz edilmiş olması gerekir

B. Gümrük idareleri, başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Bu süre hiçbir surette aşılamaz

C. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatap kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır

D. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır

**YANLIŞ
CEVAP B**

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

- İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkaranlar ile buna teşebbüs edenlerden, söz konusu eşyanın **ithalata** konu olması halinde **CIF değerinin**, **ihracata** konu olması halinde ise **FOB değerinin** onda biri oranında para cezası alınır.

4458 Sayılı Gümrük Kanunu

- Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın **gümrük vergilerinin yanı sıra bu vergilerin iki katı** idari para cezası verilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, ithalat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal edenlere ya da buna teşebbüs edenlere aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Eşyanın FOB değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın rayiç değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın CIF değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.02- Eşyanın Gümrüğe Sunulması ve Denetimler

Gümrük Gözetimine ve Denetimine Tabi Taşıtlar



- Tüm gümrük bölgelerine giren ve çıkan karayolu havayolu deniz ve demiryolu taşıtları gümrük kontrolünden geçmektedir. **Gümrük müsteşarlığı denetimindedir.**
- **Taşıtların denetimi:** Gümrük memurları tarafından günün her saati yapılabilir. Deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi bitene kadar eşyanın ve yolcuların indi bindileri kontrol altına alınır. Gemilerin yükü tüm kayıtları ve belgeleri denetlenerek tüm yükü mühür altına alınır

Denetimin Yapılacağı Yer



- Karayolu taşıtları sınır gümrük kapılarında, trenler gümrük idaresi istasyonlarında, gemiler gümrük müsteşarlığınca belirlenen limanlarda yada giderken denetime tabi tutulur.
- Gümrük idareleri beyanın doğruluğunu araştırmak üzere her türlü kontrolü yapabilir belge ister eşyayı muayene eder numune alabilir.
- Muayene türü **kırmızı-sarı-mavi-yeşil hat** olarak belirlenir

Gümrük beyanı gümrük idaresi tarafından dört şekilde kontrol edilir:

Kırmızı Hat Kontrolü: Hem gümrük beyanı ve ekli belgeler kontrol edilir, hem de eşyanın fiziki muayenesi yapılır.

Sarı Hat Kontrolü: Yalnızca eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ve ekli belgelerin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilir. **Eşyanın fiziki muayenesine gerek görülmez.**

Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. **Mavi hatta kontrol edilen eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.** Mavi hat kontrolüyle ithal edilen eşyaya ait beyanın kontrolü ve gerek görüldüğü hallerde eşyanın muayenesi eşyanın sahibine teslim edilmesinden sonra yapılır.

Yeşil Hat Kontrolü: Gümrük beyanı kapsamındaki eşya belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.



Serdivan SRC

Kırmızı hat :Eşyanın fiziki muayenesi ve belge kontrollü yapılan hattır

Sarı hat : Fiziki muayeneye gerek kalmadan eşyanın beyanname kontrolü ile uygunluğu kontrol edilen hattır

Mavi hat : Eşyanın ve buna ilişkin yazı beyan ve ilgili belgelerin veya ticari belge ve verilerinin sonradan kontrol edildiği hattır

Yeşil hat : Eşyanın belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmadığı hattır **(yeşil rengi mavi ve sarının karışımı ile elde edilir)**



1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın gümrük idaresine ya da gümrük idaresinin belirlediği veya uygun gördüğü bir yere getirildiğinin **gümrük idaresine bildirilmesine** ne denir?

- A. Eşya üzerinde resmi işlem yapılması
- B. Eşyanın gümrüğe sunulması**
- C. Eşyadan numune alınması
- D. Eşyanın muayene edilmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışlarında uygulanacak esaslara ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar, gümrük kapılarında ilgili gümrük idaresinin iznine gerek olmaksızın yük ve yolcu alıp verebilirler

B. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir

C. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük Yönetmeliğine göre eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hat aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sarı Hat
- B. Yeşil hat
- C. Kırmızı Hat**
- D. Mavi Hat

**DOĞRU
CEVAP C**

11.03- G m r k Beyanı

Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması



- Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.
- İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

Gümrük Beyanı



Madde 59:

Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,
- d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, yapılabilir.

- Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır.
- İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından elektronik imza ile imzalanır. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. Bu şekilde işlem yapılan beyanname beyan sahibi ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

Gümrük Beyanı



- Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uylmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir.
- Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Gümrük Yönetmeliği Hükümlerine göre gümrük beyanına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır

B. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz

C. Antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi sahibi tarafından ıslak imza ile alınır

D. Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimlerin gerektirdiği bütün yükümlülüklere uyulmasından sorumludur

**YANLIŞ
CEVAP C**

Beyannamenin iptali

1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler. Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.
2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Ancak; Beyannamenin tescilinden sonra eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen eşyanın ilk madde olarak beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri bu eşyanın ilk madde şeklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır.

b) Kısmen hasara uğrayan eşyanın ayrılması mümkün ise hasara uğramış kısmı için (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır. Eşyanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılmasının mümkün olmadığı hallerde beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi, bu eşyanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

4458 sayılı gümrük kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır?**

A. Beyannamenin iptali yürürlükteki cezai hükümlerinin uygulanmasını engel oluşturur

B. Gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilemez

C. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın talep halinde imhasını veya gümrük bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilebilir

D. Gümrük idareleri beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde tescil edilmiş bir beyannameyi İptal ederek gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verilebilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

Madde 65:

Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

- **Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir** ve beyannamenin içerdığı bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,
- **Eşyayı muayene edebilir** ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.
- Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu **gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.**

- Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.
- Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya **müteselsilen sorumludurlar.**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük idareleri, doğruluğunu araştırmak üzere beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir

B. Muayenesi yapılmış bir eşyanın ikinci kez muayenesi yapılamaz

C. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır

D. Muayeneyi yapanlar, yaptıkları muayenenin durumuna göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

**YANLIş
CEVAP B**

Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanununun 35/A maddesine göre özet beyan verilir.

Özet beyan verilmesi

Özet beyan **veri işleme tekniği yoluyla** verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

- Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.
- verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.
- Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanununun 35/B maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

- Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen **iki yüz gün** içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin 71 inci madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Gümrük Yönetmeliğinin **özet beyana ilişkin** hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir
- B. Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir
- C. Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir
- D. Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen üç ay içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Taşıtların Kontrolü



Genel hükümler

MADDE 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

Taşıtların Kontrolü



(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Gümrük Yönetmeliği'nde düzenlenen taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir

B. Taşıtların kontrolü yalnızca mesai saatlerinde yapılabilir

C. Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir

**YANLIŞ
CEVAP B**

I- Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi

II- Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü

III- Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi

IV- Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması”

Gümrük Yönetmeliği hükümleri uyarınca yukarıdakilerden hangisi veya hangileri **taşıtların kontrolü kapsamında** yer alır?

A. I-II-III ve IV

B. II ve IV

C. II ve III

D. Yalnız I

**DOĞRU
CEVAP A**

11.04- Gümrük Rejimleri

Gümrük mevzuatına göre Türkiye Gümrük Bölgesine girerek nakliyeci tarafından bir gümrük idaresine sunulan ve geçici depolama statüsüyle geçici depolama yerlerinde gümrük gözetimi altında bekleyen eşya için mükellef, **belli süreler içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutmak zorundadır.** Gümrükçe onaylanmış işlemlerden birisi olan **gümrük rejimi, eşyaya uygulanacak işlemler bütünü**nü ifade eder.

Klasik gümrük rejimleri olarak da adlandırabileceğimiz ekonomik etkili olmayan Gümrük Rejimleri üç başlık altında incelenebilir.

Bunlar;

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi,
- Transit Rejimi
- İhracat Rejimi olarak ifade edilmektedirler

- **Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi** kapsamında getirilen eşyaya ait tüm gümrük yükümlülükleri karşılanarak, eşyaya serbest dolaşım statüsü kazandırılmaktadır. Bu statüyü kazanan eşya artık gümrük gözetim ve denetimi dışına çıkmıştır.
- Diğer taraftan **İhracat Rejimi** kapsamında ise eşya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldığı için artık eşya üzerinde gümrük idarelerinin tasarruf yetkisi ortadan kalkmaktadır.
- **Transit Rejimine** bakıldığında, eşya işleme faaliyetine alınmadan ülkeye girdiği şekliyle çıkarıldığı için ekonomik etkili olmayan rejimler içinde yer alır.

Gümrük rejimi, gümrükteki uygulamaların yasal düzenlemelerle gümrüğe bağlanması, diğer bir ifadeyle kanunla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak işlemler için tespit edilen kurallar toplamıdır.

Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması **gümrük beyanı** olarak adlandırılmaktadır.

Türk Gümrük Mevzuatına göre belirlenen gümrük rejimleri şunlardır:

- serbest dolaşıma giriş,
- transit rejimi,
- gümrük antrepo rejimi,
- dahilde işleme rejimi,
- gümrük kontrolü altında işleme rejimi,
- geçici ithalat rejimi,
- hariçte işleme rejimi,
- ihracat rejimi.

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri değildir?

- A. Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri değildir?
- B. Dahilde işleme rejimi
- C. Ortak transit rejimi**
- D. Hariçte işleme rejimi

**YANLIŞ
CEVAP C**

Serbest Dolaşıma Giriş:

- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ve diğer mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile mümkündür. Serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerinin uygulanması halinde, eşya serbest dolaşımda bulunan eşya statüsünü kazanır.

- Serbest dolaşıma giriş gümrük birliği dışı eşyaya, gümrük birliği eşyası statüsü kazandırmaktadır. Bir eşyanın serbest dolaşıma girişi ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanmasını ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsilini gerektirmektedir.

Serbest dolaşımda bulunan eşya deyimi "Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, giriş rejimine tabi tutularak Türkiye gümrük bölgesine giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın, **Gümrük Kanunu hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı** ifade etmektedir.

Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

MADDE 169 – (1) Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi d) Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi serbest dolaşıma girişte **sözlü beyana** tabi **değildir**?

A. Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller

B. Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası

C. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiye tabi ticari nitelik ve miktardaki eşyası

D. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiden muaf kişisel eşya

**YANLIŞ
CEVAP C**

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

MADDE 38

(1) 205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

Gümrük Yönetmeliğine göre **menşe esaslı ticaret politikası** önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin **uygulanmaması için** eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere **ibraz edilen belge** aşağıdakilerden hangisidir?

A. ATA karnesi

B. Menşe şahadetnamesi

C. Gümrüklerden geçiş karnesi

D. Özet beyan

**DOĞRU
CEVAP B**

Transit Rejimi:

İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmamış eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, transit rejimi hükümlerine tabidir.

Transit rejimine tabi tutulan eşya Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- Yabancı bir ülkeden gelip yabancı bir ülkeye,
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- Türkiye den yabancı bir ülkeye,
- Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe taşınabilir.

Transit Rejimi:

Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak

- Havayoluyla,
- Boru hattıyla,
- Demiryoluyla,
- Denizyoluyla, yapılan taşımalar için,

yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre ithalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş veya İhracatla İlgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın, gümrük gözetimi altında **Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına** aşağıdaki rejimlerden hangisi uygulanır?

- A. Hariçle işleme
- B. Transit rejimi**
- C. Antrepo
- D. Dâhilde işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisinde transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi** zorunludur?

- A. Demiryolu
- B. Havayolu
- C. Karayolu**
- D. Denizyolu

**DOĞRU
CEVAP C**

- **Gümrük antrepo rejimi:**
- İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,
- Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

Gümrük Rejimleri



Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

eşyanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

Gümrük Rejimleri



- Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.
- **Genel Antrepolar**, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır.
- **Özel Antrepolar**, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır.
- Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun **genel veya özel antrepolara** konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.
- Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği **fuvar ve sergiler de antrepo sayılır**

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **gümrük antreposu hükümlerine göre** aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur?**

- A. Genel Antrepolar yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır
- B. Özel Antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır
- C. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır**
- D. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun sadece özel antrepolara konulabilir

**DOĞRU
CEVAP C**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre **gümrük antreposu işletmesine** İzin verilen kişiye ne ad verilir?

- A. Antrepo sahibi
- B. Gümrük sahibi
- C. Gümrük işleticisi
- D. Antrepo işleticisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük kontrolü altında işleme rejimi:

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmeleri, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi** hükümleri uyarınca yapılır. Elde edilen bu tür ürünler **işlenmiş ürün** olarak adlandırılır.

4458 sayılı gümrük kanununa göre, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi serbest dolaşıma girmemiş** eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden **serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerinin uygulandığı rejime** ne ad verilir?

- A. Geçici ithalat rejimi
- B. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi**
- C. Serbest dolaşıma giriş rejimi
- D. Dâhilde işleme rejimi

**DOĞRU
CEVAP B**

Dâhilde işleme rejimi:

Dahilde işleme rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen, bu yüzden de ithali gümrük vergisine tabi ara mallar ya da girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

İhracat yapmayı düşünen işletmelerin, ihraç etmeyi planladıkları malların üretiminde kullanılacak oldukları hammadde, yardımcı madde yarı mamul ara malı ve ambalaj malzemelerinin başta değişik vergisel yüklerinden muaf olmak üzere ve devlete ihracat taahhüdünde bulunmak şartıyla, çeşitli kolaylıklar ve teşviklerden yararlanabilmek için Dış Ticaret Müsteşarlığından **Dâhilde İşleme İzin Belgesi** alması gerekir.

Gümrük Rejimleri



Hariçte işleme rejimi:

Hariçte işleme rejimi, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden **geçici olarak ihracı** ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin **ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı** rejimdir.

Geçici ithalat rejimi:

Geçici ithalat rejimi serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinde **tamamen ya da kısmen muaf olarak** ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında **herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan** hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat rejimi:

ihracat rejimi, kısaca, serbest dolaşımda bulunan eşyanın **ihraç amacıyla** Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkmasına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, bu tür eşyanın Türkiye'den ihracı serbesttir.

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri



Madde 79

a) Şartlı muafiyet düzenlemesi deyimi, serbest dolaşımda olmayan eşyaya

- Transit,
- Antrepo,
- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri



b) "Ekonomik etkili gümrük rejimi" deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte işleme; rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **şartlı muafiyet düzenlemesi** deyimini serbest dolaşımda olmayan eşyaya aşağıdaki rejimlerden hangilerinin uygulanması anlamına gelir?

A. Transit -Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında Hariçte işleme

B. Transit-Antrepo - Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme - Geçici ithalat

C. Antrepo- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Geçici ithalat - Hariçte işleme

D. Antrepo- Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme -Geçici ithalat-hariçte işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

Madde 152 –

Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri



b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri



Madde 153 –

1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.
2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri



3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.
4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri



B. Serbest Bölgelere Eşya Konulması

Madde 154 – Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.



Madde 155 –

1. 153 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.



Serdivan SRC

Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

Madde 162

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımında bulunan eşya,

b) Diğer tüm hallerde serbest dolaşımında olmayan eşya olarak kabul edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya ihracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası hangi statüde kabul edilir?

- A. Serbest dolaşımda bulunan eşya**
- B. Sahipsiz eşya
- C. Taşınır eşya
- D. Serbest dolaşımda bulunmayan eşya

**DOĞRU
CEVAP A**

MADDE 419 – (1) Bu bölümde geçen,

a) **İşletici deyimi**, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,

b) **Kullanıcı deyimi**, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

MADDE 420 – (1) Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,
- b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen
- c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,
- ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,

e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Gümrük Yönetmeliğinin serbest bölgelerine ilişkin hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar

B. İşletici; serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluştur

C. Kullanıcı, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişidir

D. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.



Serdivan SRC

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /B

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.
4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /C

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.
2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.
3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 165 /D

1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.
2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.
3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

- a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,
- b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
- c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Madde 166 – Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Madde 167 – Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanı'nın zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Mütekabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,



Serdivan SRC

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

3. Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün münhasıran asli görevleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin faaliyet alanı ve Müsteşarlığın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve bunların araştırma, geliştirme, eğitim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan yardım malzemesi,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

4. Değeri 150 EURO'yu geçmeyen eşya,
5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;
6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;
 - a) Değeri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik eşya,
 - b) Şeref nişanları veya ödülleri,
 - c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

7. Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

- d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
 - c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

- d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,
 - i - Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,
 - ii - Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,
 - iii - Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
- e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;
- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler,
 - b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,
 - c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,
 - d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
 - e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

12. Diğer eşya;

a) Malül ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,

b) Tabiî afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,

c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,



Serdivan SRC

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan eşyayı geliş süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi eşyadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek şartıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdaki gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyalardan hangisi gümrük vergilerinden **muaf değildir?**

- A. Miras yoluyla intikal eden kişisel eşyalar
- B. Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçlar
- C. Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası
- D. Değeri 200 Euro olan eşyalar**

**YANLIÇ
CEVAP D**



Serdivan SRC

11.05- Elleçleme

Elleçleme nedir?



Elleçleme daha çok taşıma, nakliye, gümrük ve kargo işlerinde kullanılan bir terimdir. Kelime anlamı ise; gümrüklerde gelen ya da giden eşyaların gözetilme çalışmasında, özelliklerini değiştirmeden ve zarar vermeden taşınması, yerlerinin farklılaştırılması, farklı kap ya da şekillere koyulması, aktarılması, eşyanın tamir veya dış kabının yenilenmesi, malın havalandırılması, karıştırılması gibi işlemlerin yapılması durumunda kullanılan yöntemdir.

Elleçleme nedir?



Özellikle geçici depolama yerleri veya antrepolarda kullanılmaktadır. Çoğu zaman bu Elleçleme işinin daha rahat yapılabilmesi için kurumlarda bu alandan sorumlu kişi ya da ekipler oluşturulur. Elleçleme işlemi bu ekipler tarafından gerçekleştirilir. Ancak eşya sahibinin gümrüğe verdiği yazılı bir isteği olmadan bu işlemi gerçekleştirmek mümkün değildir.

Bir eşyanın **asli niteliklerinin değiştirilmeden** istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, kabının yenilenmesi, yükleme ve boşaltma faaliyetlerinin tümü aşağıdaki ifadelerden hangisiyle belirtilir?

A. Elleçleme

B. Yükleme planı

C. Çeki listesi

D. rn birleştirme

**DOğRU
CEVAP A**

11.06- Çeki Listesi

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Hem yurt içi hem de yurt dışına ürün satışı yapan firmaların, sattıkları ürün detaylarını içeren bir paketleme listesi hazırlaması gereklidir. İhracatı yapılan ürünlerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren bu ambalaj listesine **çeki listesi** adı verilmektedir.

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Çeki listesi genel olarak bakılacak olursa ihracatı yapılan tüm ürünlerin paketlenme şekillerini ve paket adedini belirten evraklara verilen isimdir. Çeki listesi üzerinde ihraç edilecek malların nasıl ambalajlandığı bilgisi yer almalıdır. Ambalajlar koli, kutu, rulo ya da paket gibi farklı şekillerde hazırlanabilir. Bu nedenle paket türünün çeki listesi üzerinde net şekilde belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ihraç edilecek ürünler için hazırlanan toplam paket sayısı da verilmelidir.

Taşıması yapılan yüklerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren ambalaj listesine ne ad verilir?

- A. Sevk irsaliyesi
- B. Çeki listesi**
- C. Fatura
- D. Kontrol belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**



Serdivan SRC

11.07- CMR Konvansiyonu

CMR KONVANSİYONU



Malların karayolu ile uluslararası nakliyatına ilişkin kurallar, “Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) ” ile düzenlenmiştir, CMR sözleşmesinin esas amacı; karayolu ile eşya taşımacılığı ve ilgili taraflar arasındaki ilişkiyi, bu ilişkiler çerçevesinde ortaya çıkabilecek hak ve sorumlulukları tanımlamaktadır.

CMR KONVANSİYONU



CMR Sözleşmesi; 19 Mayıs 1956 Tarihinde yirmi bir Avrupa ülkesi tarafından Cenevre'de imzalanmış ve yürürlüğe girdikten kısa bir süre içinde hemen hemen tüm Avrupa ülkelerince imzalanıp benimsenmiştir. Ülkemizin CMR Sözleşmesine katılımı ise ancak 7 Aralık 1993 Tarihinde gerçekleşmiştir. Günümüzde, CMR Sözleşmesine taraf olan ülkelerin sayısı 42' ye yükselmiştir.

CMR KONVANSİYONU

- CMR Sözleşmesi, uluslararası posta anlaşmalarına göre yapılan taşımalar ile ev eşyası ve cenaze nakillerinde uygulanmaz.
- Taşımanın başlayabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için muhakkak Taşıma Anlaşması, Sevk Mektubu Taşıma Senedi, Hamule Senedi yapılıp Sevk Mektubu tanzimi ile teyit edilmelidir.

CMR KONVANSİYONU

- **CMR taşıma belgesi** Sevk Mektubu en az 3 nüsha olarak ve gönderici ile taşıyıcı tarafından imzalanarak tanzim edilir.
- **Bunlardan ilki ihracatçı için, ikincisi mallar ile birlikte gönderilmek ve üçüncüsü de nakliyecide kalmak üzere düzenlenir.**
- **Gönderici sevk mektubunda yer alması gereken bilgileri eksiksiz ve doğru olarak bildirmelidir.** Bu bilgilerden bir veya bir kaçında vuku bulacak olası eksik ve yanlışlıktan dolayı karşı karşıya kalınacak hasar, zarar, ziyan, kayıp ve yapılacak masraflardan **gönderici sorumlu olacaktır.**

Taşıyıcı teslim aldığı mallarda şu hususları kontrol etmelidir:

- Parça sayısı ve sevk mektubuna uygunluğu,
- Malların ambalajlarının görünüşteki durumu,
- Malların tesliminden önce tamamlanması gereken gümrük ve diğer formalitelerin yerine getirilmesi için gönderici gerekli belgeleri sevk mektubuna ilâştirecek veya taşıyıcıya vererek talep ettiği bilgileri taşıyıcıya temin edecektir. Gönderici bu eksiklik veya yetersizlikten dolayı taşıyıcıya karşı sorumludur.

CMR KONVANSİYONU



- Taşıyıcı, talimat talebi dolayısı ile yaptığı masraflarla bu talimatı yerine getirmenin gerektiği masrafları geri alma hakkına sahiptir. Ancak masrafların kendi kusur ve ihmali yüzünden yapılmamış olması gerekir.
- Mallar çabuk bozulan cinsten ve depo masrafları malların değerinin üzerinde ise taşıyıcı bu malları tasarruf etme hakkına haiz şahıstan talimat beklemeden onları satabilir.

CMR KONVANSİYONU



- **Taşıyıcı malları teslim aldığı andan teslim edinceye kadar, bunların tamamen veya kısmen kaybindan, meydana gelebilecek hasardan mesuldür.**
- **Mallar kararlaştırılan zaman süresi içinde teslim edilmemiş ise kararlaştırılan zaman süresini müteakip 30 gün içinde veya kararlaştırılmış bir zaman süresi yok ise, taşıyıcının malları almasından sonra 60 gün içinde teslimat gerçekleştirilmediği takdirde malların kaybolduğu kabul edilecektir.**

CMR KONVANSİYONU



- Taşıyıcı malların kısmen veya tamamen kaybolmasından dolayı tazminat ödemekle yükümlü olduğundan bu tazminat malların taşınmak üzere kabul edildiği yer ve zamanki kıymetine göre hesaplanır.

Taşıyıcının Sorumlu Olmayacağı Durumlar Şunlardır:

- Eğer kayıp, hasar ve gecikme taşıyıcının hatasından değil de talep sahibinin verdiği talimattan, malların özelliğinden veya taşıyıcının önlemesine imkân olmayan durumlardan ileri gelirse,
- Sevk mektubunda açıkça belirtildiği gibi açık taşıtların kullanılması halinde,
- Malların gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden şahıslar tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi halinde,

CMR KONVANSİYONU



- Malların gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden şahıslar tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi halinde,
- Malların kırılma, paslanma, çürüme, kuruma, akma, güve ve haşarattan zarar görmeye müsait olmasından,
- Sandık ve paketlerin üzerindeki marka veya numaraların yetersiz ve hatalı oluşu,
- Canlı hayvan nakli.

CMR sigortası kapsamında teminat altına alınan taşımacının sorumluluğu ile ilgili olarak hangisi **yanlıştır**?

A. Eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen ziyanından ve hasarından, teslimdeki gecikmeden sorumludur

B. Zararın eşyaya has bir kusurdan kaynaklanmış olması durumunda taşımacı sorumlu tutulamaz

C. Taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı taşımacı sorumlu tutulamaz

D. Ziya, hasar ve gecikme, talep sahibinin hatası veya ihmallerinden ileri gelmişse taşımacı sorumlu tutulamaz

**DOĞRU
CEVAP C**



Serdivan SRC

CMR KONVANSİYONU

MADDE 6

1. Sevk mektubu Şu bilgileri içerecektir:

- Göndericinin adı ve adresi,
- Yükün yükleme yeri, tarihi ve teslim için belirlenen yer,
- Yükün gönderildiği kişinin isim ve adresi,
- Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj Şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesŐe anlaŐılacak Şekilde tarifi,
- Kaç para olduğu ve bunların özel marka ve sayıları,
- Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlar,
- b) Madde 6 paragraf 2 de belirtilen hususlar,

2. Gerekli durumlarda sevk mektubu Şu bilgileri de ayrıca içerecektir:

- Aktarmaya izin verilmediğini belirten not,
- Göndericinin ödemeyi kabul ettiği ödemeler,
- Yükün tesliminde yapılacak ödentilerin miktarı,
- Yük değerinin beyanı ve tesliminde özel faizi temsil eden miktar,
- Yükün sigorta edilmesine dair göndericinin alıcıya vereceği direktif,
- Taşımanın tamamlanması için anlaşmaya varılmış zaman süresi,
- Taşımacıya verilen belgelerin listesi.

CMR KONVANSİYONU



3. Göndericinin talebi üzerine taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafındaki hususları sevk mektubuna yazarsa, aksi kanıtlanmadıkça bunu gönderici adına yapmış sayılacaktır.

4. Sevk mektubu madde 6 paragraf 1 k da (Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın, taşımanın bu Sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not.) belirtilen beyanı içermez ise taşımacı bu ihmâl yüzünden malın kullanma hakkına sahip kişinin bu ihmâlden dolayı uğradığı zarar hasar ve yapıldığı ödemelerden sorumlu olacaktır.

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

CMR belgesinin ithalatçı ve ihracatçı firma bilgilerine ek olarak içermesi gereken bilgiler vardır. Genel olarak bu bilgiler Şu Şekilde sıralanabilir:

- İthalatçı firmanın adı
- İthalatçı firmanın adresi
- İhracatçı firmanın adı
- İhracatçı firmanın adresi
- Yükün teslim edileceği yer ve tarih

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

- Alıcının adı ve adresi
- Taşınan yükün cinsi
- Ambalajın cinsi ve adedi
- Yü­kün brüt ağırlığı ve miktarı
- Teslimatın şekli



Serdivan SRC

CMR Belgesi Hangi Bilgileri İçerir?

Yukarıdaki maddelere ek olarak CMR belgesinde bulunabilecek diğer bilgiler ise şu şekildedir:

- Ürünün tekrar yüklemeye izin verilmediğini gösteren belge
- Göndericinin ödemeyi kabul ettiği noktalar
- Teslimata ödenecek miktar
- Tehlikeli veya kırılacak olan ürünlerin belgelerle belirtilmesi
- Taşınan ürünün sigortalanması için alıcıya gönderici tarafından verilen direktif
- Taşınacak ürünün hangi tarihler arasında teslim edilmesi gerektiğini belirten belge
- Ürünleri taşıyacak olan nakliyeciyeye verilen belgelerin tümünün bulunduğu liste

Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlarla ilgili **eksik ve hatalı bilgiden** sorumlu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Acente sorumludur
- B. Gönderici sorumludur**
- C. Alıcı sorumludur
- D. Gümrük komisyoncusu sorumludur

**DOĞRU
CEVAP B**

11.08- Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Fiilleri, **5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda** düzenlenmiştir.

(1)“Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, **bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası** ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.



Serdivan SRC

Kaçakçılık Fiilleri

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.



Serdivan SRC

Kaçakçılık Fiilleri

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, **sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.**

(5) Birinci ilâ dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, ***bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır***“.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri



(8) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, gümrük idaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkaran veya değiştiren kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(9) Geçici ithalat, dâhilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ülkeye getirilen eşyayı, gümrük işlemlerini gerçekleştirmeksizin serbest dolaşıma sokan kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir.

Kaçakçılık Fiilleri

(10) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idarî para cezası verilir.

Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına yirmi bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına dört yüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

Kaçakçılık Fiilleri

(11) İthal, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idarî para cezası; dökme halinde gelen eşya için ton başına beş bin Türk Lirası, ambalajlı gelmesi halinde kap başına yüz Türk Lirası olarak hesaplanır.

(12) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

(13) Genel düzenleyici idarî işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idarî para cezası verilir. İhracı, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tâbi olan eşyayı aldatıcı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idarî para cezası verilir.

(14) İhracat gerçekleşmediği halde gerçekleşmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(15) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tâbi tutmaksızın veya aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idarî para cezası verilir.

(18) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri



- Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan **bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini** imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar **üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası** ile cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri

- Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;
 - a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
 - b) Satışa arz eden veya satan,
 - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Kaçakçılık Fiilleri



- Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması hâlinde**, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır.
- Eşyanın değerinin **hafif olması hâlinde** verilecek cezalar yarısına kadar,
- **Pek hafif olması hâlinde** ise üçte birine kadar indirilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre eşyayı, **sahte belge kullanmak suretiyle** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'ye **ithal eden kişiye** verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İki aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç aydan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- C. Altı aydan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- D. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Eşya ve ürünlerin gümrük vergilerinin az ödenmesi ya da hiç ödenmemesi için **yasa dışı yollarla ülkeye sokulması** sonucu iç piyasada satılması aşağıdaki suçlardan hangisini oluşturur?

A. Kaçakçılık

B. Dolandırıcılık

C. Yağma

D. Kara para aklama

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin **ülkeye sokan kişiye** verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Maaş kesim cezası
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. İdari para cezası ve iade

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin **ülkeye sokan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

A. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası

B. Uç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adil para cezası

C. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası

D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adi para cezası

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak **gümrük bölgesinde bırakan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin **taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar** ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İdari para cezası ve iade
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği **seviyenin altında ulusal marker içeren** veya hiç içermeyen akaryakıtı ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi **aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?**

- A. Sadece adli para cezası
- B. Sadece hapis cezası
- C. İdari para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

- **Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;**
 - a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,**
 - b) Satışa arz eden veya satan,**
 - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.**

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** ülkeye sokan kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

A. Hapis ve adli para cezası

B. Maaş kesim cezası

C. Uyarma cezası

D. İdari para cezası ve iade

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın** ülkeye sokan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

A. Bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası

B. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası

C. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası

D. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası

**DOĞRU
CEVAP A**

İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alma, satışa arz etme, satma, taşıma veya saklama fiilleri aşağıdaki suçlardan hangisinin **kapsamına girer?**

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Kaçakçılık**
- D. Yağma

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali kanun gereği yasak olan eşyayı** ÷lkeye sokan kişiye verilecek ceza, fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde aşağıdaki cezalardan hangisi uygulanır?

- A. Uyarma cezası
- B. İdari para cezası ve iade
- C. Hapis ve adli para cezası**
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı**, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Maaş kesim cezası
- B. Uyarma cezası
- C. İdari para cezası ve iade
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı** bu özelliğini **bilerek** satın alan satışı arz eden satan taşıyan veya saklayan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası
- C. İki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası**
- D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası

**DOĞRU
CEVAP C**

İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal kanun gereği yasak eşyayı, **bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi,** (.....)."

5607 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin 7 nci fıkrasına göre yukarıda yer alan boşluğa (.....) aşağıda yer alan ibarelerden hangisi getirilmelidir?

- A. Sadece adli para cezası ile cezalandırılır
- B. Aynı ceza ile cezalandırılır**
- C. Hakkında cezaya hükmolunmaz
- D. Hakkında zel güvenlik tedbirleri uygulanır

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gereği ihracı yasak olan eşyayı ülkeden çıkarma fiili aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Yağma
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ihracı kanun gereği yasak olan eşyayı** ülkeden çıkaran kişi, fiili daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde aşağıdaki cezalardan hangisi ile **cezalandırılır?**

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ihracı kanun gereği yasak olan eşyayı** ülkeden çıkaran kişiye verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Uyarma cezası
- B. İdari para cezası ve iade
- C. Maaş kesim cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aşağıdakilerden hangisi Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde **suç teşkil** eder?

A. Göçmen taşınması

B. İthal, insan sağlığı ve güvenliği açısından tehlikeli olacak maddelerin gümrük makamlarının yanıtılması suretiyle ülkeye sokulması

C. İnsan ticareti yapmak

D. Hepsi

**DOĞRU
CEVAP D**

İlk kez işlenen kaçakçılık suçunda uygulanan yaptırım türü hangisidir?

A. Hapis cezası

B. Uyarı

C. Para cezası

D. Kınama

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu' na göre "genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye" verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **değerinin fahiş olması** hâlinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek ceza iki kat artırılır
- B. Verilecek ceza yarısına kadar indirilir
- C. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir
- D. Verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın değerinin **pek hafif olması hâlinde** aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Sadece adli para cezası verilir
- B. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir**
- C. Sadece güvenlik tedbirlerine hükmolunur
- D. Ceza verilmez, sadece eşyaya el konulur

**DOĞRU
CEVAP B**

Akaryakıt Kaçakçılığı Suçunun Unsurları ve Cezası

Ülkeye Kaçak Akaryakıt Sokma Suçu ve Cezası: Kaçak petrolü (kaçak mazot, benzin, biodizel vs.) gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye sokan kişi, **3 yıldan 10 yıla kadar hapis ve 20 bin güne kadar adli para cezası** ile cezalandırılır. Kaçak akaryakıtın, gümrük kapıları dışında ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır

Ülkemize giriş yapmak amacıyla Habur Gümrük Müdürlüğüne gelen ve yük arasına gizlenmiş haldeyken gümrük görevlilerince tespit edilen 1000 litre akaryakıt taşıyan şoför hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunundan işlem yapılmıştır.

Bu kapsamda, sürücüye **verilecek ceza en az kaç yıl** olacaktır?

- A. 10 yıl
- B. 5 yıl
- C. 3 yıl**
- D. 1 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Sigara ve Alkol Kaçakçılığı Suçu ve Cezası



607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu m.3/1'e göre "eşyayı gümrük işlemlerine tabi tutmadan ülkeye kaçak eşya sokan kişi 1 yıldan 5 yıla kadar hapis ve 10 bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır." Fakat 5607 sayılı kanununun 3.maddesinin 10. fıkrasına göre suça konu eşya eğer sigara gibi tütün mamülleri veya alkol, akaryakıt ise 1. fıkra kapsamında verilecek ceza yarısından iki katına kadar arttırılır ve verilecek ceza 3 yıldan az olamaz. **Bu fıkradan da anlaşılacağı üzere sonuç olarak sigara ve alkol kaçakçılığının cezası 3 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası ve 20 bin güne kadar adli para cezasıdır.**

"Kapıkule Gümrük Müdürlüğüne ülkemize giriş yapmak amacıyla gelen ve sürücü mahallinde gizlenmiş haldeyken gümrük görevlilerince tespit edilen 50 karton sigara, 10 litre alkollü içki, 15 kilo sarmalık tütün ve 2.000 adet makaron taşıyan şoför hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunundan işlem yapılmıştır."

Yukarıdaki durum kapsamında, sürücüye verilecek **ceza en az kaç yıl** olacaktır?

- A. 1 yıl
- B. 5 yıl
- C. 3 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Yasak eşyanın geri gönderilmesi

- MADDE 12 –
- (1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse, **teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.**
- (2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse** nasıl bir işlem tesis edilir?

- A. Eşya imha edilir
- B. Eşyaya derhal el konulur
- C. Eşya müsadere edilir
- D. Eşya geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.09- Kaçak Eşya Naklinde Kullanılan Taşıta El Koyma



Serdivan SRC

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usul ve esaslarını belirlemektir. Bu kanun kapsamında **Kaçakçılık suçları , Nitelikli haller, Etkin pişmanlık , Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya, Arama ve el koyma, Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma, El konulan eşyanın muhafazası, Yasak eşyanın geri gönderilmesi, Kontrollü teslimat gibi konular**

kendilerini ilgilendiren sorularda sizlere bilgi olarak verilecektir.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU



Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

MADDE 10 –

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre **el konulur.**

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU



(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**. Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU



(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.



Serdivan SRC

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

Suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacıyla veya suçun delili olabileceği veya müsadereye tâbi olduğu için, bir eşya üzerinde, rızası olmamasına rağmen, zilyedin tasarruf yetkisinin kaldırılması işlemine “elkoyma” denilmektedir *El koyma*, bir eşyanın geçici olarak devletin hakimiyeti altına alınmasına yol açan bir tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle el koyma bir ceza değil, koruma tedbiridir. Eşyanın sürekli olarak devletin mülkiyetine geçirilmesine “müsadere” denir. Müsadere, bir yaptırım olup müsadere kararı ancak hâkim tarafından yargılama neticesinde verilebilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçak eşya naklinde kullanılan araç sahibince, aracın iadesi için **kasko değeri kadar teminat yatırma süresi kaç gündür?**

- A. 5 gün
- B. 15 gün
- C. 30 gün**
- D. 60 gün

**DOĞRU
CEVAP C**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçak eşya naklinde kullanıldığı için alıkonulan kara taşıtlarının teminatla **iadesinde öngörülen bedel** ne kadardır?

- A. İkinci el piyasa değeri kadar
- B. Navlun değeri kadar
- C. Taşıtın kasko değeri kadar**
- D. FOB değeri kadar

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre hakkında el koyma kararı bulunup ayrıca yetkili mercilerce alıkonulan kara taşıtlarının **sahibine iadesi için** gereken teminatın hesabında **hangi değer** esas alınır?

- A. Taşıtların ekspertiz değeri
- B. Taşıtların ikinci el piyasa değeri
- C. Taşıtların kasko değeri**
- D. Taşıtların gümrüklenmiş değeri

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında kaçak eşya naklinde kullanılan taşıtlara 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa göre hangi işlem uygulanır?

A. Taşıt trafikten men edilir

B. Taşıta el konulur

C. Taşıt hurdaya ayrılır

D. Kaçak eşya boşaltıldıktan sonra taşıtın seyrine devam etmesine izin verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre alıkonulan taşıtın sahibi tarafından taşıtın değeri kadar teminatın alıkoyma tarihinden itibaren **30 gün içerisinde** gümrük idaresine teslim **edilmemesi** halinde nasıl bir işlem uygulanır?

- A. Taşıt satılarak bedeli devlete irat kaydedilir
- B. Taşıt derhal tasfiye olunur**
- C. Taşıt yetkililerce emanete alınır
- D. Taşıt derhal müsadere edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğu şüphelenen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak **arama ve el koymalar**, hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

- A. Ticaret Muhakemesi Kanunu
- B. Ceza Muhakemesi Kanunu**
- C. Asliye Ticaret Muhakeme Kanunu
- D. Sayıştay Kanunu

**DOĞRU
CEVAP B**

a- Şüpheli veya Sanık Nezdinde Arama

CMK.'muzun 116. maddesine göre 'yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.'



b- Diğer Kişiler Nezdinde Arama CMK.'muzun 117. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre “(1)şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir. (2)Bu hallerde arama yapılması, aranan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğu kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır. (3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler ile izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir.”

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında yapılacak aramalarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Şüphelinin yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- B. Yakalanabileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- C. Suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir
- D. Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.10- Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Serdivan SRC

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller

Örgütlü suç, sıkı bir ilişki içinde bir araya gelen 3 veya daha fazla kişi tarafından suçun işlenmesidir. Uygulamada “**teşekkül halinde kaçakçılık suçu**” deyimini de kullanılmaktadır.

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

Madde 5 - Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında **iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına** hükmolunur. Bu Kanunun suç saydığı fiillerin **teşekkül halinde işlenmesi durumunda** birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki **cezalar bir kat artırılarak** uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar yarısı kadar artırılarak uygulanır.

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

Madde 6 - Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasî, malî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

Madde 7 - Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

Madde 8 - Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur. Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Kaçakçılığa müsamaha

Madde 9 - Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden **haberdar olduğu halde buna müsamaha eden** taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması **gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.** 3 üncü maddenin (h) bendindeki suçların işlenmesi halinde, geçici depolama yerleri veya genel antrepo işleticileri hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Kaçakçılığa yardım

Madde 11 - Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını **bilerek yardım edenler** hakkında asıl suçlulara verilecek **cezanın yarısına** hükmolunur. Bu fiillere yardım eden **memur ise asıl fail gibi cezalandırılır.**

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Sahte belge düzenleme

Madde 12 - Gümrük idarelerinde işlem görmediği halde işlem görmüş gibi herhangi bir **belge veya beyanname düzenleyenler** veya bu suçları bilişim yoluyla işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun evrakta sahtekarlık ve bilişim alanındaki suçlarla ilgili hükümlerinde belirtilen **cezalar bir kat artırılarak** uygulanır.

Gümrük idarelerinin mühür ve damgalarını değiştirerek veya çalarak veya sahte veya çalınmışlarını tedarik ederek kullananlar hakkında Türk Ceza Kanununda belirtilen cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Etkin Pişmanlık

Madde 10 - Bu Kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından herhangi birine katılmış kişi, **haber alınmadan evvel** suçu, faillerini ve eşyanın saklanmış veya satılmış olduğu yerleri kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü memurlara haber verirse fiiline karşılık gelen **cezadan kurtulur ve muhbir ikramiyesini hak eder. Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden suç ortaklarının cezası yarıya indirilir.** Suç konusu fiili planlayanlar, düzenleyenler veya yönetenler, birinci fıkrada belirtilen ikramiyeye ilişkin hükümden yararlanamaz.

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Bu Kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine;

a) Soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza yarı oranında,

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



a) Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek ceza üçte bir oranında, indirilir.

Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

İkinci fıkra hükmü, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek **kaçakçılığa yardım edenlere** aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?

- A. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçunu kendileri işlemediğinden herhangi bir ceza verilmez
- B. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın asıl suçlulara verilecek cezanın yarısı kadar ceza verilir**
- C. Bir menfaati yoksa herhangi bir ceza verilmez
- D. Bir menfaati varsa asıl suçluya verilen ceza kadar ceza verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda düzenlenen kaçakçılık suçlarından birini işlemiş kişiler için düzenlenen etkin pişmanlık hükümleri aşağıdaki hallerin hangisinde uygulanmaz?

A. Suçun bir örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde

B. Suçun üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde

C. Suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde

D. Suçun belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılık ile iştigal etmek amacıyla **iki veya daha fazla** kimsenin önceden anlaşarak **birleşmelerine** ne denir?

- A. Örgüt
- B. Teşekkül**
- C. Hücre evi
- D. Mafya

**DOĞRU
CEVAP B**

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda tanımlanan suçların ve kabahatlerin, **üç veya daha fazla kişi** tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Verilecek ceza dörtte bir oranında arttırılır
- B. Verilecek ceza üçte bir oranında arttırılır
- C. Verilecek ceza yarı oranında arttırılır**
- D. Verilecek ceza iki kat arttırılır

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde** işlenmesi halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur?**

- A. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- B. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- C. Verilecek ceza iki kat artırılır**
- D. Verilecek ceza on yıldan az olamaz

Aşağıdakilerden hangisi, kaçakçılık suçunu ağırlaştırıcı nedenlerden biri değildir?

- A. Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık yapmak
- B. Teşebbüs hâlinde kaçakçılık yapmak**
- C. Ceza ehliyeti olmayanları kullanarak kaçakçılık yapmak
- D. Kaçakçılığa müsamaha ve yardım etmek

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı kaacakılıkla mücadele kanununa göre Kaacakılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **devletin siyasi iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak** ya da evre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde verilecek cezaya ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Verilecek ceza 5 kat artırılır
- B. Verilecek ceza 2 kat artırılır
- C. Verilecek hapis cezası 10 yıldan az olamaz**
- D. Verilecek ceza değişmez

**DOğRU
CEVAP C**

Örgütlü Kaçakçılık Suçu, Cezayı Arttıran veya İndiren Haller



Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen asliye ceza mahkemelerinde görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak resmî belgede sahtecilik suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme ağır ceza mahkemesidir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren kaçakçılık suçları ile bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik suçunun** da işlenmesi halinde davaya bakmakla **görevli mahkeme** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İş mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Kaçakçılıkla mücadele mahkemeleri
- D. Ağır ceza mahkemesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununda düzenlenen Kaçakçılık suçlarından birine iştirak etmiş olan kişinin, resmi makamlar tarafından **haber alınmadan önce**, fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri **mercilere haber vermesi** ve verilen bilginin **faillerinin yakalanmasını** veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek hapis cezası ertelenir
- B. Kişiye herhangi bir ceza verilmez**
- C. Verilecek ceza üçte iki oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

5607 sayılı kaacakılıkla mücadele kanununa göre ithali kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokma hli hariç, kanunda düzenlenen diğer kaacakılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin **2 katı kadar parayı devlet hazinesine soruşturma evresi sona erinceye kadar ödediği takdirde**, hakkında aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Verilecek ceza yarı oranında indirilir**
- B. Kişiye herhangi bir ceza verilmez
- C. Verilecek ceza üçte 2 oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ithali kanun gereği yasak olan eşyayı ÷lkeye sokma hali hariç, Kanunda düzenlenen diğer kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, **etkin pişmanlık göstererek** suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine; **kovuşturma** evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında aşığıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

- A. Verilecek ceza yarı oranında indirilir
- B. Verilecek ceza üçte bir oranında indirilir**
- C. Verilecek hapis cezası ertelenir
- D. Kişiye herhangi bir ceza verilmez

**DOĞRU
CEVAP B**



Serdivan SRC

Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti

Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan,

b) Türk vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan kişi, beş yıldan sekiz yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Suç, teşebbüs aşamasında kalmış olsa dahi, tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur



Serdivan SRC

Suçun, mağdurların;

a) Hayatı bakımından bir tehlike oluşturması,

b) Onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi,
hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır.

Bu suçun; birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde verilecek ceza yarısına kadar, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır.

Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.



Serdivan SRC

İnsan ticareti

Madde 80-

(1) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırın, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye sekiz yıldan on iki yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası verilir.



Serdivan SRC

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hallerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, göçmen kaçakçılığı suçu için **söylenemez**?

A. Suçun bir tüzel kişi faaliyet çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur

B. Suçun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarı oranında arttırılır

C. Suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir

D. Suç teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırılırlar

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.11- Yolcular Tarafından İşlenen Suçlar

Yolcular tarafından işlenen suçlar

- Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri **eşyanın gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir.** Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

Yolcular tarafından işlenen suçlar

- Yolcuların yanlarında veya kaplarında bulunan ve yukarıdaki fıkra dışında kalan mahiyet ve miktarda olan eşya ile gümrükten kaçırılmak amacına yönelik olarak saklanmış veya gizlenmiş halde bulunan eşyaya ilişkin vergiler tahsil olunmakla birlikte eşyanın **gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar da para cezası** alınarak eşya, sahibine teslim edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; yolcuların, gümrük mevzuatına göre **kişisel ve hediyeleş eşya kapsamı dışında olup** beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyalar hakkında aşağıdaki **idari yaptırımlardan hangisi** uygulanır?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- B. Eşya yurtdışı edilir
- C. Gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir**
- D. Eşya gümrük idaresine terk edilmiş sayılır

**DOĞRU
CEVAP C**

11.12- Kaçakçılığı Önleme İzleme ve Araştırmakla Görevli Olanlar

**Kaçakçılığı önleme, izleme
ve araştırmakla görevli olanlar**



KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

**Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar
MADDE 19 –**

(1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar



(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar



(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

**Kaçakçılığı önleme, izleme
ve araştırmakla görevli olanlar**



Kontrollü teslimat

MADDE 21 – (1) Bu Kanun çerçevesinde yapılacak kontrollü teslimat işlemleri, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanununun 10 uncu, 11 inci ve 13 üncü maddeleri hükümleri çerçevesinde Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde yapılacak **kontrollü teslimat işlemlerini** aşağıdaki kurumlardan hangisi **yürütemez?**

- A. Gümrük Müsteşarlığı
- B. Dış Ticaret Müsteşarlığı**
- C. Jandarma Genel Komutanlığı
- D. Sahil Güvenlik Komutanlığı

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.13- İkramiye Ödenmesi

MADDE 23 – (1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir.



Serdivan SRC

İkramiyeler

Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanununun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

İkramiyeler



Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin;

İkramiyeler



3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

İkramiyeler



Bu durumlar dışındaki ikramiye ödemelerinde, çıkış kaçağı eşyanın FOB, giriş kaçağı eşyanın CIF kıymeti esas alınır. Sahipsiz yakalanan eşyanın değeri, mahallin en büyük mülkî amirinin görevlendireceği Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı ve sanayi ve ticaret odası temsilcilerinden oluşan üç kişilik heyet tarafından belirlenir. Kaçak eşya sahipli yakalanmışsa kıymetinin yüzde ellisi, sahipsiz yakalanmışsa yüzde yirmi beşi mahkûmiyete, etkin pişmanlıkta kamu davasının açılmamasına, eşyanın müsaderesine ilişkin kararların kesinleşmesini takip eden üç ay içinde el koyma ikramiyesine hak kazananların bağlı olduğu kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

İkramiyeler



Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyma ikramiyesine hak kazananlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez.



Serdivan SRC

İkramiyeler

- Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar el koyma ikramiyesine hak kazanır.
- Bu maddeye göre ödenecek ikramiyeler, damga vergisi hariç vergi, resim ve harca tâbi tutulmaz.

Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

- Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir.

- Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.
- Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir.

Aşağıdakilerden hangisi 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda **ikramiyeye hak kazandıran yakalamalardan biri olarak düzenlenmemiştir**?

A. Kaçak göçmen yakalamaları

B. Kaçak ateşli silah veya mermi yakalamaları

C. Kaçak akaryakıt yakalamaları

D. Kaçak uyuşturucu madde yakalamaları

**YANLIŞ
CEVAP A**

11.14- TIR İşlemleri

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin **Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları** usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

Giriş gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

Çıkış gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşınması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini,

Variş gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşınmasının sona erdiği gümrük idaresini,

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** düzenlenen belgeyi

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

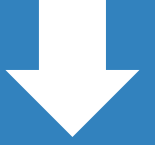


TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının tespitini,

TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını

Erenköy gümrük idaresi → Hareket Gümrük İdaresi

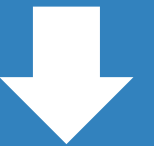
Türkiye → Türkiye Çıkış Gümrük İdaresi



Bulgaristan

Bulgaristan Giriş Gümrük İdaresi

Bulgaristan Çıkış Gümrük İdaresi



TIR işlemi

Macaristan

Yol Boyu Gümrük İdareleri

TIR işlemi

Avusturya

TIR işlemi

Almanya

Variş Gümrük İdaresi



Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının **başladığı yerdeki** akit taraflardan birine ait gümrük idaresini aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Hareket gümrük idaresi

B. Yol boyu gümrük idaresi

C. Çıkış gümrük idaresi

D. Denetleme ve konaklama noktası gümrük idaresi

**DOĞRU
CEVAP A**

TIR sözleşmesi ile saptanan TIR rejimi altında eşyaların bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktasındaki gümrük idaresine taşınmasını aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

- A. TIR taşımacılığı**
- B. TIR Sözleşmesi
- C. TIR Karnesi
- D. TIR işlemi

**DOĞRU
CEVAP A**



Serdivan SRC

Güzergâh katetme süresi

MADDE 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

- a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,
- b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,
saate kadar belirlenir.

Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulamasına göre **güzergâh kat etme süresi** Ekim- Kasım-Aralık-Ocak-Şubat-Mart aylarında kaç saattir?

- A. 144
- B. 172
- C. 192
- D. 168**

**DOĞRU
CEVAP D**



Serdivan SRC

11.15- TIR Karnesi

TIR Sistemi, Gümrük mührü altında uluslararası eşya taşımacılığını maksimum kapsamda kolaylaştırmayı planlar. Sistem, ülkeleri transit geçebilmek için gerekli olan ve risk sayılan gümrük vergi ve resimlerini kapsayan garantileri sağlar. Gümrük makamları ve uluslararası tüccar toplulukları arasındaki sorumlulukları dengeler.

TIR Sistemi, uluslararası eşya taşımacılığındaki farklı paydaşlara aşağıdaki faydaları sunar:

- Ticareti ve taşımacılığı kolaylaştırmak
- Geçişlerindeki gecikmeleri önler; formaliteleri azaltarak taşıma maliyetini düşürür.
- Standart kontrollerin uygulanması ve standart belgelerin kullanılmasıyla geçişleri kolaylaştırır; ve sonuç olarak Uluslararası ticaretin gelişmesini teşvik eder.

Taşıma sektörü için ;

- Eşyanın uluslararası sınırları geçerek bir yerden başka bir yere en az müdahale ile taşınmasını sağlar;
- Gecikmeler ve geçiş maliyetleri azalır;
- Belgeler basitleştirilmiş ve standartlaştırılmıştır.
- Geçiş sınırlarında gümrük garanti depozitosu vermeye gerek yoktur.

Gümrük Makamları için ;

- Uluslararası eşya taşımacılığı sırasında risk sayılan gümrük vergi ve resimleri 50.000 \$ a kadar garanti altına alınmıştır,
- Eşyanın geçişlerinde muayene ihtiyacını azaltır,
- Gümrük kontrolünü ve dokümantasyonu kolaylaştırır,
- İthalat ve ihracat için iç gümrükleme noktalarını kullanarak Gümrük personeline daha verimli çalışma imkanı sağlar.

TIR Sözleşmesi Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu UNECE gözetiminde özenle hazırlanan (1975 TIR Sözleşmesi) **TIR Karnesi Himayesinde eşyaların uluslararası taşınmasına dair gümrük sözleşmesidir.** 1975 TIR Sözleşmesi 1978 yılından itibaren günün gelişen ekonomik şartlarına uygun olarak 20 defa revize edilmiş, en son yapılan değişiklikler 12 Mayıs 2002 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli **TIR Sözleşmesi'nin** tam adıdır?

A. Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Sözleşmesi

B. TIR Plakalı Araçlarla Karayolu Taşımacılığına İlişkin Uluslararası Sözleşme

C. TIR Kameleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi

D. Uluslararası, Karayolu Gümrük Taşımacılığına ilişkin Gümrük Sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli TIR sözleşmesinde düzenlenmemiştir?

- A. Gümrük kaçakçılığı ve usulsüzlük
- B. Güzergâhlar**
- C. Ulusal kefil kuruluş
- D. Güvenli araçlarla malın taşınması

**DOĞRU
CEVAP B**



TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi işlemleri karayolu taşımacılığının daha güvenli, taşıyıcı firmanın daha az işlem yaparak uluslararası ticareti gerçekleştirmelerini sağlar. Bu sistem ülkelerin sisteme dahil olmalarıyla başlar. Ülkemiz 1966 yılında, bakanlar kurulu kararıyla sisteme taraf olmuştur.

Sistemin düzenli işleyişini sağlamak amacıyla her ülkede kefil kuruluşlar oluşturulur. Tüm bu kuruluşların da bağlı buldukları uluslararası kefil kuruluş olan: International Road Transport Union (IRU) vardır. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** ulusal kefil kuruluştur.



Serdivan SRC

TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi özellikle uluslararası anlamda karayolu taşımacılığı sırasında yük taşıyan tırların gümrük geçişlerinde daha az prosedürle uğraşılmasını ve dolayısı ile zaman tasarrufu elde edilmesini sağlayan gümrük transit belgesidir. TIR karnesi sayesinde karayolu taşımacılığının hem taşıyıcı firma hem de ithalatçı ve ihracatçı firmalar için daha güvenli hale gelmesi sağlanmaktadır.

Eşya, TIR Karnesi himayesinde hareket noktasındaki gümrük idaresinden, varış noktasındaki gümrük idaresine kadar bir prosedür altında taşınır ve bu prosedüre TIR Sözleşmesi kapsamında "TIR taşıması" denir.

TIR Karnesi Nedir?

Örneğin 6 yapraklı bir TIR Karnesi 6 gümrük idaresi arasında kullanılabilir.

TIR Karnesi **tek bir TIR taşıması için** düzenlenir. Eşya hareket, transit ve varış gümrüklerine TIR Karnesi ile beraber sunulur. TIR Karnesi usulüne uygun olarak ilgili gümrük idaresine onaylatılır. Bu işlemden sonra TIR Karnesi kefil kuruluşa ileilmek üzere, TIR işlemlerinin yürütüldüğü Oda'ya iade edilir.

TIR Karneleri himayesinde yapılan nakliyat birden fazla hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir. Fakat, gümrük hareket ve varış idarelerinin **toplam sayısı dördü geçmemelidir.**

TIR Karnesinin kullanımına ilişkin kurallar

1. VeriliŒi: TIR Karnesi hareket ülkesinde veya TIR Karnesi sahibinin yerleŒtiđi veya ikamet ettiği ülkede verilir.

2. Dili: TIR Karnesi, maddelerinin aynı zamanda İngilizce olduğu birinci sayfanın ön yüzü hariç, Fransızca basılmıştır; bu sayfa kapağın ikinci sayfasının ön yüzünde Fransızca olarak verilen "TIR Karnesinin Kullanılmasına İliŒkin Kurallar" ın tercümesidir. Basılı metnin diğer dillere çevirisini havi ek sayfalar da araya konulabilir.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar



Üzerinde yer alan maddeler İngilizce veya Fransızca da olabileceğinden kapağın birinci sayfası hariç bir bölgesel kefalet zinciri çerçevesindeki TIR taşımasında kullanılacak Karneler Birleşmiş Milletlerin resmi dillerinde basılabilir. **TIR Karnesi kapağının ikinci sayfasında Birleşmiş Milletlerin resmi dillerinden birinde basılan "TIR Karnesinin Kullanılmasına İlişkin Kurallar"** kapağın üçüncü sayfasında İngilizce veya Fransızca olarak da basılır.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar



3. Geçerliliği: TIR Karnesi, karneyi veren kuruluş tarafından saptanan süre içerisinde, hareket gümrüğünde gümrük kontrolünden geçmesi şartı ile TIR taşımasının varış gümrüğünde tamamlanmasına kadar geçerlidir.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar



4. Karne sayısı: Bir taşıt dizisi (bağlı araçlar) veya bir veya bir dizi karayolu taşıtına bağlı birden fazla konteyner için **sadece bir tane** karne istenir. TIR Karnesi bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyneri kapsıyorsa, **her taşıtın veya konteynerin muhtevası manifesto üzerinde ayrı ayrı belirtilir.** Bu bilgi taşıtın plaka numarası veya konteynerin tanıtma numarası ile tamamlanır.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar



5. Hareket veya varış gümrük idareleri sayısı: TIR Karneleri himayesinde yapılan nakliyat birden fazla hareket ve varış gümrük idarelerini kapsayabilir. **Fakat, gümrük hareket ve varış idarelerinin toplam sayısı dördü geçmemelidir.** Bütün gümrük hareket idarelerinin TIR karnesini kabul etmeleri halinde söz konusu karne gümrük varış idarelerine sunulabilir. Aynı şekilde, birden fazla hareket ve varış gümrük idaresi varsa gümrük kontrolüne alınan veya alınması düşünülen eşya ile ilgili kayıtlar manifestoda kesin bir şekilde gösterilir.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar



6. Sayfaların sayısı: Bir hareket gümrüğü bir de varış gümrüğü idarelerinin olduğu hallerde TIR Karnesi, hareket ülkesi için en az 2, varış ülkesi için 2 ve geçilen her ülke için 2 sayfa ihtiva etmelidir. Fazladan her hareket (veya varış) gümrük idaresi için 2 fazla sayfa istenecektir.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar

7. Gümrük idarelerine karnenin ibrazı: TIR Karnesi, karayolu taşıtı, taşıt dizisi veya konteyner(ler) ile birlikte her hareket, yol boyu ve varış gümrüğüne ibraz edilir. En son hareket gümrük idaresinde gümrük memuru taşıma süresince kullanılan manifestonun bütün yaprakları altındaki 17'inci bölümü imzalar, tarihli mühür basar.

TIR Karnesi Kapsamı Altında Eşya Taşınması Yöntemleri



Madde 17

- Her karayolu taşıtı veya konteyner için bir TIR karnesi düzenlenir.

Bununla beraber, bir taşıt dizisi ve bir tek karayolu taşıtına veya taşıt dizilerine yüklenen bir çok konteyner için de bir tek TIR karnesi düzenlenebilir. Bu durumda TIR karnesi himayesindeki eşya ile ilgili olarak TIR manifestosunda dizideki her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı ayrı ayrı gösterilir.

- TIR karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir. Karnede ilgili TIR taşınması için yeterli sayıda koparılabılır varak bulunur.

TIR Karnesi Kapsamı Altında Eşya Taşınması Yöntemleri



Madde 26

TIR karnesi himayesinde yapılan taşımacılığın bir kısmı bu Sözleşmeye taraf olmayan bir ülke topraklarında olduğu, takdirde, yolculuğun bu kısmı için TIR taşıması **geçici olarak durur**. Bu durumda, yolculuğun devam edeceği Akit Taraf ülkesinde Gümrük makamları, gümrük mühürleri ve tanıtma işaretlerinin bozulmamış olması şartı ile TIR taşımasının başlaması için TIR karnesini kabul ederler.

TIR Karnesinin Kullanımına İlişkin Kurallar

Tütün ve alkol taşımacılığı

İçki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri kapsamında taşınmasına izin verilmez.

Alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

Bir taşıt dizisi için kaç adet **TIR karnesi** istenir?

- A. Bir adet**
- B. İki adet
- C. Üç adet
- D. Dört adet

**DOĞRU
CEVAP A**

Ülkemizdeki TIR ve ATA Karnesi uygulamaları
hususunda "**Kefil Kuruluş**" sıfatıyla kim
görevlendirilmiştir?

- A. TŞOF
- B. TOBB**
- C. UND
- D. ATO

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi “Nakliyeciler açısından ” **TIR sisteminin** avantajlarından biri *değildir*?

- A. Sınırlarda minimum engelleme sağlaması
- B. Ulusal Prosedür uygulanmasında yaşanacak gecikmeleri azaltması
- C. Ulusal garanti ve dokümantasyona (belgeleme) gerek olmaması**
- D. Maliyet azaltması

**YANLIŞ
CEVAP C**

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 -

(1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabılır yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşınması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle İngilizce olarak “HEAVY OR BULKY GOODS” veya Fransızca olarak “MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES” ibaresi yer alır.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir

B. Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için aynı TIR karnesi düzenlenir

C. Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir

D. Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür

**YANLIŞ
CEVAP B**

TIR karnesi kapsamında yapılan taşımalarda fatura ibrazı 4458 sayılı Gümrük Kanununun bilgi ve belge talebine ilişkin 11 inci maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla,

- TIR Karnesi' nin eşya tanımının yazılı olduğu 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanım yapıldığı hallerde TIR Karnesi' ne fatura eklenmesi zorunlu değildir.



Serdivan SRC

Ancak karnenin 10 no.lu kutusu doldurulurken, gıda maddesi, tekstil eşyası, fatura muhteviyatı eşya, elektronik eşya vb. belirsiz tanımlara sıklıkla yer verilmektedir. Eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı durumlarda TIR Karnesi' ne fatura eklenmesi zorunludur.

TIR Karnesi muhteviyatı eşya listesinin 10 no.lu kutuya sığmayacak kadar uzun olması halinde, karne muhteviyatı eşyanın tamamının cinsi, kap adedi ve ağırlığını gösterir yükleme listesi, fatura vb. belgeler TIR Karnesi' nin varış gümrük idaresine kadar kullanılacak tüm yapraklarına iliştilmelidir.

Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir.

"I- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde, TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

II- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya "fatura muhteviyatı eşya, ekli liste muhteviyatı eşya" gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR Karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

III- Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir."

TIR Karnesine **fatura eklenmesine ilişkin** yukarıdaki ifadelerden hangisi veya hangileri **doğrudur?**

A. II-III

B. I-II-II

C. Yalnız I

D. Yalnız III

**DOĞRU
CEVAP B**

11.16- Taşıt Onay Belgesi

TAŞIT ONAY BELGESİ

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Taşıit onay belgesinin düzenlenmesi

- Taşıit onay belgesi, gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri tarafından **yetki verilen gümrük idareleri tarafından tanzim edilerek onaylanıp 2 yıl geçerli olmak üzere** verilir.
- **İlk defa taşıit onay belgesi düzenlenecek** bir taşıit için, taşıitin kayıtlı olduğu firmanın merkezinin bulunduğu yerdeki yetkili gümrük idaresine, yoksa bu yere en yakın yetkili gümrük idaresine başvurulur.



Serdivan SRC

TAŞIT ONAY BELGESİ

- Taşıit onay belgesinin geçerlilik süresi belirlenirken Ulaştırma Bakanlığından alınan **yetki belgelerinin geçerlilik süreleri dikkate alınmaz.**
- Taşıit onay belgesi **süresinin yurtdışında sona ermesi halinde,** taşıit onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek **bir defaya mahsus olmak üzere otuz gün ek süre verilir.**
- **Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıit onay belgesi, bu TIR taşımasının sonuna kadar geçerli kabul edilir.**

TAŞIT ONAY BELGESİ



(8) Düzenlenen taşıt onay belgelerinin;

- a) Bir nüshası taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir,
- b) Bir nüshası resmi yazıyla firmanın müracaat dilekçesinde belirtilen TIR işlemlerini yürüttüğü ticaret odasına bir ay içinde gönderilir,,
- c) Bir nüshası komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte ilgili firma adına gümrük idaresinde açılan dosyada saklanır.

Gümrük idaresince düzenlenen **kara yolu taşıt onay belgelerinin** nüshalarının bulundurulması /gönderilmesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Bir nüshası taşıtın bağlı olduğu firmaya gönderilir
- B. Bir nüshası firmanın müracaat dilekçesinde de belirttiği, TIR işlemlerini yürüttüğü odaya resmi yazı ile gönderilir
- C. Bir nüshası, onay belgesini veren komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte gümrük idaresinde ilgili firma adına açılan dosyada saklanır

D. Bir nüshası taşıtı kullanan şoföre verilir

**YANLIŞ
CEVAP D**

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)



Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 - (1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

a) Kamyonlar,

b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),

c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)

ç) Brandalı taşıtlar,

d) Römork ve yarı römorklar,
için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Gümrük Genel Tebliği' ne göre aşağıdakilerden hangisi **taşıt onay belgesi düzenlenecek** taşıtlardan biri **değildir**?

A. Kamyonlar

B. Çekiciler

C. Kamyonetler (panelvanlar dahil)

D. Römorklar ve yarı römorklar

**YANLIŞ
CEVAP B**

11.17- Supalan İşlemi

Supalan Nedir?

Supalan kısaca eşyanın sundurma veya antrepoya boşaltılmaksızın bulunduğu aracın üzerinde muayene edilerek sahibine teslim edilmesi işlemine denilmektedir. Teknik olarak yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemleri olarak ifade edilmektedir.

Supalan Nedir?

Yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemlerinin getirdiği kolaylıklardan;

- Dökme olarak gelen eşyalar ;
- Getirildiği mahalde bulunan geçici depolama yeri ve antrepoya konulamayacak ağırlıkta ve hacimdeki dökme olmayan eşyalar
- Konulması halinde boşaltılması ve teslimi sırasında gümrük idaresi, işletici ve yükümlü açısından külfet doğurabilecek ağırlıkta ve hacimde ya da kırılabilir, telef ve zayi olabilir nitelikte dökme olmayan eşyalar,

Supalan Nedir?

- **Boşaltılması ve taşınması özel düzeneekli araç ve taşıt gerektiren eşyalar**
- Getirildiği mahalde konulmasına ve korunmasına yönelik özel düzeneek ve yapı bulunmayan petrol ürünleri ile yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı, yanmayı artırıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal maddeler ile gıda maddeleri ithal eden ithalatçılar ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olan ithalatçılar eşyaları için yaygın basitleştirilmiş usul uygulanmalarından faydalanmayı talep edebilirler.

Bu talepler gümrük müdürlükleri nezdinde değerlendirilmektedir.

TIR sistemine göre kamyon üstü yapılan g m r k işlemine ne ad verilir?

- A. Dâhilde işleme
- B. Supalan işlemi**
- C. Elleçleme
- D. Depolama

**DOĞRU
CEVAP B**

Beklenmeyen Hal Ve Mücbir Sebep

Madde 92

1. Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın **beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği** durumların hangi süre içerisinde nereye bildirilmesi **zorunludur?**

- A. Gecikmeksizin, şoförün ikametgâhına en yakın gümrük idaresine
- B. Gecikmeksizin, en yakın gümrük idaresine**
- C. 3 gün içerisinde, en yakın gümrük idaresine
- D. 3 gün içerisinde, şoförün ikametgâhına en yakın gümrük idaresine

**DOĞRU
CEVAP B**



Serdivan SRC

Silâh Kullanma Yetkisi

MADDE 22 – (1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye “dur” uyarısında bulunulmasına rağmen bu uyarıya uymaması halinde, havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir.



Serdivan SRC

Silâh Kullanma Yetkisi

2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki **her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir.** Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle **durması ihtar olunur.** Bu ihtara uymayan deniz araçlarına **uyarı mahiyetinde ateş edilir.** Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde **durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollar dışında başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye karşı **yetkili memurların silah kullanma yetkisine** ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kişiy e öncelikle “dur” uyarısında bulunulur; ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir

B. Kişiy e öncelikle “dur” uyarısında bulunulur, uyarıya uymaması halinde havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir

C. Kişiy e “dur” uyarısında bulunulur, uyarıya uymaması halinde aynı uyarı yinelenir

D. Kişiy e öncelikle “dur” uyarısında bulunulur; ancak meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir

**DOĞRU
CEVAP C**

5607 sayılı Kanuna göre, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek isteyen bir kişi sair suretle uyarılmasına rağmen **silahla karşılık vermeye yeltenirse** yetkili memurun nasıl karşılık vermesi beklenir?

- A. Saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edilebilir**
- B. Tekrar dur uyarısı yapılır
- C. Arama kararı alınır
- D. Havaya ateş edilerek uyarı yenilenir

**DOĞRU
CEVAP A**



Serdivan SRC

12.1- Sigorta Poliçesi

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigortalı arasında, yasal olarak karşılanması gereken talepleri belirleyen bir sözleşmedir (genellikle standart bir biçim sözleşmesidir). Sigorta primi olarak bilinen ilk ödemeye karşılık, poliçe dili kapsamındaki tehlikelerden kaynaklanan zararları ödemeyi taahhüt eder. Yani sigorta şirketi, sigorta yaptıran kişinin karşı karşıya kalabileceği riskleri satın alır.



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta sözleşmeleri belirli ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanmıştır ve bu nedenle diğer birçok sözleşmede bulunmayan bazı özelliklere sahiptir. **Sigorta poliçesinde, sigorta talebinde bulunanın sigorta şirketine doğru bilgi verme zorunluluğu vardır.** Bunun içinde sigorta sözleşmesine başvurulur. Bu durum sonuç olarak karşılıklı güven gerektiren bir husustur. **İki tarafında istekleri üzerinde anlaşmaya varılan ve bir sigorta sözleşmesine dökülen istekler, sigorta poliçesi adı verilen bir senede entegre edilir.**



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi genel olarak entegre bir sözleşmedir, yani sigortalı ve sigortacı arasındaki sözleşmeyle ilgili tüm formları içerir. Bazı durumlarda, nihai sözleşmeden sonra gönderilen mektuplar gibi ek yazılarla belirtilen istekler de sigortalanabilir.

Sigorta şirketi, düzenlenen ve şirket yetkilileri tarafından imzalanan poliçeyi, sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarih baz alınarak 24 saat içinde, mazeretli durumlar için ise 15 gün içinde sigorta yaptırana verme zorunluluğundadır. Bu süre zarfları içerisinde sigorta şirketi poliçeyi teslim etmemiş ise, poliçenin geç verilmesi yüzünden doğan tüm hasarları karşılamak zorundadır.



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi, sigorta yaptıran kişi ve sigorta yaptırdığı şirket arasında imzalanan anlaşmanın **yazılı bir belgesidir**. Bu sigorta poliçesinde hem sigorta edenin hem de sigorta edilenin sahip olduğu haklar ve üstlendiği sorumluluklar yer almaktadır.

Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigorta yaptıran kişi arasında bir anlaşma yapıldığının kanıtıdır ve bu anlaşmanın neler üzerine yapıldığının yazılı bir beyanıdır. Sigorta poliçeleri, **Türk Ticaret Kanununun** belirttiği detaylar çerçevesinde düzenlenir.



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Buna göre bir sigorta poliçesinde hem sigorta şirketinin hem de sigorta yaptıran kişinin hakları ve sorumlulukları belirtilmelidir. Yapılan sigortanın hangi şartlara bağlı olarak yapıldığı ve sigortalanması özel olarak istenen durumlar sigorta poliçesinde yer almalıdır. Ayrıca yapılan sigorta poliçesinin kolay ve anlaşılır bir dilde yazılmış olması gerekmektedir.



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Türk Ticaret Kanununun ilgili maddesine göre **bir sigorta poliçesinin taşınması gereken özellikler ve içermesi gereken unsurlar şu şekildedir:**

- Poliçenin düzenlendiği tarih
- Poliçenin başlangıç ve bitiş tarihleri
- Sigorta şirketi ve sigortalının veya sigorta ettirenin isim ve adresi
- Prim tutarı ve primin ödenme koşulları
- Eğer varsa sigorta işleminden çıkarı olan kişinin isim ve adresi
- Sigorta bedeli
- Sigortalama işleminin konusu
- Hazırlanan poliçe ile hangi güvencelerin verildiği



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesindeki bu bilgiler, sigorta şirketi tarafından hazırlanır, imzalanır ve sigorta yaptıran kişiye elden verilir. **Sigorta poliçesinin ekinde kesinlikle belirtilmesi gereken iki husus vardır.** Bunlar, **sigortanın genel şartları** ve sigortalanan kişinin istediği **özel koşullardır.** Sigorta poliçesinde belirtilen genel şartlar, yapılan sigorta hakkında ayrıntılı bilgi verir. Poliçenin bu kısmında nelerin sigortalandığı, nelerin sigortalanmadığı, sigorta şartları dışında kalan durumlar, sigortalanan kişinin hakları ve yükümlülükleri, sigorta şirketinin hakları ve yükümlülükleri bulunur. Ayrıca güvence altına alınan şeylerin hasar görmesi durumunda hangi işlemlerin yapılacağı da burada yazmaktadır.



Serdivan SRC

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta yaptıran kişilerin yararlarını gözetmek amacı ile belirlenen sigorta genel koşulları devletin bilgisi ve koruması dâhilindedir. Poliçede belirtilen sigorta koşullarının iki taraf içinde devreye girmesi ancak **Hazine Müsteşarlığının onayı sonrasında** gerçekleşebilir.

Kasko Sigortası, Zorunlu Trafik Sigortası, DASK ya da Seyahat Sağlık Sigortası gibi sigorta işlemleri için sigorta şirketleri veya yetkilendirilmiş acenteler tarafından hazırlanan ve imzalanan bu belgelere **Sigorta Poliçesi** denir.

Sigorta sözleşmesinin sigorta mevzuatında **geçerli olan adı** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sigorta poliçesi**
- B. Satış sözleşmesi
- C. Pazarlama sözleşmesi
- D. Garanti sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Belirli bir prim karşılığında gerçekleşmesi olası bir riske karşı sigorta sözleşmesi şartları çerçevesinde güvence veren, tazminat ödemesi taahhüdünde bulunan **şirketlere** ne denilmektedir?

- A. Sigorta
- B. Sigortacı**
- C. Sigortalı
- D. Sigortalanabilir çıkar/menfaat

**DOĞRU
CEVAP B**

12.2- Sigorta ile İlgili Bazı Tanımlar

SİGORTA İLE İLGİLİ BAZI TANIMLAR

SİGORTA: Önceden ödenen prim karşılığında, bir kimsenin ya da bir şeyin herhangi bir yönden ilerde karşılaşılabileceği ani ve beklenmedik zararı gidermek için, bu işle uğraşan bir kuruluşla yapılan bağlantı sözleşmesidir. İlgili kuruluş Hazine Müsteşarlığıdır.

SİGORTA POLİÇESİ: Sigortanın hangi şartlarda yapıldığını gösteren belgedir.

YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA



Prim: herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu teminata karşılık ödenen ücrettir.

Sigorta başlangıcı ve bitişi: sigorta poliçesinde belirtilen sigorta başlangıç ve bitiş tarihleridir. Türkiye saati ile öğlen saat 12:00'da başlar ve öğlen saat 12:00'da biter.

Sigorta bedeli: hasar durumunda sigorta şirketinin ödemek zorunda olduğu maksimum tutardır. Sigortalanan bir malın (eşya, bina, makine, emtia, elektronik cihaz, teçhizat vb.) Zarara uğraması veya çalınması gibi durumlarda, sigorta yaptıran kişiye sigorta bedeli tazmin edilir.

YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA



Serdivan SRC

Sigorta değeri: Sigortalanan malın piyasadaki gerçek değeridir. Sigorta bedeli hesaplaması yapılırken sigorta değeri de göz önünde bulundurulur.

Eksik Sigorta: Poliçede gösterilen sigorta bedelinin hasar anındaki sigorta değerinden daha düşük olması durumuna “**eksik sigorta**” adı verilir.

Aşkın Sigorta: Sigortalanan varlığın sigorta bedeli, sigorta değerinden fazla olursa aradaki oluşan fark, “**aşkın sigorta**” olarak adlandırılır.

YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA



Klozlar: Sigortanın genel ve özel şartlarıdır.

Temditname (Tecditname): Sigorta sözleşmesi süresinin sona ermesinden sonra, sözleşmenin otomatik olarak sigortacı tarafından yenilenmesine ve esas sözleşmedeki hükümleri içeren yeni bir poliçe düzenlenmesine uzatma (temdit) ya da yenileme (tecdit) işlemi denir.

Zeyilname: Sigorta poliçesinin bitiş tarihinden önce poliçede yapılan her türlü değişiklik için düzenlenen ve poliçeye eklenen belgelerdir.

TAZMİNAT: Kaza gerçekleşip hasar oluştuğunda hasarın telafisine yönelik ödemelerdir.

İki türdür:

1. Maktu Tazminatlar: Sigorta poliçesinde belirtilen risk (kaza) gerçekleştiğinde ödenen, poliçede belirtilen sabit tazminattır. Örnek: Vefat Sigortaları, Ferdi Kaza Sigortaları.

2. Hasar Tazminatları: Risk (kaza) gerçekleştiğinde oluşan hasarı onarmak için ödenen tazminatlardır.

Düzenlenen poliçeye, geçerlilik süresi içerisinde **yeni bir şart eklenmesi** durumunda hangi belge düzenlenir?

- A. Tecditname
- B. Yeni poliçe
- C. Aşkın poliçe
- D. Zeyilname**

**DOĞRU
CEVAP D**

Herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu **teminata karşılık ödenen ücrete** ne ad verilir?

- A. Teminat
- B. Prim**
- C. Hasar
- D. Sürprim

**DOĞRU
CEVAP B**

12.3- Sigortanın Temel Prensipleri

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- Mutlak İyi Niyet Prensibi
- Sigortalanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi
- Rizikonun Varlığı Prensibi
- Yakın Sebep Prensibi
- Tazminat Prensibi
- Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)
- Hasara Katılım Prensibi

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Mutlak İyi Niyet Prensibi**

Sigortalı ile sigorta şirketinin arasındaki ilişki “sigorta sözleşmesi” ile başlamaktadır. Mutlak iyi niyet prensibine göre; tarafların her birinin diğerine sözleşmeyi kabul edip-etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri, talep edilmemiş olsa bile vermesini, tarafların hile yapmaktan kaçınmalarını gerektirmektedir. Sigorta sözleşmeleri güven üzerine kurulmuştur. İki tarafında sorumluluk çerçevesinde bu güveni sarsmaması gerekmektedir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Sigortalanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi**

Sigorta konusu, sigortalı şey ya da olası sorumluluktur. Bu yangın sigortalarında bina ve muhteviyatı, nakliyat sigortalarında gemi ve yük, sorumluluk sigortalarında bir kimsenin yasal sorumluluğu, hayat sigortalarında yaşam olabilmektedir. Buna karşılık sigorta sözleşmesinin konusu ise; yukarıda sayılan bina, gemi, sorumluluk vb. değil, poliçe sahibinin bunlar üzerindeki para ile ölçülebilir menfaattir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Rizikonun Varlığı Prensibi**

Riziko; gerçekleşmesi kesin olmayan veya ölüm gibi gerçekleşmesi kesin olmakla beraber ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ve sigortalı ile sigortacının iradesi dışında meydana gelebilecek bir olay şeklinde tanımlanabilir. Sigortanın yapılabilmesi için bir riskin varlığı olması gerekir. Riskin de gerçekleşme ihtimali olabileceği gibi gerçekleşmeme ihtimali de olmalıdır.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Yakın Sebep Prensibi**

Sigorta ettirenin sigorta sözleşmesine dayanarak bir tazminat işlemi bulunabilmesi, hasarın söz konusu poliçe ile sigortalanan rizikolardan birinin gerçekleşmesi ile meydana gelmiş olması şartına bağlıdır. Yakın sebep prensibi **prim hangi teminatın karşılığı olarak alınmış ise tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödeneceğini ifade etmektedir.**

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Tazminat Prensibi**

Tazminat, rizikonun gerçekleşmesi ve hasarın oluşması nedeniyle doğan zararı gidermek için sigortacı tarafından sigortalıya ödenen miktardır. Sigortalı malın hasardan hemen bir gün önceki değerine getirecek meblağın hesaplanarak ödenmesini gerektirir. Sigorta sözleşmesinin amacı zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)**

Mal sigortalarının önemli bir prensibi de sigortacının, tazminat ödendikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesidir. Rücu prensibi bazı sigorta şirketlerinde “halefiyet prensibi” ismi altında kullanılmaktadır.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ



- **Hasara Katılım Prensibi**

Hasara katılım prensibi, müşterek ve kısmi sigortalarda uygulanmaktadır. Sigorta konusu teminat aynı değerdeki, aynı tehlikelere karşı, aynı anda sigorta yapılması durumunda devreye girmektedir. Sigortalının zararı için birden fazla sigortacıdan tazminat almasını önleyerek tazminat prensibinin de zedelenmesine engel olmaktadır. Diğer taraftan da hasara katılım, poliçe koşullarına göre hasarı ödemiş olan bir sigortacının, aynı hasardan dolayı herhangi bir şekilde sorumlu olan diğer sigortacıları hasarı paylaşmaya davet etme hakkıdır.

"Türk Ticaret Kanunu'na göre "Sigorta ettiren sözleşmenin yapılması sırasında bildiği veya bilmesi gereken tüm önemli hususları **sigortacıya bildirmekle** yükümlüdür." Yukarıda yer verilen hüküm aşağıdaki sigorta ilkelerinden hangisini ifade eder?

- A. Tazminat ilkesi
- B. İyi niyet ilkesi**
- C. Menfaat ilkesi
- D. Halefiyet ilkesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Hasar oluştuğunda **yapılan demeleler** hangi prensip çerçevesinde yer alır?

A. Tazminat Prensibi

B. Hasara Katılım Prensibi

C. Sigorta Edilebilir Menfaat Prensibi

D. İyi Niyet Prensibi

**DOğRU
CEVAP A**

Türk Ticaret Kanunu'na göre "Sigortacı, sigortalının, sorumluluk konusu olayı **kasten gerçekleştirmesinden** doğan zararlardan sorumlu olmaz."

Yukarıda yer verilen hüküm aşağıdaki **sigorta ilkelerinden hangisinin** bir görünüm biçimidir?

- A. İyi niyet ilkesi**
- B. Halefiyet ilkesi
- C. Tazminat ilkesi
- D. Menfaat ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Hasara uğraması halinde sigortalıyı maddi ve manevi kayba uğratma potansiyeli olan ve **sigorta sözleşmesiyle parasal bir değer olarak tamamlanabilen** sigorta prensibi aşağıdakilerden hangisidir?

A. Menfaat ilkesi

B. İyi niyet ilkesi

C. Halefiyet

D. Teminat ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

“Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası genel şartlarına göre; **"Sigortacı, ödediği tedavi giderleri tazminatı tutarınca, hukuken sigortalının yerine geçer."**

Bu sigortacılığın **hangi ilkesi** gereğidir?

- A. Tazminat Prensibi
- B. Halefiyet Prensibi**
- C. Oran İlkesi
- D. Sigortalanabilir menfaat prensibi

**DOĞRU
CEVAP B**

Temel sigorta prensipleri arasında yer alan **halefiyet prensibi** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Sigortacının tazminat ödedikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesi

B. Primin hangi teminat karşılığında alındıysa, tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödenmesi

C. Zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki haline getirmek

D. Taraflardan her birinin diğetine sözleşmeyi kabul edip etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri vermeleri

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi sigortanın genel prensiplerinden birisi değildir?

- A. Tazminat
- B. Evleviyet**
- C. Halefiyet
- D. Azami iyi niyet

**YANLIŞ
CEVAP B**

12.4- Zorunlu Sigortalar

Zorunlu Sigortalar Nedir?



Zorunlu sigortalar, hem sigorta sahibini güvence altına alan ve üçüncü kişileri kaza, doğal afet gibi risklere karşı hem sigortalıyı ve üçüncü kişileri koruyan hem kamu güvenliğini sağlayan sigorta çeşitleridir. **Kamu kurumları tarafından denetlenir ve yaptırılmaması durumunda cezai yaptırımlar uygulanır.**

Ülkemizde hem can ve mal kayıplarının hem de üçüncü kişilerin mağduriyetinin karşılanmasına yönelik olarak hazırlanmış çok sayıda zorunlu sigorta çeşidi vardır.

Zorunlu Sigortalar Nedir?



Zorunlu sigorta çeşitlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Zorunlu trafik sigortası
- Yeşil kart sigortası
- Zorunlu deprem sigortası (DASK)
- Seyahat sağlık sigortası
- Karayolları yolcu taşımacılığı mali sorumluluk sigortası
- Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası
- Tehlikeli maddeler ve tehlikeli atık zorunlu mali sorumluluk sigortası

Zorunlu Sigortalar Nedir?



- Özel güvenlik zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Sertifika mali sorumluluk sigortası
- Zorunlu paket tur sigortası
- **Tüp gaz zorunlu sorumluluk sigortası**
- Deniz araçları zorunlu mali sorumluluk sigortası

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası



4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu hűkűmleri çerçevesinde yolcu taşımacılığı yapan Őehirlerarası taşımacılar için yapılması zorunludur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası teminat limitleri Hazine Műsteřarlıęının bağlı bulunduğu Bakanlık tarafından saptanır ve Resmi Gazetede yayımlanarak yűrűrlűęe girer. İl sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 km' ye kadar olan Őehirlerarası yolcu taşımaları ve belediye sınırları ile műcavir alanı içindeki Őehir içi taşımalar bu **kapsam dışında** tutulmuştur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası



Ancak il ve ile trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle valiliklerce veya ilgili belediyelerce farklı düzenleme yapılabilir. Taşımacılık belgesi bulunan araçların bu poliçeyi yaptırmaları Ulaştırma Bakanlığı tarafından zorunlu tutulmuştur. Bu tür araçlar için tanzim edilecek polielerdeki teminat limitleri her sene bakanlıkça belirlenmektedir.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası



Teminatları nelerdir ?

Bu sigorta ile sigortacı motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalarda dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde sigortalının 10.07.2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'ndan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder.

Hazine Müsteşarlığı 10 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüm görev ve yetkileriyle Maliye Bakanlığı ile birleşip **Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı** adını almıştır.



Serdivan SRC

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası, yolculuğun başlangıcından bitişine kadar, otobüsün içinde veya dışında, otobüs hareket halinde iken veya değilken, yolculuk sırasında veya bekleme, duraklama ve mola yerlerinde karşılaşılabilecek her turlü kazalara karşı, sigortalılar (yolcular, sürücüler ve yardımcıları) yararına taşımacı tarafından yaptırılması zorunlu bir kaza (can) sigortası olup, kazanın oluşunda taşımacının yada sürücü ve yardımcılarının bir kusurları bulunmasa bile, ölümlerde sigorta poliçesinde yazılı tutarın tamamı, bir zarar (destekten yoksunluk) hesabı yapılmaksızın, ölen kişinin mirasçılarına eksiksiz ve kesintisiz olarak; yaralanmalarda beden gücü kayıp oranına göre zarar gören kişilere ödenir.

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası kapsamında aşağıdakilerden hangisi **sigorta teminatı kapsamı dışındaki** hallerden birisi **değildir**?

- A. Aracın çalındığını bilerek taşıta binme
- B. Savaş
- C. Sigortalının kendisini bile bile tehlikeye atması
- D. Kazanın sigortalının ölümüne yol aması**

**DOğRU
CEVAP D**

Tehlikeli Maddeler ve Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

Tehlikeli Maddeler ve Atık Mali Sorumluluk Sigortası; yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı maddelerin üretimi, depolanması, nakledilmesi, satışı ve kullanımı aşamasında üçüncü kişilerin uğrayacağı maddi-bedeni zararları karşılayan zorunlu bir sigorta türüdür.

Kusur şartı aranmaksızın Tehlikeli Maddeler ve Atık Mali Sorumluluk Sigortası genel şartları doğrultusunda üçüncü kişilerin sorumlulukları poliçede yazılı limitler doğrultusunda karşılanır. Bu sigorta ile vefat (şahıs başına, kaza başına), sürekli sakatlık (şahıs başına, kaza başına), tedavi masrafları (şahıs başına, kaza başına) ve maddi zararlar (kaza başına) güvence altına alınır.

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri **değildir**?

A. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

B. Hayat Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**YANLIŞ
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri **değildir**?

A. Nakliyat Emtia sigortası

B. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**YANLIŞ
CEVAP A**

12.5- Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Genel Şartları

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası

Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "**karşı tarafın**" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar. Araç sigortasının özel şartları her bölgede yasal düzenlemeler ile değişebilmektedir.

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası, Türkiye'deki en yaygın sigorta türlerinden biridir. 2918 Sayılı Karayolları Kanunu gereğince **kara yoluna çıkan tüm motorlu araçlar tarafından yaptırılması zorunludur.** Polis kontrollerinde araçlarda bulunması beklenen belgelerden biri, trafik sigortası poliçesidir.

Trafik Sigortası bir **sorumluluk sigortasıdır** ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar. Aracı işleten kişinin kendi aracına veya kendi kendisine vereceği zararları karşılamaz, **Kasko sigortasının yerine geçmez.** Trafik sigortası, **manevi tazminat taleplerini de karşılamaz**

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Kasko Sigortası

Kara taşıtları sigortası ya da kısaca **kasko**; bir aracın kaza geçirmesi, yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alan bir sigorta sözleşmesidir. Trafik sigortasından farklı olarak, **poliçe sahibinin kendi aracının hasarını da kısmen veya tamamen karşılar. Trafik sigortasının aksine, zorunlu değildir.**

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası arasındaki en temel fark; birinin zorunlu, diğèrinin ise isteğe bağlı olmasıdır.

Zorunlu **Trafik Sigortası** herhangi bir kaza halinde karşı tarafta oluşabilecek zararları kapsarken **kasko**, kendi aracınızla ilgili hasarları karşılar.

Trafik sigortası ile kasko sigortası arasındaki **farkları gösteren** aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kasko sigortası isteğe bağlıdır, trafik sigortası zorunludur

B. Trafik sigortası sorumluluk sigortasıdır, kasko sigortası mal sigortasıdır

C. Kasko sigortası zorunlu sigortadır, trafik sigortası isteğe bağlıdır

D. Trafik sigortası sigortalının üçüncü şahıslara verdiği zararı, kasko sigortası ise sigortalının zararını karşılar

**YANLIŞ
CEVAP C**



Serdivan SRC

Zorunlu Trafik sigortasından faydalanma şartları;

- İşletenin kendisinin uğrayacağı bir zarar söz olmamalıdır.
- Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekir.
- Sigorta kapsamındaki kaza karayolunda olmalıdır.
- - Motorlu araç işletme halinde olmalıdır.
- - Hatır taşınması söz konusu olmamalıdır.
- Zarar görenin beraberinde bulunan eşyanın zarar görmesi gereklidir. Burada zarar görenin beraberinde bulunan bagaj ve benzeri eşya dışında araçta taşınan eşyanın uğradığı zarardan işletenin sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Yani zarar görenin bagaj ve benzeri eşyanın zarar görmesi halinde sigortacının sorumluluğu bulunmaktadır.

7-Aracın alınma ve gasp edilmesinde işleten ve eylemlerinden sorumlu kişilerin kusurunun bulunmaması gerekir. Yani işletenin aracın çalınması veya gasp edilmesinde araç işleteni veya işletenin eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusuru yoksa araç işleteninin sorumlu olmaması nedeniyle sigortacının da sorumluluğu bulunmamaktadır.

8-Motorlu bisiklet sűrűcűlerinin uėradıėı zarardan sigorta řirketi sorumlu deėildir.

Zorunlu Trafik Sigortasından faydalanma şartlarıyla ilgili aŖağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kaza karayolunda meydana gelmelidir

B. Motorlu araç işletme halinde olmalıdır

C. Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekmektedir

D. Hatır taşıması halinde de zorunlu trafik sigortasından yararlanır

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları



Sigortacı; hak sahibinin, kaza veya zararın tespit edilebilmesi için gerekli tüm belgeleri sigortacının merkez veya şubelerinden **birine ilettiği tarihten itibaren sekiz işgünü içinde tazminatı hak sahibine öder.** Sigortacının kendisine iletilen belgelere haklı olarak itiraz etmesi veya kendisinin hak sahibinden ya da başka bir kurumdan haklı olarak yeni bir belge talep etmesi halinde söz konusu süre yeni talep edilen belgenin sigortacının merkez veya şubelerinden birine iletilmesinden sonra başlar. Sigortacı hak sahibinden münhasıran hak sahibinin tazminat hakkını etkileyen bilgi ve belgeleri talep edebilir.

Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin belgeleri sigortacıya ilettiği tarihten itibaren **tazminatı en geç kaç iş günü içerisinde** ödemek zorundadır?

- A. 5 iş günü
- B. 8 iş günü**
- C. 10 iş günü
- D. 15 iş günü

**DOĞRU
CEVAP B**

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Bu sigorta ile sigortacı, sigortalının poliçede belirtilen ve karayolunda kullanma izni olan motorlu ve motorsuz kara araçlarından doğan menfaatin aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda doğrudan uğrayacağı maddi zararları teminat altına alır.

- Aracın karayolunda veya demiryolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz araçlarla çarpışması,

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler, ile fiil ehliyetine sahip olmayan kişilerin yol açacağı zararlar,
- Aracın yanması,
- Aracın veya araç parçalarının çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Tazminatın Ödenmesi

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde sigortalı durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirir. Araç kayıtlarına çalınma durumunu gösteren şerh ve sair açıklamanın konduğunu ve aracın ilgili mevzuata göre devrine engel teşkil edebilecek kısıtlamaların bulunmadığını gösteren belgeler sigortacıya teslim edilir. Sigortacı bu genel şarlara göre tazminatı öder. İlgililer hakkında cezai soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir



Serdivan SRC

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Çalınmış olan aracın bulunması, sigorta tazminatının ödenmesinden önce olmuş ise sigortalı, aracı geri almak zorundadır.

Sigortacı tarafından değeri ödenen araç, ödemedен sonra bulunursa, sigorta ettiren ve/veya sigortalı keyfiyeti derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu durumda anlaşma hükümlerine göre sigortalı tazminatı iade eder veya aracın mülkiyetini sigortacıya devreder.

Araçta çalınma dolayısıyla bir zarar meydana gelmiş ise sigortacı zararı öder.

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar kaç gün içinde **sonuç vermediği takdirde** sigortalı, ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle durumu sigortacıya bildirir ve aracın **çalınma günündeki değeri ödenir?**

- A. 7 gün
- B. 14 gün
- C. 15 gün
- D. 30 gün**

**DOĞRU
CEVAP D**

Trafik Sigortası Kapsamı Dışında Kalan Hasarlar Nelerdir?



- **Aracın seyir halinde olmadığı durumlar**
- Kazaya karışan araca bağlı olarak gelir veya kar kaybı, iş durması ve kira mahrumiyeti nedenli zararlar
- Kaza sırasında römorklarda taşınan malların zararları
- **Manevi tazminat talepleri**
- **Sigortalı olan aracın sahibinin kazaya neden olduğu ve kusurlu olduğu durumlar**
- Terör eylemleri amacıyla kullanılan araçların hasarları
- **Hız yarışları veya yarış güzergahında antrenman yapan araçların karıştığı kazalar**

Trafik sigortası, hangi hâllerde **teminat dışında** kalır?

- A. Şehir içi yollarda meydana gelen kazalarda
- B. Şehir dışı yollarda meydana gelen kazalarda
- C. Oto yarışlarında veya gösterilerde meydana gelen kazalarda**
- D. Otoyollarda meydana gelen kazalarda

**DOĞRU
CEVAP C**

12.6- Ziya ve Hasar Kavramalrı

Ziya ve Hasar



Zayi kelime olarak Kaybolma, yitme, Kayıp yok olmuş, elden çıkmış, mahvolmuş, işe yaramayan, yararsız, boş anlamına gelmektedir.

Eşya Taşıma Sözleşmelerinde Yükte Meydana Gelen Zarardan Doğan Sorumluluk:

Ziya ve Hasar

Ziya, bir maldan ekonomik olarak yararlanma imkanının ortadan kalkması durumunu ifade etmektedir. Hasar ise bir malın ekonomik kıymetini azaltan ancak ortadan kaldırmayan zararların tümüdür.

Buna ek olarak bir eşyanın, artık ekonomik olarak fayda getirmeyecek kadar geç teslim edilmesi hali de ziya olarak tanımlanabilmektedir.

Ziya ve Hasar



"Eşya, taşıma süresini izleyen **yirmi gün içinde teslim edilmezse**, hak sahibi ona **zayi olmuş** gözüyle bakabilir." hükmüyle tanımlanan ziya karinesiyle belirtmektedir.

Ziya karinesinin süre bakımından şartı eşyanın tesliminin tahammül edilmesi beklenemeyecek kadar gecikmiş olmasıdır. Buna göre bu mahiyette bir gecikmenin ziya niteliğini teşkil edebilmesi için cismen yok olmanın sonuçlarını doğurması gerekmektedir.

TTK'nın 874. Maddesi hükmünde bu süre yurtiçi taşımalarda yirmi gün ve sınır ötesi taşımalarda ise otuz gün olarak belirlenmiştir.

Ancak Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) bu konuda farklı bir süre öngörmektedir. CMR'ye tabi taşımalarda taşıma süresi sözleşmede kararlaştırılmış ise bu sürenin bitiminden itibaren 30 gün geçtikten sonra malın zayi olduğu kabul edilir. Taşıma süresi sözleşmeyle belirtilmemişse, yükün taşıyıcıya tesliminden itibaren 60 günün geçmesiyle ziya karinesi kullanılabilir hale gelmektedir

Hasar Kavramı

Bir malın ekonomik kıymetini azaltan zararlar, hasar kavramı ile açıklanmaktadır.

Malın hasara uğraması halinde gönderilen veya gönderen, malı hasarlı haliyle almak durumundadır.

Durum her ne kadar böyle olsa da malın uğradığı zarar ondan elde edilmesi beklenen ekonomik yararı tamamen kaldıracak nitelikteyse artık hasardan değil ziya halinden bahsedilmesi gerekmektedir.

Zararın Miktarının Belirlenmesi

Taraflar arasında "Teslimde Özel Menfaat Şartı" (Special Interest In Delivery) kararlaştırılmamış ise, zarar, yükü teşkil eden eşyanın yüklenmek üzere teslim olunduğu yer ve zamanda ki ekonomik değerinin esas alınmasıyla ve zararın türüne göre tespit edilmektedir.

Zayi kelimesinin tanımı, aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

A. Malın yanması, kaybolması, ęalınması, yetkili makamlarca mala el konulması, malın yanlışlıkla alıcıdan başkasına teslim edilmesi halleridir

B. Nakliyecinin taşıdığı malın değerinin azalmasına neden olan her türlü maddi kötüleşmesidir

C. Malın geç teslim edilmesidir

D. Yükümlülüklerin ihlalidir

**DOĞRU
CEVAP A**

12.7- Rücü ve Zaman Aşımı

Rücu ve Zaman Aşımı

6098 Sayılı TÜRK BORÇLAR KANUNU

C. Zamanaşımı

I. Kural

MADDE 72- Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır. Haksız fiil dolayısıyla zarar gören bakımından bir borç doğmuşsa zarar gören, haksız fiilden doğan tazminat istemi zamanaşımına uğramış olsa bile, her zaman bu borcu ifadan kaçınabilir.



Serdivan SRC

Rücu ve Zaman Aşımı

II. Rücu isteminde

MADDE 73- Rücu istemi, tazminatın tamamının ödendiği ve birlikte sorumlu kişinin öğrenildiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde tazminatın tamamının ödendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Tazminatın ödenmesi kendisinden istenilen kişi, durumu birlikte sorumlu olduğu kişilere bildirmek zorundadır. Aksi takdirde zamanaşımı, bu bildirimün dürüstlük kurallarına göre yapılabileceği tarihte işlemeye başlar.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları



Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten **başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.** Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları



Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak **iki yılda zamanaşımına** uğrar.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre aşağıdakilerden hangisi sigortacının sigorta ettirene rücu edebileceği hallerden birisi değildir?

- A. Aracın uyuşturucu madde alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar
- B. Tazminatı gerektiren olayın istiap haddinin aşılmasından kaynaklanması
- C. Tazminatı gerektiren olaya karışmış olan aracın ehliyetine sürekli el konulmuş kimse tarafından sevk edilmesi
- D. Tazminatı gerektiren olayın trafik kurallarının hafif kusuru ile ihlali sonucunda meydana gelmesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre; motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı **rücu hakları**, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi **öğrendikleri günden** başlayarak ne kadar sürede **zamanaşımına** uğrar?

- A. 10 yıl
- B. 5 yıl
- C. 2 yıl**
- D. 1 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolları Trafik Kanununda öngörülen zorunlu mali sorumluluk sigortasından doğan istemler herhalde kaza gününden başlayarak kaç yıl içinde **zaman aşımına** uğrar?

- A. 7
- B. 8
- C. 10**
- D. 5

**DOĞRU
CEVAP C**

12.8- Emtia Sigortaları Yeşil Kart ve CMR Sigortası



Serdivan SRC

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; kara, deniz, hava ve demir yoluyla bir yerden diğer bir yere taşınmakta olan her türlü yükün, taşınmaları sırasında karşılaşılabilecekleri tehlikelerden kaynaklanan hasarlara karşı, Genel ve Özel Şartlar ile belirlenmiş sınırlar çerçevesinde teminat sağlamaktadır.

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.



Serdivan SRC

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, **sigortalının kasti hareketlerinden** meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya **ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar** karşılanmamaktadır.

Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi emtia nakliyat sigortasının teminatı kapsamı dışında kalır?

- A. Yetersiz ve uygunsuz ambalaj
- B. Yangın, infilak
- C. Geminin batması
- D. Nakil aracının devrilmesi

**DOĞRU
CEVAP A**



Serdivan SRC

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Trafik Sigortası Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "karşı tarafın" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar.

Trafik Sigortası bir sorumluluk sigortasıdır ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil kart sigortası Yeşil Kart sistemine üye olan ülkelerde geçerli olan motorlu araç sigortasıdır. Yani bir anlamda trafik sigortasına ek olarak Türkiye dışındaki ülkelerde de karşı tarafın zararlarını ödeyen bir sigorta türüdür.

Karayollarını kullanan motorlu araçların karşı tarafa verdikleri hasarı güvence altına almak için sigorta poliçelerinin uluslararası geçerliliğinin olması gerekir. Yeşil Kart da uluslararası geçerliliği olan bir sigorta sistemidir.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Ülkemizde ilk olarak 1 Ocak 1953 tarihinde başlayan Yeşil Kart Sistemi'nin (**Uluslararası Motorlu Taşıtlar Sigortası**) amacı, araç kullanıcılarınınin seyahat ettikleri ülkelerde karşılaştıkları muhtemel zararlara karşı önlem almaktır.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil Kart Uygulamasında trafik kazaları hangi ülkede yaşanırsa yaşansın karşı tarafa verilen zarar karşılanır. Üstelik Yeşil Kart sahibi sürücüler, seyahat edecekleri her ülke için tekrar araç sigortası yaptırmak zorunda değildir.

Yeşil Kart sigortasına sahip araçların karıştıkları kazaların neden olduğu hasarlar, ilgili ülkenin yasaları çerçevesinde ödenir.

Aracı Türkiye'den **yeşil kart sigortası yaptı**ıp Danimarka'ya gitmek üzere yola çıkmıştır. İlk molasını Bulgaristan'da verip yola devam etmiştir. Daha sonra akrabalarını ziyaret etmek için gittiği **Almanya'da** kaza yapmıştır. Bu olayda teminat limitleri hangi ülke mevzuatı kapsamında değerlendirilir?

- A. Bulgaristan
- B. Almanya**
- C. Danimarka
- D. Türkiye

**DOĞRU
CEVAP B**



Serdivan SRC

Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; Ticari değeri olan mal ve kıymetlerin , bir nakil vasıtası aracılığıyla nakledilmesi esnasında, meydana gelebilecek kayıp ve hasarları teminat altına alan bir sigorta türüdür. Teminat, nakledilmek üzere malların nakliyeciyeye teslimi veya araca yüklenmesi ile başlar, nakil sonrası alınan malları teslim alması ile biter. Yurtdışı taşıma sigortası durumunda ise alıcı malları teslim almamış ise havayolu taşımalarında 30 gün; deniz ve karayolu taşımalarında 60 gün gümrük depolarında beklemesi teminat kapsamında olur.

Nakliyat Sigortası Nedir?



Nakliye sigortası 4 türe ayrılır;

- **Emtia nakliyatı sigortaları**
- **Kıymet nakliyatı sigortaları,**
- **Tekne sigortaları,**
- **Sorumluluk sigortaları.**

Emtia Sigortası Nedir?



Emtia Sigortası, herhangi bir yükün, onu taşımaya uygun karayolu, havayolu, denizyolu ve demiryolu nakil vasıtalarıyla bir yerden bir yere taşınması esnasında uğrayabileceği hasar ve kayıpları poliçede belirlenmiş Nakliyat Sigortası Genel Şartlar ve Özel Şartlar kapsamında güvence altına alan sigorta türüdür.

Emtia sigortalarında 3 ana teminat çeşidi vardır;

- Tam Ziya
- Dar Teminat
- Geniş Teminat



Serdivan SRC

Sorumluluk Sigortaları

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, sigortalının kasti hareketlerinden meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya **ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar** karşılanmamaktadır.

Sorumluluk Sigortaları



Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.



Serdivan SRC

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortası; uluslararası karayolu taşımacılığı yapan nakliyat firmalarının, taşımayı taahhüt ettikleri mallara gelebilecek zararlar nedeniyle oluşacak hukuki sorumluluklarını CMR Konvansiyonu hükümleri gereğince poliçede belirlenen şartlar ve limitler dâhilinde teminat altına alan bir **Sorumluluk** sigortasıdır. Bu sigorta, taşıyıcı firmanın **CMR Konvansiyonu** hükümlerine göre kusurlu bulunduğu durumları güvence altına alır.

CMR Sigortaları Nedir?

Uluslararası karayolu nakliyecileri, istihdam ettikleri kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetinden yararlandıkları aracılardan görevlerini yerine getirirken işledikleri kusurlardan sorumludurlar. Taşıyıcının malları taşımak üzere teslim aldığı anda başlayan bu sorumluluk, varış yerinde bulunan alıcıya malların teslim edilmesi ile sona erer.



Serdivan SRC

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında, taşıyıcının mal sahibine ve üçüncü şahıslara karşı olan sorumluluğu oldukça geniştir. **Malların teslimi sırasında herhangi bir hasar olmasa dahi teslimden sonra meydana gelecek hasarlardan taşıyıcı sorumlu tutulur.** Bu sigortaya sahip olan **taşıyıcıların sorumluluğu** ise sigortacı firma tarafından üstlenir.

CMR Sigortası, sigortalının kendi taşıma senetleri ve araçları ile yaptığı taşımalarla birlikte, kendi hamule senetleri ve başka nakliye firmaları vasıtasıyla ya da bu firmalardan kiraladığı araçlarla yaptıkları taşımaları da teminat kapsamına almaktadır

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında esas alınan unsurlar:

- Taşıma karayolu ile gerçekleştirilmelidir.(araçtan inmediği sürece deniz, tren gibi taşıma araçlarıyla bölünebilir.
- CMR'ye taraf en az bir ülkenin yer aldığı uluslararası bir taşıma olmalıdır.
- Taşınan mal bir eşya olmalıdır. (canlı hayvan nakli de yapılabilir.)
- Taşıma sözleşmesinden kaynaklanan bir borç-alacak ilişkisi bulunmalıdır.

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Konvansiyonu aşağıda belirtilen durumlarda uygulanmaz ve sigorta teminatı içermez;

- Uluslararası posta anlaşmaları gereğince yapılan taşımalarda,
- Cenaze taşımalarında,
- Ev eşyası taşımalarında

CMR konvansiyonunun en önemli özelliği taşımacının ödeyeceği tazminatı limitlemiş olmasıdır. Konvansiyon uyarınca taşımacının ödeyeceği tazminat kilogram başına **8.33 SDR** ile sınırlıdır. Bu özelliğiyle örnek olarak TÜRK TİCÂRET HUKUKUNDAN (TTK) tamamen ayrılır. (TTK her şartta sınırsız tazminat ödemesini öngörür.)

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisinde, **yeşil kart sigortasının** tanımı yapılmıştır?

- A. Kasko sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- B. Zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir**
- C. Yangın sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- D. Taşıyıcı mali sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir

**DOĞRU
CEVAP B**

Yeşil Kart Sigortasının türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bireysel Emeklilik Sistemi
- B. Sorumluluk Sigortası**
- C. Hayat Sigortası
- D. Can Sigortası

**DOĞRU
CEVAP B**

GÜVENCE HESABI YÖNETMELİĞİ



Amaç ve kapsam

MADDE 1 –

Bu Yönetmeliğin amacı; 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 14 üncü maddesi ile oluşturulan Güvence Hesabının kuruluşuna, işleyişine, tanıtımına, idari masraflarına, fon varlıklarının nemalandırılmasına, Hesaptan yapılacak ödemelere, gerek ilgililere gerekse Türkiye Motorlu Taşıt Bürosuna yapılacak rücûlara, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi, Sigortacılık Eğitim Merkezi ve Komisyona yapılacak katkı payları ile, Hesap kapsamındaki zorunlu sigortaların denetimi ve takibinden kaynaklanan giderler ile diğer harcamalara ilişkin esasları düzenlemektir.

MADDE 9 –

1. Hesaba zorunlu sigortalara ilişkin olarak;

- a) Sigortalının veya sigortayı yaptırmakla sorumlu olanın tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için,
- b) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- c) Zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek bedensel tazminat tutarları için,

GÜVENCE HESABI YÖNETMELİĞİ



- ç) Sigorta şirketinin malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için,
- d) Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için başvurulabilir.

GÜVENCE HESABI YÖNETMELİĞİ



(2) Ayrıca Hesaba, Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde meydana gelen zararlardan dolayı Büroca tekemmül ettirilen hasar dosyalarının tazminat ödemesi için Büro tarafından da başvurulabilir.

(3) Hesap, sigorta şirketlerinin birinci fıkranın (ç) bendine istinaden rücu talepleri ile ilgili olarak topluca değerlendirme yapmak suretiyle bu şirketlerle hesap kapatmaya ve hesabın kapatılmasına yönelik anlaşmalar yapmaya yetkilidir. Bu takdirde, hangi sigortalılar için ödeme yapıldığı, sigortalı adı ve soyadı, poliçe numarası, hasar tutarı, hangi şirketten rücu edildiği bir liste halinde tutulur. Bu durumda, rücu eden şirketçe, listede yer alan sigortalılara rücu çerçevesinde yapılmış olan icrai ve yasal takipler derhal kaldırılır.

Güvence Hesabına aşağıdaki durumlardan hangisi için başvurulamaz?

A. alınmiş veya gasp edilmiş bir aracın kariştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen manevi zararlar için

B. Sigortalının tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için

C. Yeşil Kart Sigortası uygulamaları için faaliyet gösteren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca yapılacak ödemeler için başvurulur

D. Sigorta şirketinin mali bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için

**DOĞRU
CEVAP A**